VALENTIN SILVESTRU

Oasele, ca proprietate personală

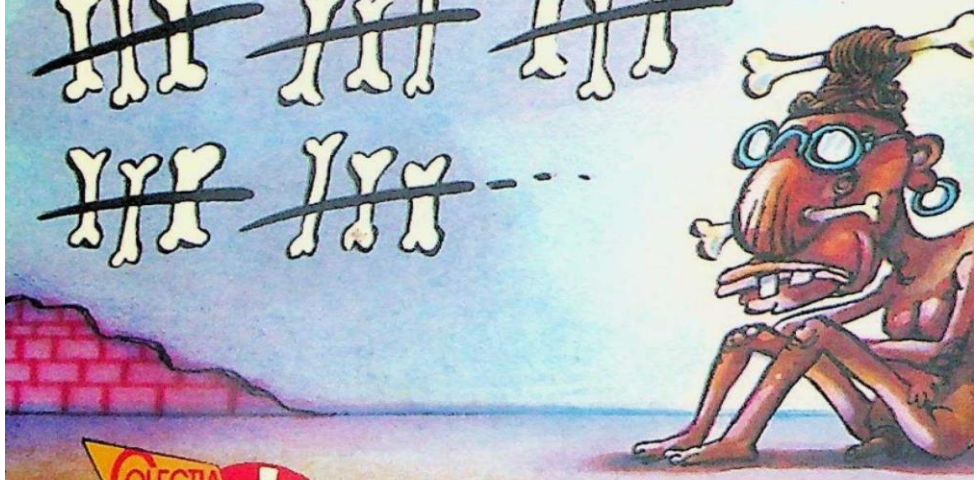

COLECȚIA HUMOR

CÂTE ORE DE LECTURĂ, ATÂTEA ORE DE RÂS

Proprietatea noastră adevărată și definitivă sunt oasele
Ranion Gornez de la Seama

CÂTE ORE DE LECTURA, ATÂTEA ORE DE RÂS
LUCRĂRI UMORISTICE care au adus celebritate autorului
Trenul Regal, nuvelă, 1949:

Într-un cămin de studenţi, nuvelă, 1950
Într-o noapte înstelată, nuvelă, 1951
Bordeiul de la Poarta Albă, schiţe, 1952
O femeie aprigă, schiţe umoristice, 1954
Jurnal cu file **violete,** schiţe umoristice, 1955
Glastra cu sfecle, schiţe vesele, 1965
Cutia Pandorei, comedie pentru televiziune, 1971
Setea, comedie pentru televiziune, 1972
Prânz cu discuţii, comedie pentru televiziune, 1972
Tufă de Veneţia, schiţe vesele, 1973
De ce râdeau gepizii… schiţe umoristice, 1973
Când plouă, taci și-ascultă!, schiţe umoristice, 1974
Zâna castraveţilor, schiţe umoristice, 1976
Arta îmbrobodirii, schiţe umoristice, 1981
Tufă de Veneţia, scenariu pentru film, comedie caleidoscopică de lung metraj (Studioul-București), 1977
Sub zodia comediei, culegere de umor românesc și străin, (2 vol. – 1976 și 1980)
Ce mai faci?… proză umoristică, 1988
Un bou pe calea ferată, proză umoristică, 1992.
— Și —
Umor popular românesc modern, studii, 1987
Umorul în literatură și artă, glose istorice și teoretice, 1988

VALENTIN SILVESTRU
OASELE CA PROPRIETATE PERSONALĂ

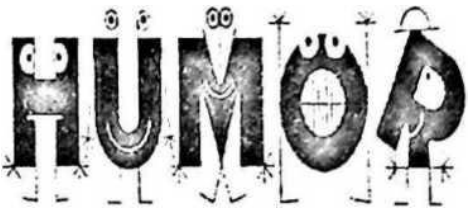

AMBARCAŢIUNI PE APA SÂMBETEI

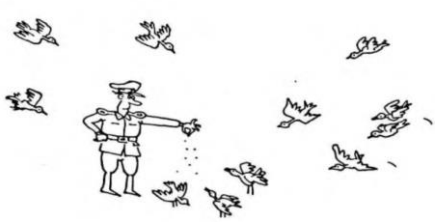

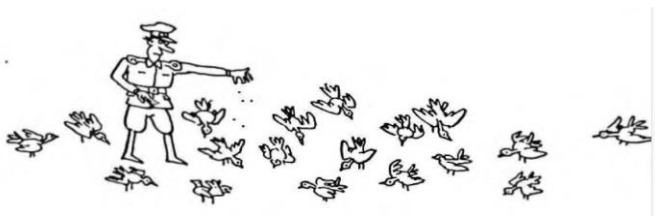

RECLAMAŢIE CONTRA LUI ŢUŢI

— Dom-le procuror, eu am venit cu o reclamaţie care vreau proces cu ea.

— Cu o împricinată, deci?

— Nu, cu el. Pe el vreau să-l dau în gât, căci e măgar.

— Fii mai lămurită, te rog.

— Uitaţi cum stă treaba. Eu eram la bar. Bar de zi, la hotelul „Coasta de Azur", pe Griviţei; ştiţi, lângă Baia de sector.

— Așa.

— Și vine dânsul într-o zi, cere o cafea și un coniac, se uită lung la mine — da' ştiţi, cam vreun ceas — și p-ormă pleacă.

— Foarte bine.

— Da' se-ntoarce după vreo juma de oră c-o orhidea. Și după ce-mi dă orhideaua, aranjată fason, așa, într-un ciolofan spuzit, c-o ţin minte, zice că m-așteaptă când ies din serviciu, că-i cu automobilul și mă duce el într-un loc bun pentru amândoi.

— Și te-ai dus?

— Acuma, gândiţi-vă și dumneavoastră, eu sunt fată singură, trebuie să-mi fac o situaţie, toţi pe mine, responsabilul, ospătarii, ăia de la magazie, fiecare vrea și tu nu te-alegi cu nimic până la urmă, că mie nu la asta-mi stă capul, mă gândesc și eu la o rochie, o cizmă de antilopă, un șifoner, ori să-mi cumpăr garsonera, că plătesc chirie de mă sparg — nu să capăt o bumboană chioară și un fir de trandafir.

— Normal. Deci te-a luat cu automobilul…

— Nu vă-nchipuiţi unde m-a dus, dom procuror: la „Ateneu Palas", la restaurant. Am mâncat de ne-am umflat, am dansat cea-cea-cea, m-a pupat, a chemat vioristul de mi-a zis la ureche, și eu ce era să fac? că masa a costat opșce mii, cu șampanie, am tras cu ochiul la notă… L-am luat la mine. Numa' că eu nu m-ameţesc așa ușor, eu sunt călită și i-am spus înainte de a urca sus: „Tuţi — că el așa a zis să-i zic, îl cheamă Dăndă, Terente Dănilă, e bișniţar la Obor — Tuţi, i-am zis, eu nu-s de-alea de stradă, cu tarif, eu caut un viitor, nu că să te însori cu mine, n-am pretenţia la popă și ofiţer de stare civilă, dar să fii bărbat delicat și să ai grijă de mine, că singură nu m-ajung și o femeie are nevoi multe. Nu să vii acuma și să pleci mâine, să nu te mai văd și să se cheme că doar ţi-ai făcut damblaua de-o noapte c-o nenorocită. Că dacă m-ai vedea întreagă o să știi pe ce-ai pus mâna şi-o să-ţi placă.

— Bine. Lasă amănuntele astea și treci la problemă.

— Eu vă spui sincer și tot, ca să vă daţi seama de ce-l reclam.

— Dar mai pe scurt.

— Pe scurt, vreo trei săptămâni a venit, a adus, de-ale gurii, ceva stofă, da' cam groasă, un mezel, un brioș, o șocolăţică, un greb…

— Ce-i aia „greb"?

— O d-aia mare și galbenă, nu-i nici lămâie, nici portocală, zice că-i din Israel şi-o storci…

— Aha, grepfruit…

— Da. Dar însă p-ormă a început să vie cu mâna goală. „Măi Tuţi, i-am zis, dar tu nu te gândești? Ce am vorbit noi?” „Ei, zicea, azi mi-a mers mai prost, m-a tras în piept un ţăran cu o putină de brânză, era cașul deasupra numai, iar mai jos, pământ”. Altă dată, iar:

„Las că tratez un lanţ de aur pentru tine, mi-l aduce poimâine”. Dar mă credeţi că nu mai venea nici măcar c-un pișcot? în schimb, eu pregăteam, că-s simţită: dă-i un nes, dă-i o apă minerală, dă-i un sălămior, dă-i un cașcaval, o pâinică, na, că-i om, nu? Am luat ș-un kil de vin bulgăresc, n-o să mă credeţi.

— Ba te cred, dar dacă mai lungești mult povestea, ăștia de-afară, care așteaptă, or să rupă ușa.

— Tocmai asta voiam și eu să vă spui. Încearcă să-mi strice ușa, dom procuror!

— Cine?

— Ţuţi, Terente Dănilă.

— Dacă i-o deschizi mereu, de ce să ţi-o spargă?

— Fi’ncă nu i-o mai deschid. Vine, bate, eu mă uit prin ochiuleţul de la ușă, văd că-i cu mâna goală-n buzunar, ș-atunci nu-l mai las să intre. Că eu nu atât de bărbat am nevoie, nu de asta nu dorm eu, cât de-un sprijin acolo, să-mi pot face-o sumă, nu? Or el, dacă simte că-s acasă și nu răspund, bate tare, dă și cu piciorul, și vrea să dea buzna, ţipă că sparge ușa. Eu am ve cini de mansardă, dom procuror, mă atenţionează și ei, că mai e lângă mine o fată care primește și ea oameni unul și unul (un ajutor de primar, altul de la un minister, careva de la televiziune, c-au filmat-o odată la interviu pe stradă: „ce părere aveţi de noul guvern?” și de-aici i s-a tras), mai am un vecin care se ţine cu bărbaţi, dar nu-i treaba mea, că e om bine și-mi spune „săru-mâna” când mă întâlnește, mai e o bătrână cu tricotaj la dornicii, nu mă pot expune, înţelegeţi-mă.

— Deci vrei să-l dai în judecată pe numitul Terente Dănilă?

— Păi dacă face scandal și mă amenință că se omoară în faţa ușii și mă omoară p-ormă și pe mine?!

A venit și la bar cu pretenţii de-a sărit responsabilul și era să-l bată, că așa, cu toate că e mic de statură, dar să știţi că-i și-al dracului, și are vână-n el.

— Bine. Ia o foie de hârtie și scrie reclamaţia. Stai colo, la măsuţă…

— Acuma, ce v-aș ruga eu: n-aţi putea să-l chemaţi aici și să-i faceţi un instructaj frumos?

— Cum adică?

— Să-i puneţi în vedere că să nu mai vină la mine fără nimica, fără un gologan, fără un cadou, fără o merindă, că eu nu-s han pentru calici — și că așa, îl primesc, îi deschid, îi fac și patul, dar altfel nu se mai poate.

— Prin urmare, dumneata nu vrei să-l dai în jude cată pentru agresiune, amenințare cu moartea, vândălism. Vrei să fac eu pe codoșul și să vă împac.

— Păi gândiţi-vă și dumneavoastră, dom procuror:

dacă îl reclam și el nu mai vine deloc, eu ce mă fac?

Cu cine să-l schimb acuma — că am și eu treizeci de ani… Veniţi dumneavoastră în locul lui? Și ce garanţie îmi daţi?

ŢURŢURELE

Ninge cu fulgi mascaţi peste lume, îmbelșugat și într-o liniște de vis. Parcul e aproape pustiu. Pe o ban că stau înfofoliţi în căciuli, fulare și blănuri interbelice, trei bătrâni rumeni, cu ochi lăcrămoși și nasuri purpurii. Admiră gheaţa care, la malul lacului, are râuri albe și negre ca piatra de calcedonie.

— Cât o fi ceasul, amice? sunt întrebat.

Spun cât e. Mi se mulţumește pe trei voci.

— Ești grăbit? sunt întrebat iar.

Nu sunt.

— Ia stai și cu noi niţel. Că suntem oameni de lume.

Mi se face loc pe bancă.

— Că mai povestim de una, de alta. Ce meserie ai?

Divulg profesia.

— Aha! Bun. Dă-mi voie să mă prezint: maior în rezervă Lăscăruţă P. Mihail. Dumnealui e coșcogea fost șef de oficiu juridic, Grădel Costăchioiu. Poate-ai auzit: o vreme a fost pledant.

N-am auzit, regret. Zic și eu cum mă cheamă.

— Eu, se ridică, ceremonios, cel mai scund și dolofănel, sunt decanul de vârstă. Câţi ani îmi dai? Ei?

După mustaţa ninsă și obrajii căzuţi cutez o concluzie spre șaptezeci. Poate încă doi. Moșul surâde.

— Apoi vezi? Am optzeci și șase pe muchie. Așa-i că mă ţin verde?

Confirm.

— Ș-am trăit, n-am stat.

— Dumnealui a luptat în Pastramadura, îmi relevă, bucuros, fostul jurist.

— Estremadura, dragă, e rectificat. Războiul civil.

În Spania. Dar am ieșit din luptă și-am scăpat, că așa mi-a fost soarta.

— Da, da, adaugă și maiorul. L-a lovit un ţurţure în cap.

— Adică un șrapnel? încerc să traduc.

— Nu, dragă, a fost de la o femeie. Că eu sunt mehenghi mare. Am avut patru neveste și șaptezeci și una de ibovnice.

— Le-aţi numerotat?

— Da, că sunt foarte ordonat, de mic. Le notam într-un carneţel.

— Spune chestia cu ţurţurele, insistă Lăscăruţă, tușind o dată, dar zdravăn.

— Stai să lămuresc întâi cu nevestele. Să știi că două am îngropat, una m-a lăsat, iar pe alta o ţin şi acum. E mai tinerică. Are șaptezeci neîmpliniţi… Ca o sfârlează e. Ca o sfârlează.

— Hai, dom’le, treci la ţurţure, se insistă iar.

— Acuma, cu ibovnicele, se îndărătnicește moșul, despre care aflu de la ceilalţi că se numește Dragana Luis Fătuţu. O iau de la prima — sau mai sar peste vreo cinci-șase?

Ceilalţi doi sunt în dezacord. Unul îi cere să înceapă cu a 17-a, celălalt e de

părere s-o evoce pe spanioloaică, fiindcă e legată de ţurţure.

— Dumneata, mă consultă, bonom, de unde ai vrea s-o iau? Că dacă încep chiar cu prima ne apucă revelionul și acuma e de abia Crăciunul.

Îi spun franc că mă interesează problema cu ţurturele.

— Bun. Asta ţine de-a nouăsprezecea. Să vezi: intrăm noi, la câteva zile după ce ne-am foit prin Madrid — instrucţie, discuţii, păpică, contacte, dans, prelucrări — într-un dispozitiv. Era un sat. Ne pitim pe după case. Zice comandantul, că era de-ai noștri: „Tu — colo". Era o hardughie mare, galbenă, cu un grajd în spate. Iese o spanioloaică din casă — da' ce spanioloaică, mamă-mamă!…

— Ziceai că trăgea mai mult spre arăpoaică, îşi amintește Lăscărel.

— Ei, arăta cam bronzată, dar de neam asta era, iberică. Îi fac semn să tacă. Tace. Aduce din casă o plăcintă și o cafea. Consum plăcinta, beau cafeaua: excelentă și fierbinte. Era un frig de crăpau ouăle corbului. Îi fac semn să stea niţel lângă mine. Ea, nu: că să vin în casă.

Dar eu nu puteam: post de luptă, deh! Se-aşază. Vorbim prin semne. Eu nu înţelegeam nimic, în schimb ea nu pricepea deloc.

— Dacă n-ajungi la ţurţure, eu plec, ameninţă Costăchioiu. Că mi s-a făcut foame. Uite-așa are obiceiul

— Mi-l denunţă — trage de timp. Dom-le, dac-ai pornit cu ţurţurele, vino la ţurţure, nu te da pe după curpăn.

Vezi doar că și dumnealui arde de nerăbdare.

Mărturisesc că nu ard.

Bătrânul cu povestea pare vag dezamăgit. Mă privește fix, cu ochișorii lui spălăciţi.

— Nu te interesează?

Îl asigur că ascult cu plăcere, dar și cu răbdare.

— Pe unul, intervine cam sumbru fostul ofiţer, l-a ţinut trei ore, astă-vară, de era omul să se arunce în apă.

— Atunci uite, cum procedăm, concede povestitorul. Spun despre ţurţure și p-ormă o iau de la capăt cu spanioloaica.

Aprobăm toţi trei, maiorul în rezervă adăugând, în surdină, că „doar a pupat-o, mare scofală!" Fătuţu Luis pare să se supere: „Știi dumneata ce înseamnă să pupi o spanioloaică?" Costăchioiu declară sincer că nu știe, dar aia nu poate fi diferită de o elveţiancă de la Crucea Roșie, cunoscută de el în timpul războiului, care-i dădea bomboane de eucalipt în timp ce el îi aducea porumb fiert.

— Tocmai, cum a fost cu ţurţurele? întreb și eu.

Lăscărel mă lămurește dintr-o suflare, peste povestitorul amuţit.

— În timp ce dumnealui îi făcea declaraţii din degete ăleia, cum stăteau afară și ieșise soarele, s-a desprins un ţurţure grozav de pe streașină și i-a căzut cu vârful drept în creștet.

— Da, întâri vesel bătrânelul. Mi-a făcut o gaură în ţeastă. Am zăcut două luni ca nebun și m-au trimis acasă prin Franţa. Acuma sunt teafăr. Asta-i.

— Și cu spanioloaica? Cum a rămas?

— Mă crezi că nici nu știu cum o chema? Dar am notat-o: e a cinșpea.

— Și… accidentul… a mai avut vreo urmare?

— Aș! Atâta că uit din când în când cum mă cheamă și unde stau. Dar ies cu amicii și n-am probleme.

Curios: numărul nevestelor și al ibovnicelor îl ţin minte *perfect,* fiindcă eu, domnule, am fost însurat de opt ori și am cochetat cu o sută douăzeci și șapte de femei de toate sexele…

Pornim încetișor, toţi patru, prin ninsoarea deasă care a înecat în mulsoarea ei universul. Undeva râde o ţarcă; parcă se aud și niște clopoţei.

PAZNIC LA BOSTĂNĂRIE

Primarul se dă jos din șaretă cu șalele înţepenite: hurducat toată ziua de gropile și dâmburile drumurilor mărginașe, seara îşi simte toate oasele dislocate. Dar e tânăr și îşi revine iute.

Se uită bucuros peste întinderea cu gogoșari, roșii și puzderie de bostani albi, umflaţi, care urmează clina dealului, coborând apoi lin spre elește cu pește.

Din bordeiul paznicului iese un fuior de fum. În prag se ivește numaidecât un bătrân scund, cu umeri surprinzător de largi. Pălăria pare să fie din veacul celălalt, dar flaneaua e de nailon, iar șoșonii din picioare, de dată recentă, evident.

— Bună ziua, moșule!

— Noroc, băiete. Cu ce treburi pe la noi?

— Dau și eu o raită prin bunurile comunei.

Moșul îl cercetează bănuitor, cu ochii mici, vineţii.

— Ce fel de raită? Umbli după bunătăţi?

— Să văd și eu de ce dispunem.

Și primarul se așază, suspinând, pe un butuc din preajmă. Moșneagul rămâne în picioare. Tac amândoi.

Se aude, de Departe, o cinteză.

— Dar dumneata ce ești aici? Paznic?

— Paznic. Și tu, flăcăule, ce *stare civilă* ai?

— Sunt primar.

— Primarul cel nou?

— Da. Cel nou.

Bătrânul intră iute în colibă, iese cu o ghioagă enormă de frasin, ia militărește poziţie de drepţi cu ar ma la picior și salută cadenţat.

— Să trăiești, primare! Sunt paznicul Vasile Clonţ al lui Ifrim. Servesc cu credinţă comuna.

— Pe loc repaus! comandă vesel oaspetele. Ce ai pe foc?

— Mămăligă. Vă servesc?

— Fără nimic altceva?

— E și un element de brânză. Și oarecare ceapă.

Se consumă deci mămăligă cu unt, brânză, ceapă și măsline.

— De măsline de unde ai făcut rost?

— Mai aduc copiii câte ceva.

— Copiii?

— Șase am: trei băieţi și trei fete. Și unsprezece ne poţi. Toţi *entelectuali.*

— Apoi de ce nu te ţin acasă, la vârsta dumitale? Câţi ani ai?

— 86.

— Cum? Și stai aici, singur, pe câmp?

— Zi și noapte.

— De ce ţii serviciul? De nevoie?

— Nu. Că-mi place mie aici. Acasă ce să fac? Babă n-am, alte copiliţe nu trag la mine…

Oaspetele îşi privește gazda dintr-o dungă.

— Și ce te faci dacă te atacă vreun borfaș?

— Îl bat de-l smintesc. Dar n-am avut cazuri. Ori îţi închipui că n-am *forţă executivă?* Ia dă-mi mâna.

Primarul simte o strânsoare de menghină și se răstoarnă de pe butuc înainte de a-și da seama ce i se întâmplă.

— Aoleu, dar voinic mai eşti! râde, scuturându-se de praf. Totuși, pentru anii dumitale… Aici sunt socoteli, probleme… Văd că ai și cântar…

— *Dispun.* Da' ce crezi, că-s ramolit? De ce mă crezi dumneata ramolit? Ia întreabă-mă ceva din istoria română, ce-a făcut Petru Rareș la Feldioara, sau din geografie: câţi afluenţi are Siretul…

Intră iar în colibă și aduce la vedere un calculator de buzunar.

— Socotelile le fac cu mașinăria asta. Mi-a procorat-o un ginere din Italia… Și m-am învăţat să umblu cu degetul pe ea. Dă o problemă: să vezi.

Primarul rămâne pe gânduri, amuzat.

— Mda, zice, pe jumătate convins, eşti un paznic neobișnuit. Și cu cât te plătim noi pe lună?

— 1.000 de lei.

— Foarte puţin.

— Nu-i puţin, că se adaugă și produse. Am voie să fur până la 70 de kilograme pe an.

— Cum adică să furi?

— După lege, n-aveţi cum să mă plătiţi. Și nici să-mi daţi produse. Așa că s-a stabilit să fur din tot ce-avem aici. Bineînţeles, cu acte în regulă.

Primarul mulţumește cuviincios pentru trataţie, se ridică și se mai scutură o dată.

— Asta n-o mai înţeleg.

— Simplu: când e să-mi *însușesc* zarzavaturi, îl chem pe secretarul primăriei, cântărim, de-o pildă, două chile de roșii, una de ardei grași, mă rog. Eu fac chitanţă — io-te, am și chitanţier, cu borderou — el semnează că le-a luat primăria pentru mese date delegaţilor, și gata. Sau facem proces-verbal că iepurii au năvălit în varză și-n morcovi, dar *obiectele* sunt în ciorba făcută de nepoată-mea.

— Așadar, mergem pe minciună!

— Dar serviciul meu e adevărat. Și chitanţele pentru fiecare an sunt colea, în ordine. N-am furat nicio dată mai mult decât mi s-a *stabelit.* Și n-am mâncat nici măcar un fir de leuștean fără *ividenţă.*

— Nu se poate așa. Punem noi ordine în chestiunea asta.

— Atunci înseamnă să mă dai afară.

— Ba din contra. Să te răsplătim cum se cuvine. Dar cu acte.

— Știu eu. Că de când am intrat paznic, am apucat patru primari. Și fiecare după ce venea pe aici, pentru cunoștinţă, mă trecea în *legalitate.* Adică, mă dădea afară. Iar după o săptămână, mă chema înapoi.

— Chiar așa?

— Dar cine se mai angajează azi cu 1.000 de lei pe lună?

Primarul se urcă, sprinten, în șaretă. Calul nechează scurt, apoi sforăie.

— I-e sete, observă moșneagul, săltându-și pălăria incoloră.

Are păr rar, dar nu alb, ci cărunt și ţepos.

— Eu, mai spune, mă pregătesc pentru concediul de-o săptămână. Mai plec pe la București. O *vizionez* pe fiică-mea, care-i director și mă duce la Operetă, unde-mi place mie baletul. Dar să știi că în lipsa mea, aici se fură fără ștampilă, pe-adevăratelea. Și nu răspund.

— Bine, bine… Altfel ești un om grozav!

— Să trăiţi, dom primar, mulţumim de *apreciere.*

Iar peste opt zile, când mai treceţi pe-aici cu *reveni rea,* vă servesc, din partea mea, și cu crap chinezesc.

Că am raţie hoţească de trei pe an — și n-am *consumat* încă niciunul.

PATRULATERALĂ

Cald. Iulie.

Bufet cu băuturi la gheaţă. Foarte aglomerat.

Măsuţă cu umbrelă, pe care scrie „H.L.M”.

Domn singur, cu mustăţi sure și chelie.

Bea bere la cutie.

Alt domn, cu părul adus dinspre stânga spre dreapta. Sprâncene stufoase. Transpirat.

Cere voie să ocupe al doilea scaun de sub umbrelă.

I se permite.

Conversaţie banală: „E rece berea?” „Azi n-o să plouă”. „Grâul nici n-ar mai avea nevoie”. „Bea lumea, bea…” „Păcat că-i atâta de scump”. „Dar și cu preţurile astea…” „Aţi văzut c-au început să tragă la măsea și femeile?”

— O bănuiesc și pe-a mea, zice Mustaţă Sură. E, de altfel, o femeie puternică, voluntară. Oricum face numai ce vrea ea.

— A mea e altfel, se spovedește Sprânceană Stufoasă. Liniștită. Supusă. Dar ce folos?

— Cum, adică? Nu vă înţeleg! Ce vă nemulţumește?

— Eh, câte nu-s într-o căsnicie!…

Oftat.

Pauză.

Sprânceană cere a treia bere. Mustaţă e de abia la a doua.

— Domnule, nu te cunosc, dar îmi pari un om de condiţie.

— Sunt un om de condiţie, întărește Sprânceană.

Iar dumneata îmi inspiri toată încrederea. Sincer. Și ca să-ţi dovedesc, îţi fac o confesiune, ca de la bărbat la bărbat.

Mustaţă Sură se întinde, vădit curios, cu coatele pe masă.

— Despre relaţia mea conjugală vreau să-ţi vorbesc, tușește rar Sprânceană Stufoasă. Eu… eu sunt un bărbat în putere. Așa suntem noi, neamul nostru: virili din tată-n fiu. Bunicul meu l-a făcut pe tata, ca al șaptelea copil, la 71 de ani.

— Surprinzător! se minunează Mustaţă.

— Pe onoarea mea! Și eu, cum mă vezi, la 62, am, să mă ierţi, o vlagă ca la 20. Ei bine, acum doi ani, nevastă-mea, pe care o iubesc, o respect, îmi spune brusc: dragă, de azi încolo încetăm relaţiile. Pur și simplu, s-a terminat.

— Ei, cum așa?

— Uite-așa. Și e mai tânără cu un an decât mine!

Casnică, gospodină, blândă, atașată, ce mai? O femeie ireproșabilă. Dar… Și ce crezi că mai zice? De m-a lăsat pif…

— Paf!

— Pif-paf. Dragă, zice, te știu că ești un bărbat forte. Nu sunt contra să-ţi găsești o femeie pentru treburile *alea.* Atâta îţi cer: să fie o legătură discretă, cu o femeie curată, nu de stradă și să n-o aduci în casă… Ei? Ai mai auzit ceva asemănător în viaţa dumitale?

Mustaţă bea pe nerăsuflate tot ce-a mai rămas în pahar și exclamă, realmente uimit:

— Extraordinar!

— Nu-i așa?

— Nu, domnule, nu în sensul în care crezi dumneata.

Și mai cere o cutie.

— Adu două, poruncește Sprânceană. Îmi dai voie să fac cinste?

— Mersi. Uite de ce am pronunţat cuvântul

„Extraordinar". Deoarece am avut și eu, acum o jumătate de an, o conversaţie absolut asemănătoare cu nevastă-mea.

E rândul lui Sprânceană să se minuneze.

— Serios? Te-a trimis și ea la… plimbare?

— Nu. Invers.

Se bea, în tăcere, Cu aceeași sete de la început.

— Nu-mi pot permite să-ţi cer amănunte… se fasolește Sprânceană.

— Ţi le dau eu, numaidecât, îl asigură Mustaţă. Ai ci *eu* am încetat activitatea, cum ziceai dumneata. Nevastă-mea e mai tânără cu opt ani. Trebuie să-ţi mărturisesc că e… mă rog, a fost… o femeie extraordinară. Pe deasupra, o

gospodină excepţională, deșteaptă, econoamă. Iubitoare. Cam autoritară, ce-i drept, dar mai ales… cum să-ţi spun?

— Focoasă?

— Exact. Ori eu mi-am pierdut tot interesul pentru… relaţii. Să mă ierţi că-ţi divulg această intimitate.

Ei bine, s-a creat o situaţie… Eu am… Am înţeles-o.

Mi-am dat seama cât suferă… Altfel, suntem legaţi pe viaţă și pe moarte. Nimic nu ne-ar putea despărţi. Copii n-avem…

— Ca și noi! se bucură Sprânceană.

— Însă, ce te faci cu *problema?* Și, într-o bună seară, că seară era, îi zic, verde: Draga mea, văd cât te chinuiești lângă mine. Nu sunt contra să-ţi găsești un bărbat pe potrivă pentru… nevoile firești. Să fie însă de condiţie, distins…

— … Și să nu-l aducă în casă.

— Ba nu. Căci unde să se ducă o femeie? Altă situaţie decât la dumneata.

— Și?

— A protestat, s-a zbuciumat. Dar până la urmă a admis că s-ar putea. Pentru mine, căsnicia n-ar fi afectată deloc.

— Vorbești cu cuvintele nevesti-mii. E nemaipomenit!

— Dumneata ai… rezolvat?

— Nu încă. Mai caut. Nu-i ușor, îţi dai seama. Dar soţia dumitale?… A găsit?

— Până acum, nu. Mi-a promis însă că va cerceta.

E foarte exigentă. Nu-i e ușor.

Vin încă două cutii de bere. Aburite.

— Dom-le, spune Sprânceană, dumneata mi-ai de venit, brusc, ca un frate.

— Și dumneata mie, aprobă, duios, Mustaţă.

Tăcere.

Păsările în pomi.

Rărirea clienţilor.

Nori de ploaie.

— Știi una? îndrăznește Sprânceană.

— Să nu-mi spui la ce m-am gândit și eu! Surâde Mustaţă, arătând câţiva dinţi laţi, rari și galbeni.

— Îmi dai voie să te îmbrăţișez?

Se îmbrăţișează.

Sprânceană plătește toată consumaţia.

Pornesc împreună, braţ la braţ, într-un mers oare cum ondulat.

Iulie.

Seară răcoroasă.

Casă cuprinsă, cu verandă, la margine de oraș.

Doamna Sprânceană, firavă, blondă, frumuseţe stinsă, corect îmbrăcată, joacă șeptic, la lumină de veioză portocalie, cu dl. Mustaţă. Beau citronadă domestică, din pahare lungi. Cu paiul. Se vede că se simt foarte bine.

În adâncurile casei, într-un dormitor cu tapet bleu marin, dl. Sprânceană și cu

doamna Mustaţă — înaltă, voinică, suplă, păr negru, bogat, doar câteva fire albe — discută și ei, de-ale lor. Toţi sunt fericiţi. Vor rămâne prieteni pe viaţă.

CIOCHINUTA

Trenul luneca, peisajele defilau prin faţa ferestrei, pe culoar treceau în sus și în jos felurite persoane fără astâmpăr; se va observa că suntem, printre ţările europene, cei dintâi în materie de forfotă umană pe cori dosarele vagoanelor de cale ferată. S-a calculat (neoficial) că du-te-vino-ul prin faţa unui compartiment de clasa a II-a e de 2, 6 persoane per minut, sondajul rele vând și faptul că din 100 de mișunători, 88 nu au niciun motiv, nu se duc la restaurant, nici la toaletă, nu caută cunoscuţi, nu vor nimic.

Așadar, trenul luneca, peisajele defilau prin faţa ferestrei, peisaje domoale, ușor vălurite, ogoare cu smârcuri, adică băltite (cum se spune la radio: „a se lua măsuri contra apei care băltește"), lanuri de ovăz și de sorg (provenit din Asia, bun pentru mături, se minţile utilizabile în industria olefinelor), sate fugitive cu case noi, cu case vechi, cu aspecte urbane, crânguri rare, pâlcuri de pădure, un drum șerpuitor, soldaţi la instrucţie, pășune, dealuri erodate (pot fi fertilizate, există experienţe admirabile în judeţele Vaslui, Dolj, Mehedinţi, Covasna — dar aceste experienţe sunt adoptate greoi, birocratic, din cauza lenei, a nepăsării, uneori chiar a inerţiei, ca să nu mai vorbim de spiritul rutinier), în sfârșit, un canton părăsit, în curs de dezafectare, unde rapidul e oprit la semnal patruzeci și șase de minute (de aici, de altfel, mersul său se va da regla într-un asemenea hal, încât va sosi la frontieră — fiind rapid internaţional — cu opt ore și cincizeci și cin ci de minute întârziere, obligând vameșii, care se culcaseră, să facă revizie legală purtând mantalele peste pijamale).

Cum spuneam, deci, trenul luneca pe liniile ferate și netede într-o glisare velină, doar cu fâșâitul mătăsos al aerului prin spaţiile dintre ferestre și cadrul lor me talic, geamurile nefiind niciodată bine fixate și permiţând o aerisire naturală cu atât mai binevenită cu cât, reglat la 19° Celsius, vagonul e încălzit la 38°, sufocând călătorii, dezbrăcaţi în maiouri.

Astfel că neputându-se nici dormi, din cauza cu mei tropicale, nici citi, din cauza ţiuitului sfredelitor al lămpilor cu vapori de mercur — care sunt stinse prin consens — nici măcar aţipi, din cauza tranzistoarelor de pe culoar, care transmit, pe două posturi, meciuri diferite de fotbal în nocturnă — se discută.

Domnilor, măi fraţilor, zice unul, ștergându-se mereu cu un prosopel, dacă nu renunţăm la carne, plane ta va muri intoxicată, carnea are atâtea toxine încât e preferabil să iei zilnic un gram de șoricioaică, scapi mai ieftin. Șoricioaica nu-i ieftină, apreciază cineva, rece, și ca să ţi-o procuri, trebuie reţetă. Dumnealui s-a referit în general, precizează o femeie cu fișiul hăit după ureche, vrea să ne convertească la vegetarianism. Dar să știţi că experienţa n-a dat rezultate, o tanti de-a mea care s-a vârât numai în morcovi și lăptuci a căpătat, după câteva luni, să mă iertaţi, un fel de halucinaţie și au trebuit s-o opereze urgent de nas, gât și urechi,

se umpluse de polipi, a scăpat ca prin minune. Nu, reia cel cu prosopelul, gâfâind, eu nu vreau vegetarianismul de tip vechi, de la începutul secolului, e perimat. Eu mă refer la soluţii nutritive moderne. Adică să mai fie și câte un cârnat de sărbători, glumește fad un bărbat cu o falcă teșită. Dacă vreţi să știţi, accentuează fișiul căzut, o oală de sarmale poate ţine de saţ o zi cu condiţia să nu le consumi seara și nici reci. Daţi-mi voie, insistă prosopul, să vă povestesc cum mi-a venit ideea. Fiindcă ideile nu se nasc din nimic, ele vin din ceva, din observarea naturii și comparaţii sistematice. Nu-i așa, frate al meu alb? mă întreabă, zâmbind, văd că-l citești pe Socrate, poţi să mă confirmi. E o piesă despre Socrate, mă scuz. A unui scriitor Solomon. Cunoaştem, sare voios falca asimetrică, cel cu *Cântarea Cântărilor,* am consumat și noi o *Biblie,* ce dracu', nu trebuie să ne dispreţuiţi, n-a rămas el celebru și ca judecător, împărţind un copil între două femei? Ba da, admit numaidecât, a avut și legături coimerciale cu Etiopia, dar n-aș vrea să-l stingherim pe dumnealui cu expunerea despre metoda nutriţiei. Cum v-a venit ideea și mai ales ce idee v-a venit? Ei bine, cetăţenilor, concede grasul, vă fac o confidenţă. Eu posed o fetiţă. Legitimă. Naturală, adică. A mea și să nevestei mele. Merge ea la ţară, la bunici. Părinţii nevestei. Sat frumos, colea, de munte; n-a fost cooperativizat. Astea au pomi fructiferi abundenţi, remarcă, ochii colţ, tânăra osoasă și vânătă, care până aici tăcuse. Da, au pomi, acceptă povestitorul, specificul satului de care vă vorbesc e pomicultura și zootehnia, fiind aici pășuni grase. Pășunatul e, prin părţile astea, o îndeletnicire străveche; se păstrează chiar un hrisov de pe vremea lui Mircea Ciobanul. Natural, subliniază tulpanul căzut. Trebuie să fie și el de prin partea locului. Mă rog, nu asta-i problema. Problema e că bunicii au o vacă. Vaca — blândă, pașnică, nu trebuie dusă la păscut, umblă singură, are o memoria formidabilă. Dar știţi cum? Extra-or-di-nară. De cal, zic. Aveţi dreptate, zice grasul, caii au, după oameni, cele mai ale naibii memorii, omul se întâmplă de mai uită, calul nimic. Mă întorc însă la vacă. Deci vaca se duce, paște ce paște, și se întoarce cuminte la hogeagul ei. Pe acolo nu se cheamă staul? interoghează, însă, candid, osoasa. N-are importanţă, important e ce vine acum, să vedeţi…

S-a mai urcat cineva? ne interpelează global, din ușă, conductorul. Nu s-a mai urcat nimeni, dom'le, dar n-ai putea să scazi căldura? Că ne coacem aici. De ce nu deschideţi fereastra? se interesează ceferistul. Să răcim? Ei, așa nu, așa nu, apoi eu ce să vă fac? Reclamaţi la Direcţia generală și gata. Dar dumneata de ce iei salar de la stat? însă omul e departe, nu mai aude și deci nu mai poate furniza explicaţii asupra cauzei pentru care ia salariul, astfel că obezul e liber să-și șteargă capul umed cu mărunţelul lui prosop de culoarea cantalupului și continuă: Fetiţa se ducea zilnic după vacă.

Bunicii nu protestau, nu se nelinișteau, atâta doar li s-a părut lor curios că adică de ce nu vrea copila să mănânce nimic, când se întoarce acasă. Îi împingeau dinainte toate bunătăţile — ea, nimic. Ai mâncat ceva, puiuţă? o tot întrebau. Ea, din cap, că nu. Ai luat de la străini, micușoara? Aș! O cântăresc ei într-o dimineaţă, văd că fetiţa a obţinut în două săptămâni un plus de două chile trei sute. Nemaipomenit! Ce-i dă prin gând bunicului? Că el a fost multă vreme la

administraţia financiară și pe urmă s-a specializat în controale la cărămidăriile din jurul orașului, așa că avea oarecare fler. Nu zice nimic, se scoală pe furiș și se ia după Ciochinuţa, că pe fiică-mea așa o alintăm noi, deși ea, de fapt, în acte, se numeşte Elenca Ghizi Bartolomeea, după mama mea și după un cumnat de-al tăticului, care ne era ca un frate de pâine. Se ia după ea și ce vede, dom'le? Să-i stea mintea în loc! Copila umblă calmă după vacă, rupe cu dinţii și mestecă tot ce consumă și aia: iarbă, floricele, lucerna, troscot, mă rog, toate alea, că botanist nu-s. Troscotul nu-i o pasăre? se miră vânata. E ceva din care se face ceai medicinal. Domnilor și doamnelor, a fost ceva fantastic, nu vă spun c-au văzut-o zeci de medici, ne speriasem rău, însă fetiţa nu suferea de nimic, nimic. Ea s-a luat după vacă din curiozitate. Ne-a și explicat: am vrut să văd cât de bun e ceea ce mănâncă ea cu atâta poftă și de ce crește atât de mare, în timp ce eu sunt atât de mică… înţelegeţi? A făcut o experienţă de valoare mondială. Căci ia să ne gândim puţin…

Vreţi să spuneţi că aveţi un copil erbivor? mă neliniștesc. Staţi, dom'le, puţin, nu aruncaţi cuvinte. Eu vă explic faptul. Și-l raportez la altele. Ce animale are omul pe lângă casă? Calul, vaca. Sunt aceste vietăţi foarte puternice? Cresc la dimensiuni care întrec omul? Au o mare putere de tracţiune? Cu ce se hrănesc ele? Cu iarbă! Merg mai departe: hipopotamii, elefantul. Cu ce se hrănesc ele? *Ei.* Bine, *ei,* nu vreau să polemizez acum gramatical. Ce vâră ele în burdihanurile lor enorme? *Niciun gram de carne!* Te poţi pune cu un elefant? Nu, dar te poţi pune pe el și nu el pe dumneata, tocmai fiindcă mănânci carne. Cum priviţi însă chestiunea cu balena, care am văzut la teleenciclopedie că ar fi cel mai mare pachiderm din lume? Nu se spune pachiderm decât la reptile, să mă scuzaţi. Hai, dom'le, ce e confuzia asta, reptila e reptilă și balena e balenă, animal de apă. Îmi spui dumneata mie că nu sunt reptile de apă? Atunci crocodilul ce e? Și cangurul, mă rog frumos, ce e? Cangurul ţopăie în Australia, în deșert, hai că m-aţi omorât, așa le-aţi mai zăpăcit… la staţi puţin, vă rog: ce s-a întâmplat, meștere, cu fetiţa dumitale? Nimic, e erfect sănătoasă. I-am tras un toc de bătaie și pe urmă am lămurit-o cum stă chestia; dar dreptate ea are, să știţi. Puteţi dumneavoastră să vă închipuiţi că a și crescut cu șase centime tri? Știţi ce mi-a spus doctorul? apoi bine, frat (îmi zice frate, fiindcă e văr cu unchiu-meu, care lucrează la fabrica de ciorapi), dacă a introdus în stomăcelul ei mușeţel și sulfină, dacă a trecut prin ficăţelul ei, prin fierea ei, anghinarea, ce rău erau să-i facă?

Deci dumneata pretinzi să ieșim cu toţii la păscut?

În compartiment e liniște, trenul alunecă, peisajul fuge de-a-ndărătelea, vântul izbește picăturile de ploaie în geam.

Mai că aș prefera unele din vegetalele astea naturale, gândește, cu glas tare, grasul, sigur, cu puţin mușstar. Cu puţin sos de vin, cu aia, cu ailaltă, ca să aibă gust omenesc.

Presupun și eu, în sinea mea, că lăsând-o pe fetiţă să continue, aceasta ar fi căpătat, probabil, și forţa, și inteligenţa unei vaci. Știu la ce te gândești dumneata, în timp ce taci, mă interpelează volubil corpolentul, p-onoarea mea dacă nu știu.

Murmur: Te rog să mă ierţi… Nu, nu. Nu te scuza, ai dreptate să gândești așa. Să-ţi pui problema: dar Tarzan? Tarzan n-a fost antrenat de mic să răpună șerpi și pantere cu mâinile goale? Și uite că s-a descurcat în viaţă. În consecinţă, de ce n-am lăsat-o pe Chiochinuţa mea să se dezvolte până la capăt pe cale strict naturală? întocmai, zic ușurat, m-ai ghicit! Ei bine, m-am temut, dacă vreţi să știţi. Inimă slabă de tată. Dacă se deformează? Am și eu răspundere, nu? înţeleg să sprijin știinţa, dar nu cu viaţa unei fiinţe iubite. Eu nu sunt Meșterul Manole. Nu? Eu nu sunt Dedal, nu? Să-mi omor copilul, ca să se urce spre soare cu aripi de ceară, nu? Cunoaşteţi povestea…

Aia cu Îngerul Mihail care a venit şi-a cerut făină de la babă? sare, din colţul ei, vânătă, surescitată. O știu! Nu, nu aia, domnișoară, surâde plictisit grasul. Nu tot ce zboară se mănâncă. Și invers, adaug. Adică cum? întreabă perplexă cea cu fișiul Pe mine să mă scuzaţi, se ridică falcă, mi se apropie Caracalul. Dar a fost foarte interesant. Eu sunt medic veterinar. La Strejești. Și-am să vă spun ceva. M-aţi făcut curios să vă examinez și eu fetiţa. S-ar putea să aibă niște caracteristici care… cum să vă spun?… Când eram mic, venea la bâlci unul c-o femeie-șarpe… Acuma. Însă, vă salut, drum bun tuturor.

Ce-i aici, Caracalul? ia te uită, apoi acuși vine Craiova. Vreţi să mă ajutaţi să cobor cufărul din plasă? Că eu sunt operată și car niște nuci la o nepoată cu naștere prematură, stă în incubator. Aoleu și ce plouă! Mamă, mamă…

CU TRENULEŢUL

În sala cantinei dintr-o staţiune montană de odihnă și cură. A apărut responsabilul cultural și turistic al staţiunii. După obicei, bate din palme, strigă: „Atenţie! O clipă de atenţie vă rog!", „Alo! Alo!" și lingurile rămân în aer, murmurul mesenilor încetează, toată populaţia consumatoare ascultă.

Responsabilul: Stimaţi și dragi prieteni! Pentru mâine, orele 9, conducerea întreprinderii locale de ex ploatare forestieră, rugată de noi, vă poftește la o excursie sui-generis.

O voce baritonală: Adică gratis?

Responsabilul: Evident, gratuită. E o invitaţie.

O voce baritonală: Dar ce înseamnă *suiș generic?*

Responsabilul: Iertaţi-mă, e o vorbă latinească, adică o excursie unică în felul ei.

O voce piţigăiată: Vorbește cum trebuie, domnule, să înţeleagă și cei cu studii medii…

O voce baritonală: Alo! Alo, cu studii medii! Află că eu am făcut Aseul, dacă vrei să știi, dar n-am fost obligat să-nvăţ limbi străine…

O voce piţigăiată: Latina nu-i străină, e matricea noastră.

O voce feminină: la lăsaţi, dom'le, să auzim ce spune omul!

Responsabilul: Dacă-mi permiteţi… Puţină atenţie, vă rog.

O voce incertă: Zi-i odată, că ni se răcește ciorba.

O voce apăsată: N-ai decât s-o leorbăești între timp, dar să nu plescăi, că noi vrem să ascultăm!

O voce incertă: Ia ascultă: am plescăit eu la masa ta?

O voce apăsată: La masa *dumneavoastră!*

O voce incertă: Vezi că ești cam obraznic, ș-acuș schimb foaia!

O voce feminină ascuţită: Dar terminaţi odată, că doar nu sunteţi copii! Ei, drăcia dracului! (O clipă de liniște.)

Responsabil: Așadar, sunteţi poftiţi la o excursie pe îi mă îngustă forestieră între staţiunea noastră și Gherghina, prin defileul Socotiș. Sunt locuri splendide.

O voce răguşită: Dar pe acolo nu-s șerpi?

O voce mucalită: Eu mai degrabă de rinoceri mă tem.

O voce gravă: Liniște, s-auzim până la capăt! (Li niște.)

Responsabilul: Excursia e specială, în sensul că se atașează o platformă liberă — sau două, dacă sunt mai mulţi amatori — la mocăniţă și garnitura merge numai cu noi și pentru noi. Oprim unde vrem, ne recreăm, culegem zmeură, alune, ciuperci…

O voce albă: Pere nu sunt?

Responsabilul: Numai pădureţe.

O voce albă: Și alea ce au? Sunt otrăvite?

Responsabilul: Puteţi culege ce doriţi, vom bea apă curată de izvor, ne vom hârjoni în iarbă…

O voce gravă: Cine cu cine anume se va hârjoni?

O voce baritonală: Eu am înţeles că este de culturalizare, nu de hârjonire… Pentru asta e loc și aici, de ce trebuie să umblăm cu trenuleţul?

O voce piţigăiată: Mie-mi place. Eu merg.

Voci învălmășite: Și eu! Și eu! Mă înscriu! E voie și cu copii? Putem veni în trening și bascheţi? Cât durează? Căpătăm hrană rece? Dacă plouă? etc.

Responsabilul: Liniște, vă rog, ca să dau toate lămuririle. Pentru listă trec pe la fiecare masă. Îmbrăcămintea: de excursie. Durata: cam 4 ore dus și în tors, deci la 13 suntem înapoi la masă. Dacă nu e vreme frumoasă, nu plecăm. Vă doresc poftă bună, în continuare… Vă asigur că peisajele sunt splendide, merită să le vedeţi, să mâncaţi fructe de pădure de la sursă, să beţi apă de izvor, să vă hârjoniţi…

O voce șăgalnică: Ăsta are o obsesie cu hârjoana…

Femeia de lângă el: Ba eu m-aș hârjoni cu el, să știi, e tinerel, frumușel, vioi, iar tu dormi aici douăzeci de ore pe zi.

O voce șăgalnică: Păi nu suntem la odihnă?

Femeia de lângă el: A te odihni e una; a te afla în stare muribundă e alta…

O voce graseiată: Mergem și noi, dar luăm și niște sacoșe. Ai auzit că poţi culege pe gratis…

O voce feminină groasă: A zis că excursia e gratis, nu și fructele.

O voce graseiată: Mă rog, dac-o fi şi-o fi, dăm și noi acolo câţiva lei, că nu e foc. În orice caz, cred că zmeura va fi mai ieftină ca la ţigănci.

O voce tânără: Bă, luăm și mingea cu noi?

Altă voce tânără: Ia mingea, dar ia și tablele…

O voce feminină groasă: Tuţulică, eu zic să băgăm și ceva apă de izvor în canistră, s-avem și acasă.

O voce îngălată: Ce-a zis ăla? Că sunt alune americane?

O voce voalată: Parc-așa a zis… Și pepeni…

O voce îngălată: Dar cum naiba să-i culegi din mersul trenului?

O voce voalată: Ei, vorbim înainte cu mecanicul: unde zărește pepeni, să oprească; îi dau eu o ţigară fină și să vezi cum stopează la harbuji…

În faţa trenuleţului. Ciopor de lume.

Responsabilul: Atenţiune, vă rog! S-a instalat toată lumea?

O voce albă: E cam tare platforma asta.

O voce șăgalnică: O voiai de cauciuc?

Voci: Da, da… Gata… Putem pleca!

O voce groasă: Dom-le! E sigur că nu plouă?

Responsabilul: Va fi frumos și cald!

O voce groasă: Noi am luat și umbrelele.

O voce șăgalnică: Dom-le, are voie cu umbrelele?

O voce groasă: Bă, glumeţule: ia vezi să nu cazi din tren pe drum!

O voce feminină apăsată: Ce mai așteptăm? De ce nu plecăm?

Responsabilul: înainte de a-i da semnalul locomotivei:

mă aflu între dumneavoastră, pe platformă, și cum cunosc foarte bine locurile pe care le vom străbate, să-mi permiteţi să vă furnizez din când în când și unele explicaţii geografice, istorice…

Dacă doriţi, bineînţeles…

Voci: Da, da… Și botanice… Eu nu vreau explicaţii, eu vreau peisaj… Dar să vorbiţi tare, să auzim… însă nu prea mult, da?… Și cât mai popular, să pricea pă tot omul, fără filosofii… Mersi, vai ce bine că avem ghid! etc…

(Cu șuieratul locomotivei mici, trenuţul se pune în mișcare. Câteva clipe, murmure indistincte, exclamaţii, onomatopei ș.a.)

Comentatorul: Aceasta e Valea Lomiţei, după numele râușorului pe care-l veţi întâlni îndată. O legendă zice că Lomiţa era fata unui cioban vestit de pe muntele Cicău.

Un bărbat curios: Am auzit că pe-aici sunt și stâne cu brânză. Dacă dăm peste vreuna, să oprim, să luăm niște caș… Cașul e foarte sănătos, și la stână e totdeauna proaspăt. Dacă vor să ţi-l vândă…

Dar sunt și perioade când ciobanii nu vând.

Eventual, vorbești dumneata cu baciul, ca din partea direcţiei, nu? îl intimidezi puţin. Eu aș lua vreo șapte-opt chile, dar să nu ridice preţul, că unii au acest obicei când văd prea mulţi solicitanţi, și nici nu cred că e civilizat să ne repezim toţi…

Poate să facem de pe acum o listă… Am eu hârtie și pix.

O *femeie matură:* Eu vreau să aud ce-a fost cu Lomiţa…

Responsabilul: Nu este nicio stână pe traseu, nu se pune problema cașului… Cum vă spuneam, într-o bună zi, în timp ce frumoasa Lomiţa cosea în iarbă o iie,

vede venind spre ea un pâlc de cavaleri împintenaţi, pe niște cai mari, negri…

Un bărbat sever: Nu se poate să fi venit la munte cu cai mari, ce tot spui dumneata? Eu am fost ofiţer de cavalerie, mie să nu-mi vinzi gogoși. La munte se folosesc cai mici, buni de povară, capabili să urce poteci repezi. Întortocheate. Păi dacă e mare și nimerește în codru, se încurcă în crengi și acolo rămâne.

Responsabilul: Bine, mă rog, vor fi fost cai mici… Eu vă spun povestea cum am auzit-o.

Un bărbat sever: Nu-mi fă dumneata concesii mie, eu vreau să respectăm adevărul istoric. Vă dau și un exemplu personal: în timpul manevrelor din toamna lui 1937, când am ajuns cu calul meu Dromihete — că aveam un cal extraordinar, murg, Dromihete, de talie înaltă, cu picioare lungi și chișiţa foarte fină — în pătratul repartizat, tocmai văd că acolo începea o pădure de molizi. Îi spun maiorului meu: „Bine, maiorule, dumneata n-ai știut că aici e o pădure fără drum? De ce nu m-ai avertizat să schimbăm caii?” El era un ofiţer bun, de nădejde, dar scăpase un amănunt esenţial. Zice: „Să mă scuzaţi, dar am trimis în recunoaştere pe căpitanul Tudurică și nu mi-a raportat corect”. Acuma, cu căpitanul ăsta Tudurică… Avea și el o hibă, pe care la început n-o cunoscu sem, fiindcă mi-l trimiseseră de la Marele Stat Major cu recomandările cele mai bune, însă el, altminteri destoinic…

O voce feminină tânără: Dacă nu-l lăsaţi să termine povestea cu Lomiţa măcar tăceţi din gură ca să putem admira ţinutul… Ia uite ce de-a flori! Ce sunt astea?

Responsabilul: Sunt felurite… E mierea ursului… Alea sunt albăstriei… aici e prietena noastră romaniţa… Colo e traista ciobanului…

Un bărbat curios: Eu aș insista în problema cașului, fiindcă aţi pomenit iar de cioban… Poate că, totu’ și, în apropiere, nu chiar la linia ferată, n-am pretenţia…

O voce repezită: Zi, dom’le, povestea cere-o începupseși, cu cetăţeanca aia peste care-au dat ăia… Ce i-au făcut?

Responsabilul: Bine, vă spun: se apropie cavalerii, deci, de ea… în fruntea lor era un tânăr, chipeș dar râu. Și unde începe s-o cerceteze: că unde sunt românii, câţi sunt pe acolo, dacă e oaste, mă rog, multe lucruri din care se vedea că ei umblau cu gânduri cam necurate… Mă iertaţi, mă întrerup o clipă: priviţi căderea aceea de apă, o mică și minunată cascadă, o prăvălite de cam opt metri înălţime… Ce ziceţi? Parcă-i un șuvoi de argint!

O voce mică: Căderile astea de apă ar trebui exploatate…

Responsabilul: Deocamdată, aici nu e cazul… frumuseţea naturii, geografia locală…

O *voce mică:* O microcentrală electrică, destul de sim plă, ar scoate de-aici…

O femeie: Ziceaţi că este zmeură… Unde e zmeura?

Pe mine mă interesează zmeura…

O voce agresivă: A! À-propos! De ce lăsaţi dom’le, să se speculeze zmeura în staţiune? Aţi văzut că cer cincizeci de lei pe pahar? şi ce pahar e ăla? Un păhăruţ! Aproape un ţoi! Pe urmă, merele: merg eu ieri la piaţă și văd niște mere roșii, arătoase, dar când să gust unul, acru de-ţi strepezea gura…

Păi ce făcuși, nene, zic, le vopsiși? Că nu erau coapte deloc. Nu, zice, dar așa

e soiul. Stai niţel zic, soiul ca soiul…

O voce suavă: Mă iertaţi că vă întrerup; ce-i aia de acolo: o vacă sau o capră?

Responsabilul: E oaie, domnișoară, vai de mine, dar unde trăiţi dumneavoastră?

O voce suavă: La bloc, la București. Dar dacă n-am văzut până acum…

O voce mucalită: Puteţi deosebi o găină de o lacherdă?

O voce mucalită: Seamănă cu o roșcovă.

O voce suavă: O roșcovă?…

O voce leneșă: Când oprim? Că eu vreau ceva…

O voce răstită: Ei, asta-i bună! Că o să oprim acuma, fiindcă ţi-a venit dumitale… N-ai decât să faci din mers… Noi ne întoarcem cu spatele…

O voce leneșă: Eu pot să fac ce-am de făcut și în faţa dumitale, că ai o faţă de care nu m-aș jena… Dar vreau să ne oprim ca să prind fluturi…

Responsabilul: Peste… staţi să mă uit… Da: exact opt minute, vom fi la Poiana Coţofenelor, unde fa cern o haltă de o jumătate de oră. Acolo e zmeu ră, sunt alune, ciuperci și mai ales e un covor de ciuboţica cucului extraordinar, un miracol natural…

(Fluiere repetate de locomotivă, zgomotul frânelor, larma voioasă a oamenilor care sar din tren.)

O voce gravă: Ăsta e izvorul cu apă potabilă?

Responsabilul: Da, da… poftiţi…

O voce răguşită: Putem rupe flori?

O voce calmă: Cine merge după zmeură?

Responsabilul: Fiţi atenţi la ciuperci: niciuna colorată, coloratele nu-s bune! De altfel, bucătăreasa noastră le va tria cu atenţie, e cunoscătoare.

O voce calmă: Care sunt alunele? Cum arată?

O voce voalată: Nu văd pepenii…

Responsabilul: Ce pepeni?

O voce îngălată: Parc-aţi zis ceva de pepeni…

Responsabilul: A, nu, pepeni nu…

O voce feminină ascuţită: Dar dacă dau urșii peste noi?

Responsabilul: E foarte puţin probabil.

O voce mucalită: Peste dumneata nu dau, în niciun caz…

O voce feminină ascuţită: Da’ ce am eu? îi sperii?

O voce mucalită: Nu chiar, dar dacă a dat o dată peste ei o viespe, apoi suflă și-n iaurt.

O voce feminină ascuţită: Da, da, că le-ai adus dumneata iaurt să sufle în el…

O voce gravă: Ce-s glumele astea? Ce-s vorbele astea?

Responsabilul: De voie, treizeci de minute! Face fie care ce vrea…

O voce calmă: Aţi spus că putem să ne hârjonim… Eu sunt gata…

O voce clară (de departe): Cine vrea să vadă un arici! Aici, la arici! Este un arici!

Un bărbat curios: Stimabile, insist, totuși, în chestiunea de care ţi-am vorbit… Pentru mine, cașul e aproape un medicament… Ce ţi-aș propune eu?

Cât îşi fac toţi mendrele pe-aici, eu m-aș mai duce câţiva kilometri încolo, cu

mecanicul, poate dăm peste vreun sat, ori vreo stână, nu se poate să nu existe…

O voce severă: Tinere, îmi ești simpatic, te văd omenos, dar o să mă ierte dumnealui că te întrerup, aș vrea să reluăm chestia aceea, cu povestea dumitale abracadabrantă: eu am fost ofiţer de cavalerie, am făcut școala la Sibiu și cunosc bine regiunile muntoase… Povestea e poveste și adevărul e adevăr. Dacă spui că oamenii veneau pe ba lauri e una, nu mai cercetăm anatomia lor, prove nienţa etc., etc. Dar să-mi spui mie că apar în codru cai *mari,* adică de statură flamandă, atunci zău, să-mi dai voie să-ţi zic…

O voce suavă: Domnilor, cu părere de rău, vi-l răpesc pentru o clipă pe responsabil… iertaţi-mă… Dacă nu te superi: există vreun regulament, niște recomandări pentru ceea ce ai numit dumneata „hârjoană?" Eu stau la București, într-un cartier de vile, nu știu deloc cum e, cum se face…

Responsabilul: Domnișoară, bucuraţi-vă de aer, de soare, de apa dulce a izvorului, de fructele pădurii, săriţi dacă vă place, tăvăliţi-vă între flori, glumiţi, jucaţi, cântaţi, simţiţi-vă la largul dv.

O voce suavă: Ah! Asta e?

O voce cavernoasă: Dom-le văd că a trecut jumătatea de oră și n-aș vrea să întârziem. Eu, la ora 14 trebuie să fiu în pat, pentru siestă, altfel am tulburări respiratorii și mă simt rău. Dumneavoastră cunoaşteţi boala mea? N-o cunoaşteţi, e o boală rară, mie îmi face rău și mirosul florilor de aici, eu nu le suport, trebuie să știţi că un caz ca al meu se întâlneşte la o mie, și pe urmă nici nu consum zmeură, că-mi dă urticarie, iar alunele sunt indigeste, poate că nici nu trebuia să ne aduceţi aici, fiecare se repdde și nu știe ce-l așteaptă…

O voce veselă: Auziţi? Doamna zice că la întoarcere să ne povestiţi mai departe întâmplarea aia cu Lomiţa…

Responsabilul: Bucuros, dar am avut impresia că nu prea interesează.

O doamnă: Ba pe noi ne interesează foarte mult. Uitaţi-vă, eu sunt însărcinată și numele mi-a plăcut atât de mult încât vă spun că dacă o să am o fată, chiar am s-o botez Lomiţa. Soţul meu ţine morţiș că dac-o fi băiat să-i spunem Cocoș, auzi ce stupi zenie! Iar dac-o fi fată, s-o cheme Mierluţa… Dar e posibil?

O voce mucalită: Poate ies gemeni — și atunci se rezolvă…

O doamnă: Și ce-i dacă ies gemeni? Cum se rezolvă?

O voce mucalită: Atunci musai trebuie să capete două nume legate istoric.

O voce veselă: Eu nu înţeleg…

O voce mucalită: De pildă, dacă sunt băieţi, să le spună Castor și Pollux, sau Matei Basarab și Vasile Lupu…

O voce veselă: Și dacă ies un băiat și o fată?

O voce mucalită: Atunci îi botează Tibia și Peroneul!

(Fluierul locomotivei, prelung.)

Responsabilul: Poftiţi la trenuleţ! Gata! Plecăm! Poftiţi, vă rog! (Larmă, forfotă, Trenul se pune în mișcare.)

O voce: Frumuseţea locului e absolut extraordinară!

Privești și nu te mai saturi! Nu știu cum să vă mulţumesc pentru excursia asta!

E de neuitat!

Responsabilul: Eu așa m-am gândit, că…

O voce: Credeţi că, mergând mai departe, am putea determina omenirea asta să tacă măcar un minut, un minut de reculegere, să zic așa, ca să ne putem pătrunde de minunăţiile locurilor?

Responsabilul: Nu știu dacă… Adică nu pot să… Eu…

O voce: Domnilor, doamnelor, domnișoarelor! Santé şi în stare să amuţiţi pentru o clipă în faţa splendorilor care ne trec pe sub ochi?

Un glas batjocoritor: Da' ce? Suntem muţii de la Manutanţă? Taci dumneata, dacă vrei, de ce ne obli şi pe noi? Ia te uită!… Să ştiţi că eu am mai cunoscut un caz ca al dumnealui, în 1959, la Piatra Neamţ, tot așa eram într-un grup și deodată unul, nitam-nisam, nu-l pot uita, că avea un păr vâlvoi, odată ce începe a striga: toată lumea la clocit ouăle — cumpăraserăm toţi ouă de la o Alimentară. Nu ziceţi c-a trebuit să-l legăm și să-l ducem la spital? Păcatele mele… Altă dată, la fel, lucram la o cărămidărie în Ialomiţa… Și ne apucăm noi, nu eram mult, vreo 30… Ne apucăm vasăzică…

DANS DE SOCIETATE

Sărbătoare tinerească la Costinești: „Gala speranţelor din domeniul dansului de societate". Concurează optzeci și patru perechi din toată ţara. Un juriu de competenţe, compus din unsprezece specialiști — de la fosta maestră de balet a Operei, Clotilda Bădălan, acum în vârstă de nouăzeci și unu de ani (dar vioaie) și până la tânărul antrenor al echipei naţionale de patine pe rotile Savu Ciotcă — va acorda premii. Vor acompania, timp de trei zile, cinci orchestre de diferite dimensiuni, aparaturi și culori ale instrumentiștilor. Marele amfiteatru în aer liber, în care încap cam 1 200 de oameni pe bănci și încă vreo 800 între bănci, pe ziduri, pe reflectoare și în plopii lăturalnici, e, de pe acum, înainte cu o zi de începerea competiţiei, solicitat la maximum.

Încep să vină ziariștii și cei neinvitaţi. Se prezintă trimișii speciali ai ziarelor — care nu vor scrie, desigur, nimic despre manifestare — trimișii revistelor de cultură (vor face, ulterior, consideraţii estetice generale), trimișii unor ziare judeţene, bine intenţionaţi dar tot deauna în criză de spaţiu, și trimișii unor foruri care vor scrie mai mult decât toţi ceilalţi laolaltă, note în formative (nepublicabile).

Apar și persoane al căror rost nu e clar.

— Dumneavoastră? întreabă, cuviincios, directorul adjunct al staţiunii, cu o listă în mână, în preajma ghișeului de cazare.

Bărbatul plesuv, adus de spate, cu o falcă extrem de proeminentă, se prezintă ca fiind mandatat aici de Institutul de proiectare a încălţămintei, în vederea studierii unor noi modele de pantofi și papuci pentru dansatori. Ar dori o cameră singur, cu fereastră spre mare; nu poate lua micul dejun decât după ora zece dimineaţa. Și are nevoie de un televizor color. Doamna cu ochelari și trei valize e de la centrul de selecţionare a seminţelor de plante oleaginoase. Cineva din comisia de recepţie

se interesează politicos dacă persoana n-a greșit adresa. Persoana explică, ușor iritată, că instituţia care a trimis-o aici are cea mai bună echipă de dansuri din judeţ. Ceea ce a adus-o pe dânsa “expre” la Costinești e schimbul de experienţă. Se acceptă. Apare și o fotografă prelungă, tunsă bărbătește, cu chipul de cauciuc și o fustă care nu știi dacă începe, necum dacă se și sfârșește. Are o vârstă care ar putea fi numită respectabilă.

— Am sosit! strigă bucuroasă.

— Bun sosit! i se urează. Cu cine avem plăcerea?

— Nu mă cunoaşteţi? întrebă, intrigată.

Comisia de recepţie se scuză, sfioasă: nu.

— Sunt Rariţa Huidumac. Mă știe o lume!

— Stimată Huidumacă, zice șeful cazării, nu vă văd pe lista noastră. De unde binevoiţi a sosi la noi?

— Cum de unde? se scandalizează Rariţa, de la revista de modă și dizain a cooperaţiei meșteșugărești.

— Ne umpleţi inimile de bucurie, apreciază și directorul staţiunii, dar care e prilejul ce v-a făcut să ba teţi drumul până aici?

Doamna Huidumac exprimă părerea că un fotograf, și încă de la o revistă de specialitate, e totdeauna binevenit oriunde pe glob și mai ales în iulie, pe litoralul românesc. Directorul emite părerea că Într-adevăr, un fotograf poate fi oportun, dar ea, Rariţa, n-a fost invitată — și nici revista în chestiune.

— Asta-i greşeala voastră, nu a mea, opinează musafira. Și dezvoltă foarte pe larg un punct de vedere din care rezultă că manifestarea programată nici n-ar putea avea loc dacă ar lăsa pe dinafară un trimis al unei publicaţii direct interesate de ţinuta tineretului în societate.

Cineva din comisie îi roagă pe ceilalţi membri să fie umanitari; acuma, biata femeie ce să facă, dacă a venit până aici, încărcată de aparate și bagaje? Se ho tărăște să fie plasată în cameră cu reprezentanta secţiei judeţene de dezinsecţie și deratizare. Fotografa se lamentează că nu pot sta trei persoane într-o cameră, fiindcă ea a venit și cu fetiţa, deoarece fiind văduvă, cu cine era s-o lase acasă? Se admite introducerea unei canapele pentru micuţa. Apare însă o femeie tânără, de vreo treizeci de ani, cu părul albastru și un puf discret sub nas de aparent aceeași culoare, care protestează. N-a mai dormit cu mama ei de un sfert de veac;

de ce-ar face-o acuma? Mama se smiorcăie, fata ţipă, astfel că trebuie să se admită o odaie numai pentru ele. Ce se va întâmpla însă cu soţul fiicei, care se înfăţișează și el, destul de arţăgos, interogându-i pe cei de faţă: îşi iau răspunderea de a distruge o familie? E agitat, iritabil, poartă favoriţi roșeaţi până sub bărbie, ceea ce-i dă o vagă asemănare cu Rabindranath Tagore tânăr și se arată destul de pretenţios. După o prea lungă și turbulentă discuţie se găsește o rezolvare, dar președintele comisiei îşi rupe pixul când aude că există și o soacră semiparalizată „de care însă nu trebuie să aveţi dumneavoastră grijă, fiindcă noi i-am angajat o femeie ce stă tot timpul cu ea”…

Manifestarea a izbândit. Au apărut câteva notiţe în presă. Majoritatea ziariștilor

au apreciat verbal ini ţiativa, cuvântând în acest sens și la postul local de ra dio cu sediul pe plajă. Parte din invitaţi au mai rămas în staţiune două până la cinci zile, ca să se bronzeze ca lumea. Fotografa a realizat șaptesprezece filme cu poze, lăsându-și cartea de vizită multor participanţi, cu adresa, numărul de telefon și indicaţia discretă, adău gată, că pot primi „o poziţie" contra unei sume nu atât de mare încât să sperie, dar nici atât de măruntă ca să nu provoace o clipă de reflecţie.

La analiza activităţii, din toamnă, conducerea staţiunii a fost criticată pentru că numărul invitaţilor s-a vădit a fi de două ori mai mare decât numărul concurenţilor. S-a cerut ca, pe viitor, să apară invitaţii pe scenă, dansând pentru societate sau oricum vor vrea ei, în timp ce candidaţii să-i privească pentru a-și în bogăţii cunoștinţele, cei cu familii numeroase urmând a locui în corturi proprietate personală, pe un teren viran, stâncos, de pe malul mării, la numai doi kilometri distanţă de Costinești.

UNDE-I LEGE NU-I TOCMEALA!

Satul e împrăștiat pe trei dealuri şi-o vale. Așezare bogată, arbori, pomi, moară, două biserici, case arătoase, unele cu etaj, automobile prin curţi, orătănii, firme luminoase, colorate, de buticuri rurale, o școală cu patruzeci de ferestre la două caturi.

Pe lângă școală, un teren de sport, apoi un loc vast, arid, un tăpșan mic, îmburuenit și un stabiliment lăţos, cu firmă: „Jackie-club". Dedesubt, „Non stop". E o baracă foarte mare, cam cât jumătate din peretele școlii.

La intrare, în loc de ușă e o perdea de mărgele, menită, probabil, să zăpăcească mușteleе ce ar încerca să intre.

— Ce-i cu asta, dom'le? îl întreb pe unul cu sprâncene colilii, care poartă un fel de șapcă, lăsând a se presupune că ar fi portar.

— Ce să fie? Club, dans, hopa-hopa (şi-şi ondulează fundul, ca să-mi arate despre ce anume e vorba), băuturică, ceva hap-hap (și plescăie, adică ar fi mâncărici pe-acolo).

— Aici, în curtea școlii?

— Dar nu mai e a școlii, curtea, zice.

— Dar a cui e?

— A nimănui. A poporului român. A statului. A Sfintei Treimi. A lui Legea 18.

— Și baraca asta tot lor le aparţine?

— A, nu, asta e al' dom director, al' dom' profesor de educaţie fizică, alu' dom Gheorghiţă de la primărie, alu' dom' Calu de la gară și a doamnei Maricica din deal, coafură-manicură-pedicură.

Intru în local. Mese, scaune, ring de dans, podit cu scânduri, tejghea de bar, sticle, foarte multe sticle colorate, whisky, coniac Napoleon, vin de export, cocacola, oranj, kiwi, mă rog, tot sortimentul contemporan. O fată cu priviri dulci și guriţă strâmbă, cam ciufulită, șterge pahare. Sub un geam mat, se schimbă, mereu, lumini colorate.

— Beţi ceva? mă întreabă feţișoara, arătându-mi, cu această ocazie, un incisiv lipsă.

— Un pahar cu apă minerală.

— Nu ţinem.

— Atunci, apă potabilă.

— Nu curge la noi. Vedeţi că e o ciușmea în spatele școlii.

— Al cui e acest „Jackie-club”, domnișoară?

— El este al școlii medii din satul nostru. El este sereleu, dar al școlii. Mai ales pentru elevi și profesori.

— Dacă-i non-stop, înseamnă că elevii și profesorii vin și noaptea.

— Bunînţeles. Dacă le face plăcere… Dar e liber și pentru locuitori. Sau turiști. Că noaptea avem și program.

— Ce fel de program?

— Dans, striptis.

— Cine face striptis?

— Fetele din a 11-a și a 12-a… Cine să facă? Dar numai pe jumătate, știţi… Adică până la brâu. Că a zis dom director că mai jos nu-i educativ. Pe urmă, avem și momente vesele, le face domnu’ de română, cu doamna de chimie. Și hipnotism, cu nea Gică de la magazinul universal, că l-a învăţat unul la pușcărie, cât a stat acolo… Și alte multei…

Întrucât consider că e o experienţă originală, caut să-l întâlnesc pe director. Nu e la birou, dar portarul mă conduce, voios, în pas de marș, undeva spre capă tul unei livezi, unde, sub un acoperiș de paie, e gheţăria. Directorul veghează aici la aranjarea blocurilor de gheată, care tocmai au fost aduse de un car cu boi. Învelite într-o prelată militară.

Mă salută bucuros, mă roagă să-l mai iert câteva minute. Pe urmă vom merge la cancelarie.

E un om durduliu, foarte amabil și foarte păros.

— Mă interesez de local, zic. E, cu adevărat, al școlii?

— A, nu. E privat. S.r.l.

— În curtea școlii?

— Nu există o „curte a școlii”. Conform Legii 18, școala dispune numai de pământul pe care e așezată clădirea.

— Totuși, mi se pare că un asemenea local, chiar lipit de școală…

— De ce? De unde această prejudecată? De ce să se ducă elevii la barurile din comună — că sunt opt — să nu stea aici, sub veghea noastră, a educatorilor? Dimineaţa le servim chișleag, iaurt, cafea… La prânz, tar tine… Seara, ce-i poftește inima fiecăruia.

— Și alcool?

— Dacă-i ţine cureaua… Dar numai până ce se ebrietează… Din acel moment, îi eliminăm. Însă ăștia mai mici se prostesc mai ales cu cola.

— E adevărat că aveţi și numere de striptis?

— Ei, striptis… E o exagerare! Sunt câteva fete, mai mari, ce fac un dans în

care-și ridică puţin bluziţele. E foarte nostim. Și curat. Vin și unii părinţi cu ele, să știţi. Câştigă și dânsele un ban…

— Și dumneavoastră?

— Eu ce?

— Câştigaţi și dv?

— Dacă-s unul din patroni! Normal. Să știţi că-s și alţi profesori asociaţi. Că numai cu salariul, am în punge fuga toţi.

— Inspectoratul școlar cunoaşte problema?

— Da' cum să nu? Credeţi că numai la noi e așa?

În alte sate au făcut cârciumi-cârciumi în aripi ale școlii, nu în curte. La noi e onest, îngrijit; aţi văzut? Și totul, educativ. Am fost citaţi pe comună!

— Procesul de învăţământ nu e stingherit?

— De ce? Pentru noi e o formă pedagogică… Unde mai pui că în loc de câteva ore pe zi suntem împreună cu elevii, și cu unii din părinţi, ori cu rudele lor — 24 de ore!

Portarul mă conduce, în pași de dans, spre ieșirea din curtea nimănui.

— V-aţi lămurit cum e cu ţop-ţop și gâl-gâl?

— Oarecum, zic.

— Două fete dintr-a unșpea au născut, iar alte cin ci, dintr-a douaşpea, sunt însărcinate. Mergem înainte — și-mi face, cu mâna la gură, ca o trompetă: Ta-ta-ta, ta-ta-ta…

— Vesel bărbat ești dumneata, îl laud, bătându-l pe umăr.

— Nu-s numai vesel, zice, sunt și *obiectiv.* Fiindcă atâta timp cât am fost eu director aici și m-am opus la chestia asta, m-au taxat ca *subiectiv* și până la urmă m-au dat afară. Acuma, mi-i bine: slujbă am, ţigări am, spectacol gratis am… Legea 18 să trăiască! îmi mai strigă, şi-şi zvârle șapca în aer cu un entuziasm cam suspect.

DE LA VECIN LA VECIN

Sonerie scurtă. Fără rezultat. Apoi ceva mai lungă.

Voce bărbătească de după ușă.

— Cine sună?

— Vă rog să deschideţi. Sunt vecinul dumneavoastră de la etajul doi.

— Care vecin?

— Păi n-aveţi decât unul: Rudaru.

Ușa e deschisă.

— Salut! Poftiţi.

— Nu vreau să vă deranjez.

— Vorbim deci așa? *Stante pede?*

— Caut să fiu scurt.

— Ce înălţime ai?

— Nu, că nu asta-i problema.

— 1,78?
— Acum doi ani aveam 1,76.
— Eu nu-ţi dădeam mai mult de 1, 77… Când te-ai măsurat ultima oară?
— Vă daţi seama că n-am urcat până la dumneavoastră ca să-mi măsor înălţimea… vreau să vă spun ceva mai puţin vesel.
— Hai, zi-i! Ce te sfiești așa?
— Dar nu mă sfiesc deloc. Dumneavoastră aţi turnat azi-noapte apă în balcon…
— Nu era noapte. Pe înserat…
— Mă rog…
— În amurg… amurgu-acela violet, cum spune poetul.
— Nu știu cum era amurgul, dar apa era albastră.
— Era o soluţie cu insecticid. Se prăsiseră purici în balconul meu și-mi pișcau familia. Ce v-a deranjat?
Culoarea apei? Formula chimică? Decesul acelor fiare înaripate?
— Mi-aţi distrus florile din jardinierele laterale. Va trebui să-mi plătiţi 2360,18 lei pentru paguba făcută. Și pentru înlocuirea pământului, bunînţeles.
— Să plătesc și pământul, mama noastră, a tuturor a?
— Nu trebuie să-l schimb și pe el? Că e infectat.
— Infectat sau infestat?
— Inutilizabil.
— Îmi dai voie să iau un pix și o hârtie?
— Vă rog. (Pauză.)
— Așa… Prin urmare, cât ar costa florile și cât pământul?
— Eu am calculat per total: 2360,18 lei.
— Dragă vecine, chestiunea fiind surprinzătoare pentru mine, te rog să-mi acorzi un răgaz de gândire.
După care voi decide.
— Și cam cât ar urma să ţină gândirea asta?
— Dumneata cât răgaz mi-ai oferi?
— Eu, săptămâna asta, trebuie să schimb musai florile.
— A… îţi solicitam doar o oră și douăsprezece minute.
— Bine. Vin eu din nou? Coborâţi dumneavoastră la mine?
— Cobor eu, firește… Se poate? îţi întorc vizita.
— Mersi.
— Salut provizoriu.

*

Sonerie scurtă, repetată insistent.
Voce bărbătească, de dincolo de ușă.
— Cine e?
— Beldescu.
— Beldescu și mai cum?
— Dragoș. Vecinul de la etajul întâi.
Ușa deschisă.

— Vă salut. Intraţi.
— Nu intru. Am venit să te înștiinţez că mlaștina din balconul dumitale s-a scurs în balconul meu și mi-a inundat conservele de iarnă.
— Le ţineţi în balcon?
— Da. Unele le ţin în balcon. Zoaiele au spart câteva din ţiplele cu care erau acoperiţi castraveţii, conopida, varza. Acum trebuie să le arunc.
— La conopidă adăugaţi de obicei și ţelină?
— Adaug, de ce să nu adaug?
— Puneţi și cimbru?
— Dacă am, pun.
— Rezultă de aici că dacă n-aveţi, nu puneţi?
— Uite ce: să lăsăm mureturile.
— Nu pentru ele aţi venit?
— Ba da. Dar nu ca să discutăm cum se prepară.
Vreau să știi că ești bun de plată cu vreo 5.000 de lei.
Ce dracu' era în zoile alea?
— Vă sunt dator 5.000 de lei?! Plătibili odată sau în rate?
— În rate? Da' ce, în rate mi-ai distrus proviziile de iarnă?
— Îmi permiteţi o clipă… să-mi notez suma.
(Pauză.) Așadar, vreo…
— 5.000!
— Peste un ceas și șaisprezece minute sunt la dumneavoastră.
— Cu banii!
— Puteţi conta pe mine. Vă salut cu drag și dor.

*

Sonerie și, în același timp, voce feminină, groasă.
— Alo!
Glas bărbătesc de dincolo de ușă.
— Da.
— Alo!…
— Da, vorbiţi.
— Cum să vorbesc? Prin ușă?
— Eu vă aud.
— Dar eu vreau să te și văd.
— Recomandaţi-vă.
— Sunt doamna Crâmpoi, de la parter.
Ușă deschisă.
— Bună ziua, onorată doamnă. Pe cine căutaţi?
— Pe dumneata.
— M-aţi găsit.
— Ai vărsat ceva azi-noapte în balcon! Mi-ai pătat covorul persian.
— Aveţi un covor persian?
— Da. Pur sânge.

— Adică natur. Ca șniţelele?
— Dom-le, vreau să spun că e curat, adevărat.
Adus chiar de-acolo, de răposatu' bărbatu-meu.
— A fost în Persia?
— Nu, în Turcia. La Istanbul.
— Atunci e un covor turc.
— Nu e turc. Are pe el desenat un turc, dar e persian. Covorul era în balcon și ce s-a scurs de la dumneata, l-a pătat. Era roșu cu galben și negru și acum s-a făcut căcăniu. Eu sunt femeie strâmtorată, cu pensie de urmaș, nu-mi pot cumpăra altul. E vina dumitale; dumneata să tragi ponoasele: ori îmi cumperi unul nou, la fel, ori plătești stricăciunea.
— S-o plătesc?
— Da. S-o plătești. Cât a costat covorul nou. Poţi să-l duci și la curăţat. Dacă ies petele, bine.
— De acord, distinsă doamnă. Peste o oră și douăzeci şi unu de minute voi fi la dumneavoastră.
— Te-aștept la randevu.

*

Sonerie lungă. Ușa deschisă.
— Eu sunt, vecine Rudaru.
— Intraţi.
— Nu supăr?
— Acum, dacă tot aţi venit…
— Ţi-am promis doar.
Ușa închisă.
— Luaţi loc.
— A, ai și tablouri… Ăsta cu bruneta care și-a înfipt dinţii într-un pepene, parcă l-am mai văzut undeva…
— Posibil.
— Întâi vreau să-ţi cer scuze. N-am știut că balconul dumitale e mai ieșit în afară. Și că deci apa dintr-al meu poate să curgă într-al dumitale.
— A curs.
— Să mă ierţi. M-am mutat doar de cinci săptămâni, n-am studiat încă locul, oamenii lui, clima…
— Aţi adus banii?
— Am adus socoteala.
— Ce socoteală?
— Socoteala realizată pe calculator. Copilul dumitale… Cum îl cheamă?
— Leonard.
— Copilul dumitale a scris cu un cui pe peretele de lângă ușa mea: „Tuţa e o vacă". Litere mari, de tipar.
Nu știu cine e Tuţa și nu mă pot pronunţa deci asupra regnului ei animal. Dar ca să repar peretele, să-l zu grăvesc din nou, a trebuit să plătesc 3110 lei. Poftim

chitanţa. E de la I.C.R.A.L.

— De unde reiese că era băiatul meu?

— Din conversaţia mea cu dânsul.

— Îi dau eu lui…

— Ce mai ai să-mi dai mie? în ziua de 18 mă, ora

6,30, soţia dumitale a făcut un scurtcircuit care a oprit curentul în toată clădirea. Până s-a restabilit, a durat o oră și nouăsprezece minute.

— Aţi cronometrat?

— Sigur. Și iată de ce: eu mă rad cu mașina electrică. Când s-a produs întreruperea, mă bărbierisem numai pe un obraz. A trebuit să aștept readucerea electricităţii. Întârziind de la treburile pe care le aveam, am luat un taxi. M-a costat 1060 lei. Poftim chitanţa.

— Da' unde aţi călătorit cu asemenea sumă?

— În comuna Bragadiru.

— Lucraţi în agricultură…

— Nu. Eram așteptat acolo. Acum o oră și douăsprezece minute, când ai sunat la ușa mea și am discutat tărășenia, eu aveam pe grătar, în cuptorul aragazului, un mușchi de vacă în greutate de 300 de grame. Cum discuţia s-a prelungit, mușchiul s-a ars. A costat 1121 lei.

— De unde l-aţi procurat?

— Dintr-o sursă nedeclarabilă.

— Deci pentru el n-aveţi chitanţă.

— V-am făcut un document de mână, cu iscălitura mea… Adunând pe calculator, ce-a rezultat? 3110 plus 1060, plus 1121, egal 5121. Cum eu îţi datorez dumitale 2360,18 lei, facem scăderea și ce vedem că iese?

— Chiar, ce iese? M-aţi făcut curios.

— Ies 3020,18.

— Și doriţi să vă iau în serios cu toată parascovenia asta?

— Tot așa cum te-am luat și eu. Între timp am pregătit și actul de dare în judecată.

— În judecată? Pe mine?

— Firește. Dacă nu te prezinţi cu suma datorată până în douăzeci și șapte de ore, îl depun unde trebuie. Bineînţeles, ai de adus în instanţă actele ce dovedesc că-ţi sunt dator exact 2360,18 lei. Altfel îţi imput toată suma de 5380,29 lei.

— Asta-i culmea!

— Să știi, totuși, că mai există în București un tablou cu o africană de asta, cu dantura în harbuji și pieptul dezgolit. Și una din două: ori ai originalul, ori posezi o copie. Să chemi un expert de la Galeria Naţională.

*

Sonerie. Ușa deschisă.

— Vă resalut, vecine Beldescu.

— A, dumneata ești, cel cu paguba…

— Da. Și cu păcatul. Nu mi-am închipuit că balconul dumneavoastră e mai ieșit

în afară decât al meu…

— Așa-i clădirea, ce să-i fac eu?

— Și mă simt nevoit să vă cer scuze. Regret cele întâmplate.

— Deh, te costă.

— Știu. Vreo 5.000 de lei.

— Păi da. Și altă dată, să ţii seama.

— Când altă dată?

— Când o să mai ai chef să torni mizerii.

— V-am explicat. Era lavandă cu puricide.

— Dă gologanii încoa și să-ţi fie învăţătură de minte.

— Nu pot să vă dau banii, deoarece dumneavoastră mai aveţi să-mi daţi mie 1.000 de lei.

— Ce? De când?

— Aveţi un câine.

— Da, am. Și?

— Din când în când îi daţi drumul afară, pentru nevoi câinești.

— Normal. Și?

— Când m-am mutat, am lăsat, o vreme, oleandrul meu în casa scării.

— Da. Și?

— Câinele dumneavoastră — bănuiesc că-l cheamă Cezar…

— Îi zice Oscar. N-are amestec în tărășenie.

— Ba are. Fiindcă locul său preferat de… digestie, ca să zic așa, era în hârdăul oleandrului meu.

— Asta-i bună!

— Nu e bună, fiindcă în fiecare seară am fost obligat să curăţ locul, să afânez ţărâna, vă daţi seama…

Trei seri la rând, până am băgat planta în casă. Am apreciat chiria de toaletă, ca să zic așa, la 1.000 de lei ședinţa.

— Nemaipomenit!

— Consideraţi că e exagerat?

— Ce-mi vii dumneata cu basme de-astea? Ce știe câinele?

— Nu vreau să insinuez că l-ai îndrumat la mine. E totuși, vai, realitatea crudă. Fiindcă, după ce am adus arborele în casă — fie de dorul lui, fie de-al meu, mai știi? – ogarul dumneavoastră…

— De unde ai scos-o că e ogar?

— Mă rog, buldogul, șpiţul, ce-o fi, a venit alte trei seri la rând și s-a depus în faţa ușii mele. Iarăși spală, curăţă — alte 3.000 de lei. E drept că pe urmă a schimbat locul.

— S-a îmbolnăvit, de-aia…

— Sunt îndurerat, dar contul dumneavoastră s-a ridicat la 6.000 de lei. Deci îmi mai datoraţi 1.000.

— Eu îţi datorez 1.000?

— Și asta numai în cazul când îmi daţi și produsele din borcanele pe care

spuneţi că vi le-am deteriorat: castraveţii, conopida și celelalte. Deoarece, dacă tot le plătesc, măcar să le deţin în proprietate.

— Le mănânci dumneata, așa, cu ce s-a scurs în ele?

— Nu știu. Dar dacă plătesc, trebuie să am obiectul pe care am dat banii, nu? Vă aștept, deci, cu cele cuvenite. Iar dacă se însănătoșește câinele, poate-l călăuziţi spre un loc ieftin. Recunosc că 1.000 de lei e cam pipărat, dar și eu sunt om cu studii superioare… La revedere!

*

Sonerie. Voce feminină de după ușă.

— Aşteptaţi puţin. (Pauză. Ușa.)

— Săru-mâna madam Crâmpoi.

— Poţi să-mi zici Adelaida. Că așa mă cheamă.

— Stimată Adelaida…

— Ia poftim să vezi cum ai pătat persianul.

— Ăsta e?

— Ăsta. – îl ţineţi pe balcon?

— Îl scosesem atunci la soare.

— Eu parcă mi-amintesc că era lună.

— Ei, l-am lăsat și noaptea, ca să se-aerisească.

— Și asta-i pata?

— L-ai stropit în trei locuri, nu vezi?

— Să ştiţi că se spală la „Nufărul”. Nu e cine știe ce. Cred că-i venise și timpul să facă o baie. De când îl aveţi?”

— He, he, he!…

— Vi-l duc eu la spălătorie. Costă 600 de lei.

— Treaba dumitale.

— În felul acesta mai aveţi să-mi daţi 190 de lei.

— De ce, drăguţă?… – Fiindcă fumaţi pipă.

— Da’ ce, s-a pus taxă pe lulele?

— Aţi fumat în uscătorie. Aţi aprins chibritul sub o cămașă de-a mea…

— I-am spus sincer nevestei dumitale: a sărit capul chibritului. Accident. M-am scuzat. Iar ea a zis că nu dă importanţă.

— Da, dar cum între timp a intervenit chestia cu turcul…

— Ei, pe dracul.

— Cămașa mea era albă, chinezească. S-a găurit.

— La poale…

— Nu pot umbla cu poala găurită, vă daţi seama. A costat 250 de lei — la vremea ei. Deci, eu vă dau carpeta la spălat și dumneavoastră îmi daţi 190 lei.

— Hai, hai, ia pleacă de-aici, și lasă-mă în pace! Îl spăl eu cu sodă și gata. Nu mai am nevoie. Mersi de galanterie.

— Și cu cămașa mea cum rămâne?

— Mi-o dai tot mie. Îi ţes, la găurică, o floare, dacă nevastă-ta nu-i în stare.

— V-o dau. Dar nu mai sunteţi supărată pe mine?

— Hai, hai, că ești o pramatie patentă, văd eu… Știi șeptic?
— La nevoie, învăţ.
— Vezi, când vii cu cămașa, adu și vreo două-trei linguriţe de cafea pe chestia asta, că zaharină am eu.

TENTATIVA

O snoavă
DORA: Leanţo, cum fac eu rost de 3.000 de lei?
LEANŢA: N-am, că ţi-aș da. Când ai nevoie de ei?
DORA: Peste vreo cinci zile.
LEANŢA: Să mă gândesc. Bem o vișinată?
DORA: Bem. (Leanţa toarnă în pahare.)
LEANŢA: Hai noroc!
DORA: Noroc! (Ciocnesc.) Bună e, tu. Și dulceee… Ia mai toarnă. (Se toarnă iar.) Știi… dacă n-am banii vineri, e de rău. Și azi e luni.
LEANŢA: Hai noroc! (Ciocnesc.) Să ne gândim.
DORA: De-aceea am venit la tine, că tu ești şine cheră, și știi să faci rost. Pe urmă ţi-i dau eu înapoi.
LEANŢA: Da. Mi-a venit o idee. Hai noroc! (Ciocnesc.) îl știi pe cizmarul din colţul străzii?
DORA: Nu. Dar cunosc firma.
LEANŢA: Dom Ionel. Un cărpănos și un rău de gură, mamă-mamă… Ca meseriaș însă e bun. Eu o să-i duc la reparat pantofii mei cei mov. Care-s aproape noi. Dar le trebuie flecuri.
DORA: Și? Care-i ideea?
LEANŢA: Așteaptă! Asta mă știe. Nu-mi dă bon. Mi-i repară în două zile. Până miercuri. Miercuri te prezinţi tu ca din partea mea, achiţi și iei pantofii.
DORA: Ei și?
LEANŢA: Pe urmă apar eu și cer să mi-i dea. El zice că i-ai luat tu. Eu zic că nu te cunosc și-l oblig să mi-i plătească.
DORA: Iar eu ies hoaţă, da?
LEANŢA: Da’ ce? Te știe? Te-a văzut vreodată? Iau pe ei trei mii și nu ţi le împrumut, ci ţi le dăruiesc, că-i munca ta.
DORA: Și riscul meu?
LEANŢA: Ce risc? Doar n-o să te reclame la poliţie pentru trei miare! Și pe urmă, eu risc, nu tu.
DORA: Bine. Hai să încercăm.

(Gong.)

LEANŢA: Bună, dom Ionel.
IONEL: Săru-mâna, coană Leanţa.
LEANŢA: Ziceam că să-mi pui și mie niște flecuri la pantofii ăștia. Vezi, sunt noi,

dar s-a mâncat iute la tocuri.

IONEL: Apoi prea baţi și dumneata străzile. Mai stai și pe acasă și-atunci or să ţină mai mult. Când ai nevoie de ei?

LEANŢA: Mi-ar trebui pe la o miercuri, dacă nu te superi, că m-aș duce într-o vizită cu ei.

IONEL: Bine, bine. Trei sute de lei te costă, coană

Leanţo. Dar miercuri după masă. Și altă dată să nu mai vii cu atâta grabă.

LEANŢA: Să-i repari cum se cuvine, să n-am probleme.

IONEL: Hai, lasă-mă, că am treabă. Ce atâta vorbă?

(Gong.)

DORA: Bună ziua. Mata ești domn' Ionel?

IONEL: Da.

DORA: M-a trimis prietena mea, doamna Leanţa, să-i iau pantofii mov de la reparat. Trebuia să le pui flecuri. Mi-a spus să-ţi dau trei sute de lei.

IONEL: Sunt gata. L-ai de colo, din raft.

DORA: Îi știu. Aceștia-s. Mov. Frumos lucrat. Bravo.

IONEL: Banii, și la revedere. Că n-am vreme de taifas.

DORA: Poftim. Aoleu, dar ce ești așa de ursuz?

IONEL: Fiindcă nu sunt altfel. Orvoar!

(Gong.)

LEANŢA: Să trăiești, dom Ionel. Gata pantofii mei?

IONEL: Ţi i-a luat prietena dumitale.

LEANŢA: Care prietenă?

IONEL: Una smotocită, cu pardesiu roș.

LEANŢA: N-am nicio prietenă smotocită. Și n-am trimis pe nimeni la dumneata.

IONEL: Nu mai spune! A cunoscut numaidecât încălţămintea și mi-a dat și banii. Mi-a zis c-ai trimis-o chiar dumneata.

LEANŢA: Nu înţeleg nimic. Mie să-mi dai pantofii.

IONEL: Cucoană, nu mă bate la cap. Caută-ţi prietena, pe unde-o fi, și ia-ţi-i de la ea.

LEANŢA: Domnule, o fi vreo hoaţă, eu nu știu nimic.

IONEL: Ce hoaţă, dacă îi știa care-s, și știa și cât costă reparaţia?

LEANŢA: Domn' Ionel, nu vreau să știu nimic, eu nu pot să răspund la ce mă întrebi dumneata, nu mă privește. Eu ţi-am adus o pereche de pantofi noi, pantofi noi să-mi înapoiezi. Trei mii de lei m-au costat.

IONEL: Nici pe mine nu mă privește.

LEANŢA: Atunci, mă obligi să te reclam.

IONEL: Pe mine? Pe mine nu m-a reclamat nimeni, cucoană, până acum. Ce, ai căpiat?

LEANŢA: Vrasăzică, după ce-mi faci pagubă, mă mai și insulţi?
IONEL: Mergi sănătoasă!
LEANŢA: Nu merg deloc.
IONEL: Atunci adio și-un praz verde.
LEANŢA: Dacă ies de-aici, drept la Poliţie mă duc.
IONEL: Du-te, dar să nu te mai întorci.
MADAM IONEL: Bună… Ce-i aici, Ionele? Iar te cerţi cu clienţii?
IONEL: I-auzi, dragă, mă face hoţ. Pe mine. Ce părere ai?
MADAM IONEL: Ce e, doamnă, cine v-a furat? Ce vă lipsește?
LEANŢA: Doamnă, i-am lăsat dumnealui o pereche de pantofi să mi-i repare și acum zice că i-a dat nu știu cui.
MADAM IONEL: Cui zici că i-ai dat, bărbate?
IONEL: A venit una smotocită, cu pardesiu roș, a zis că-i prietena ăsteia, că a trimis-o ea, cunoștea pantofii, știa ce aveam de făcut la ei, știa și câţi bani trebuie să-mi dea și acu' asta zice că n-o cunoaşte pe aia.
LEANŢA: Nu „asta", ci doamna Leanţa.
IONEL: Ei, vax! Mă face hoţ și vrea să-i mai pup și mâna.
MADAM IONEL: Și dumneata, doamnă, ce pretenţie ai?
LEANŢA: Pantofii, bun înţeles. Ori costul lor… Dacă i-a pierdut, ori înstrăinat, ce știu eu…
MADAM IONEL: Aha… Ionele, ia tu pachetul ăsta din mâna mea, ia-mi și pardesiul și treci un moment în casă, că prea ești iritat și mie nu-mi place scandal.
IONEL: Nu vezi că am zor? Unde mă trimiţi?
MADAM IONEL: Du-te-n casă când îţi spun, că alt fel îţi dau c-un calapod în cap. Tu știi că eu sunt serioasă în chestii de astea. (Ionel iese.) Doamnă dragă, e posibil să fie o hoţie la mijloc, nu zic. Femeia aceia o fi fost în atelier când ai lăsat pantofii, ori o fi auzit ceva de-afară, prin vitrină, ori e vreo vecină rea, cine știe… Ai și dumneata dreptate, fiindcă ești păgubită. Dar bărbatu-meu e cizmar de treizeci și opt de ani și nu i s-a întâmplat niciodată ce reclami acum.
LEANŢA: Eu nu-l învinuiesc neapărat, dar vreau pantofii mei sau costul lor.
MADAM IONEL: Uite cum facem: dumneata dă-mi bonul și noi o să-l sesizăm pe sectorist. Îi povestim tărășenia, semnalmentele persoanei și, în câteva zile, cred că dăm de ea.
LEANŢA: N-am niciun bon. Domnu' Ionel mă cunoaşte, nu mi-a dat niciodată bon.
MADAM IONEL: Apoi dacă n-ai bon, de unde rezultă că ţi-ai lăsat aici pantofii?
LEANŢA: Domn' Ionel poate să confirme. A și confirmat, adineauri.
MADAM IONEL: Domn' Ionel nu are ce să confirme. Eu sunt patroana și eu livrez marfa. Ai bon, o iei — sau o pretinzi. N-ai bon, ieși afară din prăvălie. Fiindcă atunci ești o escroacă.
LEANŢA: Cum escroacă?
MADAM IONEL: Vii să ceri ce n-ai lăsat.
LEANŢA: Eu vă reclam la Poliţie.

MADAM IONEL: N-ai decât.
LEANŢA: Şi-o să cer șase mii, nu trei!
MADAM IONEL: Hai, valea!

(Gong.)

DORA: Bună, tu.
LEANŢA: Dora! Unde naiba umbli? Te caut de vreo zece zile.
DORA: Voiai să-mi dai banii? Ţi-a reușit afacerea cu cizmarul?
LEANŢA: Da' de unde, era să ies și bătută. Nici nu mai pot intra acolo. Dă-mi pantofii înapoi. N-a mers.
DORA: Leanţo, te rog frumos să nu te superi pe mine, dar pantofii tăi nu-i mai am.
LEANŢA: Ce-ai făcut cu ei?
DORA: Dacă eram la ananghie, ce era să fac? I-am vândut.
LEANŢA: De ce i-ai vândut? Și cui i-ai vândut, nenorocite?
DORA: Cui, necui, vorba-i că i-am vândut pe nimica toată, fiindcă eram la ananghie… Doar ţi-am spus… și… și… n-am luat pe ei decât un miar.
LEANŢA: Cum un miar, tâmpito? Pantofi, noi, de piele mov…
DORA: Am… am… să-ţi dau trei mii înapoi, când oi avea, de la… Că acuma… am cheltuit și mia aia…
LEANŢA: Uite ce-a ieșit de-aici: tu ești o hoaţă, eu o escroacă și pe deasupra am rămas și de căruţă…
DORA: Ideea a fost a ta? A ta a fost. Eu am făcut ce mi-ai zis tu. (Pauză.)
LEANŢA: Și cui i-ai vândut? Spune-mi, măcar să știu și eu. Poate-i iau înapoi.
DORA: Nu te supăra, Leanţo, dar nu știu cine e persoana. După ce i-am luat de la cizmar — aoleu, că mocofan mai e! – m-am așezat la coadă, că se dădeau blaturi la cofetăria de vis-à-vis. Și era acolo, în faţa mea, o doamnă, care m-a întrebat ce duc în sacoșă. I-am arătat pantofii și s-a oferit pe loc să-mi dea pe ei o mie de lei. Ce era să fac? I-am vândut.
LEANŢA: Dar n-a fost vorba să-i vinzi, ci să mi-i aduci înapoi. Dacă luam banii de la cizmar, cum ne-am înţeles?
DORA: Așa m-am gândit. Că mai câștigi și o mie, pe care ţi-o voi înapoia eu.
LEANŢA: Vai tu, nu credeam că ești atât de toantă.
Și cum arăta cucoana aia?
DORA: Una foarte înaltă, voinică, cu un pardesiu galben și părul vopsit în negru.
LEANŢA: Vai de mine, era madam Ionel!
DORA: Chiar așa, să știi, că după aia a strigat-o vânzătoarea pe nume, să vină la Oficiu, să nu stea la coadă, că o cunoștea.
LEANŢA: Aoleu, ce mi-ai făcut! îmbracă-te, repede, nătângo, și hai la ea, că altfel ne dă pe amândouă pe mâna poliţiei.
DORA: Să mergem la ea? Noi două?
LEANŢA: Hai, odată!

(Gong.)

LEANŢA, DORA: Bună ziua, domnu' Ionel.

DOMNUL IONEL (urlând): Afară, că vă snopesc!

LEANŢA (mieroasă): Nu vă supăraţi, vă rog, noi am venit să vă explicăm…

IONEL: Afară!

MADAM IONEL: (intrând): Ce e, dragă?

IONEL: Afară!

LEANŢA: Doamnă dragă, noi două am avut… am făcut… a fost o greşeală.). Și, de fapt, am venit să vorbim cu dumneavoastră… Care, ca femeie… Să ne lămurim adică…

IONEL (pufăind): Auzi dumneata, dom'le! Să ne lămurim!

MADAM IONEL: Ionele! Ia treci tu dincolo puţin…

IONEL: Nu vreau.

MADAM IONEL (apăsat): Vrei să te duc eu? Tu știi că pot. (Ionel iese.) Așa, fetelor, așa. Aţi venit să vă explicaţi. Chiar vă așteptam… Și vă invit să stăm de vorbă la o cafea. Ca între femei, da?

LEANŢA: Vai, doamnă, sunteţi foarte bună.

DORA: Eu ţi-am spus, tu…

MADAM IONEL: Vă invit, dar voi mergeţi și aduceţi cafeaua. Da? Un pachet de cafea naturală, străină, da? Poate să fie de un kilogram. Și ceva ţigări lungi. Super-lungi, da? Că ibric și scrumieră am eu. Dar să nu zăboviţi mult, că altfel vin eu după voi… Și pe urmă o să stăm liniștite de vorbă, că timp avem… Şi-o să vă învăţ eu cum se fac daraverile astea, că voi sunteţi niște curci tinere și nu știţi, și mai daţi și în gropi, și vă paște pușcăria, şi-i păcat, fetelor, zău așa… Hai! Aţi venit? într-un ceas să fiţi înapoi cu ce v-am comandat, că altfel vă rup părul din cap, paţachinelor!

MOARTEA LUI DĂNILĂ

Dănilă avea să moară în acea zi, la ora 18, 34. Dar el nu știa.

Era în septembrie.

S-a trezit, gândilat fiind de o rază de soare scăpată printr-un colţ al perdelei de pluș verde. Și-a pus la fiert apa pentru ceai — căci dimineaţa şi-o începea întotdeauna cu un ceai care-i regla digestia. S-a uitat la ceas fără să vadă cât e ora, fiindcă „deodată, i s-a făcut poftă de o femeie.

Și-a dres glasul și a format numărul Leliei. A răspuns maică-sa. Fata plecase în munţi, „cu o societate veselă". Dănilă a închis fără să mai spună bună ziua și în timp ce oprea aragazul — pe care oricum îl stinsese apa dată în clocot — și-a amintit de Dumitriţa-Iţa.

— Ce, mă, n-ai somn? îi răspunse, voioasă, tânăra, în loc de salut.

— Vin la tine, o anunţă Dănilă.

— Atât de dimineaţă?… Dimineaţa nu e bine, zău, lasă pe după-amiază. La faiv-o-cloace… îţi fac și ceai de mentă…

Dănilă tăcea.

— Asta-i ora lăptăreselor, glumi Iţa.

— Consideră-mă lăptăreasă.

Puse o jumătate linguriţă de zahăr în ceai şi-şi unse gros margarina pe felia de pâine albă.

Telefonul sună înfundat, încet, ca un mârâit.

Nu l-am deschis, se gândi. Trase clapeta. Sunetul deveni strident. Ridică receptorul.

— Cum vrei să mă găsești? se auzi glasul argintiu ai Iţei. Echipată de lux, semipreparată, nudă?

— Așa cum te-a făcut maică-ta.

— Asta o să fie imposibil. Atunci aveam trei chile patru sute, acum am șaizeci fix.

Pesemne că se cântărește zilnic, îşi zise Dănilă, mușcând o jumătate din tartina ce şi-o făcuse. Dar are dreptate. O femeie grasă îşi pierde farmecul.

Însă nici dacă slăbește prea tare nu-i arătoasă, continuă, sorbindu-și băutura amăruie. E neplăcut să-i vezi coastele acordeon și sânii atârnând ca rufele ude pe frânghie.

Urcă treptele fără grabă, până la etajul unu și sună apăsat, scurt. Ușa se deschide instantaneu. Dumitriţa era într-o rochie de casă transparentă, cu zeci de volănașe. Mirosea a săpun bun și-i străluceau ochii. Izbi ușa cu piciorul gol. Îl încolăci cu braţele-i lungi și-l pironi cu atâta putere de ușa închisă încât madam Corlet, vecina de palier, care-o spiona prin gemuleţul de vis-à-vis, îşi imagină că bărbatul ce intrase s-a împiedicat și a căzut. Căzuseră, într-adevăr, amândoi, și se iubeau, acum, cu înverșunare, chiar pe covorașul persan gros și moale din antreu.

— Să mă iertaţi că am întârziat, se scuză Dănilă, politicos, deschizând pe jumătate ușa de cristal de la biroul direcţiei.

— Intră Dăniluţ, intră, îl pofti mieros directoarea, clătinându-și cerceii de malahit. Te caut de dimineaţă.

Ha vezi tu unde-i dementa aia, să ne facă niște cafele.

Dementa era secretara, pe care o apuca din când în când un amoc și dispărea, fiind readusă din te miri ce loc; odată o găsiseră într-un copac din fundul curţii ode din dos, culegând omizi cu o pensetă. „Lucrează ca un cal zi și noapte, știe toată cartea de telefon pe de rost, e foarte devotată, obișnuia să spună directoarea, altfel o mătrășeam demult. Dar poate că fiecare avem mica noastră nebunie, mai știi…”

Acum dementa se ivi duduind; trânti un săculeţ cu cartofi lângă calorifer. Strigă prin ușa întredeschisă:

— Știu, cafele. La moment!

— Iar se-apucă de mâncat cartofi cruzi, oftă directoarea. A naibii, muiere!… Ce mai faci tu, Dănilă, îi zâmbi dulce, pe unde mai umbli tu brambura, ca o hahaleră ce ești?

— Am fost la Tarom să-mi iau bilet pe diseară. Nu mi-aţi ordonat să plec la…?

— Ba da, ba da… înseamnă însă că era aglomeraţie mare, devreme ce ţi-au

trebuit vreo trei ceasuri ca s-ajungi la ghișeu.

El vru să explice mai pe larg ce se întâmplase la agenţia de bilete, dar femeia întunecată și corpolentă din spatele biroului îi reteză elanul narativ:

— În călătoria asta pleci tu și te întorci mâine, dar să vedem cum ai să te descurci din Ceylon.

Dănilă o privi cu ochii mari, uimit fără prefăcătorie.

— Da, Dăniluţ, tragi o fugă până în Ceylon, sau Sri Lanka, așa cum îi zice acum, și anume la Colombo.

Se ridică de pe scaun masivă, impunătoare, elegantă în taiorul gri-deschis cu dantele la gât și la mâneci, îşi clătină cocul greu și negru, și cerceii rotunzi, și aduse din raft un atlas uriaș.

— Ia te uită ce potecă vei bate tu până acolo… Și-l chemă lângă ea, să-i arate cu degetul pe planisfer cam încotro urmează s-o ia. Femeia respiră în acelaşi timp bărbăţie și feminitate. Dănilă trase ușor pe nări mireasma floral pe care o degaja, îi privi cu fereală părul luciu, îngrijit pieptănat; dar în același timp se uită și la linia ce i-o desena degetul cu unghia lăcuită peste Europa, Mediterana, Oceanul Indian…

— Cu ce ocazie? îndrăzni, în sfârșit, să întrebe, reașezându-se în fotoliul din faţa biroului.

— E o ocazie, închise directoarea atlasul, bine-ai zis. Încheiem o convenţie cu ei și vei face parte dintr-o delegaţie de patru. Sarcina nu e simplă, aș zice chiar că e destul de complexă și va trebui s-o discutăm mai amănunţit.

De ce tocmai pe mine? gândi Dănilă, care-și aminti că nu e nici măcar șef de serviciu și că până atunci mai fusese trimis doar de două ori, în Polonia, cu probleme de rutină.

— De ce tocmai pe tine? zâmbi directoarea, ghicindu-l și arătându-i doi canini de platină. Uite-așa, fiindcă ești băiat frumos…

Dementa intră cu cafelele — la care alăturase vișinată și apă minerală — dădu legătura telefonică și ieși clămpănindu-și papucii.

— E o problemă complicată, surâse directoarea, privindu-l adânc în ochi. Poate mâine, când te întorci, vii pe la mine, s-o deslușim pe îndelete. Te invit…

— Vin neapărat și cu plăcere, se grăbi Dănilă, turnând vișinată în cafea.

— Să vii neapărat. Cu plăcerea mai vedem noi cum e. Data trecută tot așa ai zis și m-ai fentat.

Chiar așa se întâmplase.

— Să mă iertaţi, nu m-aţi informat că-i o problemă de serviciu. Și pe urmă, nici nu voiam să vă deranjez.

Soţul dumneavoastră e un om care studiază, fetiţa îşi face lecţiile…

— Că nu mai puteai tu de lecţiile fetiţei… Acum sunt plecaţi amândoi la Poiana Brașov, așa că te rog să fii punctual. Dar să nu vii cu ceasul la mână, că avem mult de vorbit.

Și-i oferi cel mai larg surâs posibil, descoperindu-l și o măsea de aur, pe lângă caninii de platină.

— De ce tu? mă întrebi. Da' de ce nu tu? Fiecare trimite pe cine vrea, ba un nepot, ba un cumnat… Trimit și eu pe cine-mi place. Tu, măcar ești specialist, ai studii, te-ai dovedit și priceput, dar hoașca aia care era în delegaţia din iunie, pentru Elveţia, știi cum ajunsese pe listă?

Dănilă nu știa cum ajunsese acea bătrână smeadă, nervoasă și stafidită, înfășurată în mătăsuri, pe lista delegaţiei pentru Elveţia.

— Era soacra lui… și rosti numele directorului general al unei centrale industriale. Îl terorizează. Și așa a găsit și el prilejul s-o expedieze de-acasă trei săptămâni, amintindu-și că tipa învăţase franceza la un pension de maici. Numai că noi plecam la Zürich, unde se vorbește mai ales germana. Vezi, deci…

Dănilă îi pupă mâna dolofană, mulţumi respectuos pentru bunătăţile consumate și o privi cu ochii în rourați.

— Nu știu cum să vă mulţumesc… Să văd asta la 34 de ani!… S-ajung eu în ţara fabuloasă a ceaiului…

Directoarea îl împinse ușor spre ușă, îl bătu afabil, camaradereşte, pe umăr („da ciolănos mai e!" își zise în gând) și-i atrase din nou atenţia că-l așteaptă nu mai devreme de șase. „Dar nici mai târziu!"

— Fiţi sigură că… bâigui Dănilă, retrăgându-se de-a-ndărătelea.

— Acum *sunt,* rosti, sec, directoarea, și-i comandă dementei, pe care o chema Victoria Dușmanu, dar nu-i mai zicea nimeni pe acest nume, demult: Dă-mi Externele.

Tânărul zbură pe scări, luă taxiul care-i ieșise în faţă la moment, și se opri la mătușă-sa, să mănânce pui la cuptor, așa cum i se promisese.

Aici avea o verișoară de patru ani, năpădită de păr auriu, care tocmai dădea de mâncare nisip cu biscuiţi unei păpuși chele, ce clipea din genele-i lungi.

— I-o fi plăcând nisipul? se interesă serios, oaspetele.

Fetiţa îi comunică sincer că-i dă nisip fiindcă vrea s-o omoare.

— E foarte rea, dragă Dănilă. I-am smuls părul din cap și tot rea e.

— Sunt și alte metode, încearcă Dănilă să fie înţelept și didactic.

— După ce-o omor, vedem noi.

Şi-o băgă cu capul în nisipul din găleată.

— Tu când o să mori? se interesă, suavă.

— Nu știu, spuse Dănilă, surprins. Ce-ţi veni?

Și, deodată, fără niciun motiv, simţi o andrea în inimă. Se duse în bucătărie, luă o foaie de salată, mătușă-sa îi dădu șăgalnic peste mână, să mai aștepte până spală și roșiile, trecu în sufragerie, se trânti pe canapea, foiletă o revistă, încercă să citească ce produc ţie record de lână se obţinuse pe cap de oaie într-o asociaţie dobrogeană, dar adormi ușor și visă un înger care-l lovea cu aripa peste cap.

Mâncă fără poftă, cu toate îndemnurile drăgăstoase ale mătușii Florentina, nu mai răspunse decât vag la întrebările nostime ale fetiţei și se trânti iar pe canapea.

— Să-ţi aduc o pernă, propuse Florentina.

— Să nu-mi aduci. Plec. Trebuie să zbor la Baia Mare.

— Acolo o să mori? întrebă verișoara.

Dănilă se ridică, o pupă în creștet, îi dădu una peste funduleţul durduliu și ieși abătut.

De ce sunt abătut? zise. Am o zi bună. Dumitriţa m-a primit ca o tigroaică flămândă, directoarea mă trimite la Colombo — i-auzi tocmai unde! – la Baia Mare am treabă doar două ore, pe urmă mă plimb, găsesc vreo copilă solitară, dorm legănat… Ce am?

În avion se aflau puţini pasageri. Dănilă se așeză mai spre coadă și încercă să închidă ochii.

— Îmi dai voie să stau lângă dumneata? ciripi stewardesa, atingându-i faţa cu pletele castanii. Am terminat de servit, schimb și eu o vorbă cu un om.

— Rămâi la Baia Mare? se interesă, calm, Dănilă.

— Astă-seară, nu. Dar mâine sunt liberă. Te întorci la București? Pot să-ţi dau numărul meu de telefon.

Ai pe ce scrie?

N-avea. Uitase pixul acasă.

— Aduc eu, imediat, se oferi tânăra, îndatoritoare.

Vrei și o șocolată?

Și porni spre capul avionului, cu un mers elastic, unduios.

Dănilă se uită pe geam la soarele imens și roșu care se stingea, i se păru c-o vede pe fetiţă întrebându-l iar „Tu când o să mori?” și în aceiași clipă fu absorbit în văzduh — prin geamul care se desprinsese — fără să-și mai poată da seama de ceea ce i se întâmplă.

— La ora 18,34, raportă, a doua zi, comandantul avionului, comisiei de anchetă. Un caz foarte rar. O singură victimă. Din fericire, nu mai era nimeni prin preajmă. Ne găseam în curs de aterizare, tocmai mă pregăteam să scot trenul… Ne-am clătinat, dar am putut redresa. Doar unele deteriorări în interior… Un caz rar… Eu, unul, n-am mai întâlnit, în treizeci de ani de zbor…

LECTURI LA GURA CALORIFERULUI

Directorul editurii bea a cincea cafea, aprinde a opta ţigară, se întinde obosit în fotoliu — cu care se și răstoarnă, cerându-mi zâmbitor scuze (n-are un picior — fotoliul dar tot uită — directorul) — și-mi spune că a ajuns „la disperare” cu librarii. „Eu le propun o carte și ei pretind că nu-i interesează. Bun. Pe urmă se răzgândesc și cer zece exemplare. Apoi scad la cinci. Cum să scot eu un volum în cinci exemplare? Ce vor ei în fond?”

„Poate c-ar fi cazul să facem un sondaj, zic, să vedem ce gândesc, ce pretind și cititorii de la dânșii”.

„Eu unul m-am săturat de sondaje și discuţii. Am plătit telefonul, luna asta, o sută patrujdămii. „Lasă, că încerc eu, cu mijloace gazetărești”.

Și am încercat, timp de vreo două luni; cum umblu prin ţară, în fiecare oraș de pe itinerar am căutat să văd, vorba editorului, ce-i în capul librarilor. Nu putem ști niciodată precis ce-i în capul cuiva; capul e o uzină cu multe compartimente

secrete, enigmatice, din care ies adesea produse surprinzătoare. De aici, probabil, și vorba „ia uite ce i-a trăsnit prin cap" cutăruia.

Sau „să vezi la ce l-a dus capul", în sensul că tocmai capul e acela ce l-a dus pe niște coclauri ameţitoare. Etc.

Așadar, iată, pe scurt unele din rezultatele convorbirilor pe care le-am avut în aproximativ patruzeci și trei de librării, dacă nu chiar patruzeci și patru, dacă ţin seama că una desfăcea cărţi, bere germană, cizme italienești, grătare pentru mititei și otravă pentru dihori, ceea ce făcea să nu-i poţi spune în niciun fel.

Transcriu, cât mai aproape de realitate, câteva răspunsuri:

— Daţi ceva cu aventură. Cât mai multă aventură.

Am avut una cu *Aventuri în infern,* sau *Infernul aventuros,* ori *Aventuri infernale…* în orice caz, era cu infern. Nu-mi amintesc de autor…

— Trebuie să fi fost de Dante Alighieri, zic și eu, într-o doară.

— Nu, nu, nu italian; precis că era englez sau german după nume… S-a vândut ca o chiflă caldă. Bunînţeles, că e nevoie de lecturi ale dracului, așa ca să stea mâţa-n coadă. Să crape cinșpe oameni, să-i bombardeze extratereştrii, asasinul să nu fie descoperit niciodată… Astea merg, astea-s bune.

— Dragă domnule, îmi pare bine că aţi venit să întrebaţi. Noi răspundem bucuroși. Știţi ce trebuie la populaţie?

— Populaţiei, rectific eu pedant, sugerând cazul dativ.

— La populaţie, insistă. Populaţia citește sex, domnule. Ea vrea sex. Scoateţi cât mai mult sex. Se vinde bine. Dacă se poate, băgaţi și poze… Și mai mult decât atât.

— „Mai mult", în ce direcţie?

— Adică să fie și colorate.

— Să se vadă sexul în culori?

— Da, ar fi și mai vandabil.

Doamna cu guleraș de dantelă la rochia de moar, trei guși și ochelari cu lanţuri laterale îmi explică galeș că, de fapt, „Nu vrea nimic".

— Nu se cere nimic, să știţi. Iar noi nu ne luăm salariile din cauză că stocul de cărţi s-a urcat până-n la van. Priviţi! mai avem și-n pivniţă.

— Apoi dacă le ţineţi în pivniţă, cum o să le cumpere omul?

— Dacă le cere, noi suntem gata să ne ducem după ele și-n beci și-n pod, oriunde. Dar dacă nu le cere?

— Cum să le ceară dacă nu le vede, nu le știe?

— De ce? N-are gură să mă întrebe? Mă întreabă și eu îl informez. Dar asta e: că nu întreabă… Reveniţi prin februarie, când dă gerul. Atunci mai stă omul la calorifer și cum tot n-are ce face, mai halește și el câte ceva pagini acolo.

— Credeam că aflăm de la dv. Cam ce „haleală" îi place.

— De ce nu-i întrebaţi pe ei?

— Pe ei, pe cine?

— Lumea…

— Români, în niciun caz. Să n-aud. Daţi-mi străini.

Ceva cu de-alde aia de-a murit că n-o iubea bărbatul și o ura servitoarea. A fost și un film, l-a dat la televizor.

Cum se chema? Na, c-am uitat. Avea un nume din *Biblie.*

— Rebeca?

— Așa, da; mersi. Dar să nu fie religios, vă rog.

Aduceţi de astea. Nu multe, dar aduceţi. Un american, un japonez…

— Scandinavi se poate? Ori, camerunezi…

— Da, dar pe alese.

— Mai lăsaţi-ne-n pace cu întrebările. Nu vă supăraţi, dar toată ziua bună ziua, că ce aia, cum e aia, zău… Mai trebuie să și lucrăm, nu?

— La ce lucraţi?

— Cu cartea, nu? Noi lucrăm cu cartea. Cu cartea lucrăm noi. Vă chemăm când vom avea nevoie. Acum ne ţinem destul de bine cu horoscoapele și cu cărticica de vise. Restul, mai târziu. Lăsaţi un număr de telefon, o adresă și mai pe vară, cine știe… Se mai schimbă și vremea…

Da, sperăm să se schimbe. Atâta lapoviţă și ninsoare…

CODUL MANIERELOR PARLAMENTARE

Pare să se impună din ce în ce mai stringent un Cod al manierelor parlamentare, vizând insultele reciproce și bătăile în înaltul For. Acum invectivele curg la întâmplare, iar altercaţiile n-au parte nici măcar de reglementările din vremea duelurilor, când adversarii se salutau ceremonios și numai ulterior se împungeau cu săbiile și îşi sfărâmau ţestele în prezenţa unor martori cuviincioși și cu proces-verbal.

Ce ar urma să prevadă acest Cod? în primul rând categorisirea imprecaţiilor. Cele de gradul întâi să fie acceptate fără rezerve. Adică acelea dintre „prost” și „Imbecil”. Cele de gradul doi, adică asimilările cu alte vietăţi, să aibă parte de un regim special; admise fiind, adică, numai o singură dată pe săptămână; „boule” „mă garule”, „porcule” — pentru parlamentarii de sex masculin; „gâscă”, „oaie”, „capră”, „vacă” pentru deputate și senatoare.

Înjurăturile ar putea fi permise numai în cazurile când se discută probleme de principiu, sau se află în dispută chestiuni doctrinare.

Se va stabili, de pildă, că într-o controversă de tipul „Cine e liberal și cine nu e?” sau „Cum aţi guvernat voi?” și „Dar voi nu eraţi atunci cu noi” ori „Noi suntem adevăraţii social-democraţi” „Voi nu sunteţi social-democraţi”, trimiterile către părinţi să aibă drept de preeminenţă, în timp ce acelea care privesc expedierea spre alte direcţii să fie folosite numai în subsidiar.

Reglementările acestea devin cu atât mai nece sare, cu cât, după cum bine se știe, se formează mereu delegaţii și comisii alcătuite din reprezentanţi ai mai multor partide. Or, dacă ne luăm după calificativele primite în dezbateri, sau în conferinţe de presă, ori în articole de către unii parlamentari de la colegi de-ai lor, ar rezulta că la „Reuniunea europeană a drepturi lor eschimoșilor ca minoritate naţională în

ţările nordice” a participat o delegaţie română alcătuită din: un „Imbecil notoriu”, un „descreierat”, un „sălbatic cu ciomag”, un „individ periculos”, șeful delegaţiei fiind „Un ins corupt până dincolo de măduva oaselor”.

Codul pe care-l propunem ar sugera și modalităţi de agresiune reciprocă. Bătaia cu palmele, cu pumnii, cu capul în dinţii adversarului, sau cu dantura în alte părţi ale trupului aceluia, lovirea cu diverse membre, încăierarea corp la corp, folosirea bastonului de cauciuc, a celui de lemn de fag, a lanţului de pe mână etc.

să puncteze numai divergenţele de ordin personal, privitoare la familie ori la dosar. Angajarea de grup în chestiuni de procedură, de votare, de-amendamente și legiferări privind convenţiile internaţionale, se poate exercita și în regim de lupte tradiţionale, cum ar fi trânta neaoșă, sau istoricele greco-romane, ori prin arte marţiale, ca jiu-jitsu, judo, karate, de origine extrem-orientală.

O anexă va stabili și reacţiile grupurilor parlamentare la evenimente de acest fel. La invectiva simplă a unui membru al majorităţii, opoziţia va părăsi sala în proporţie de 25%. La înjurătura de mamă sau de rudă apropiată, în filiaţie directă sau colaterală, opoziţia va ieși în proporţie de 50%. La calificarea ei în bloc ca „Vândută străinilor”, „contra ţării”, „dușmană a poporului” va trânti scaunele plecând cu vociferări sau cu cântece și dansuri din fondul folcloric peren. Majoritatea parlamentară se va sesiza, la rândul ei, cam pe ni velul de 25% la „sunteţi în cârdășie cu extremiștii”, va urca până spre 50% la „aţi dus ţara de râpă”, se va sesiza 75% la „incapabililor, părăsiţi guvernarea!” și va ieși în bloc la strigătele de „huo!”, „afară!”, rostite coral, unanim de către minoritate.

La constituirea unui guvern cu toate partidele par lamentare, reglementările sus-amintite vor fi preluate de către presa centrală și locală. Oricum, nu mai e cazul ca lucrurile din acest domeniu să rămână la voia întâmplării. În societăţi mai civilizate ca a noastră, și cu regim democratic mai vechi ca al nostru — cum ar fi Australia, Taiwan, Borneo, Africa de Sud — reglementări de tipul celor propuse mai sus constituie de mult un far călăuzitor.

CASA CU TREI FETIŢE

Mama îşi gătește, duioasă, fetele. Cea mare, de 19 ani, are o rochie de organdi, cu fluturași, fără mâneci, dar închisă la gât cu năsturași de sidef. La poale flutură volănașe roz. Mijlocia, de 17 ani, îşi leagă frumosu-i păr castaniu, brăzdat de câteva șuviţe aurii, într-o panglică verde, pe care sclipesc câteva pietricele colorate, bine asortate cu ripsul cordeluţei. Mezina, de 15 ani, e cu o fustiţă scurtă, bleumarin și o bluză albă, de școlă riţă, peste care poartă un medalion înflorat.

— Să fiţi la locul vostru, fetele mamei. Și simţite. Să faceţi impresie bună. Să nu rostiţi vorbe urâte.

Și mama le privește cu drag cât sunt de arătoase.

Mai ia un fulg de pe rochie, mai netezește o cută.

— Și s-aveţi grijă de nopţile voastre. Nimic nu sluţeşte mai rău un chip de femeie decât o noapte nedormită… Auziţi ce vă spun?

— Da, mamă, răspunde corul pe trei voci, toate argintii și tare plăcute la auz.

— Iar dacă, totuși, auziţi cuvinte rele, înjurături, vă faceţi surde. Surde să vă faceţi. Nimic nu-i deranjează mai mult pe mitocani decât dacă nu-i observi… Tu.

Marinuca mamei, vezi că, atunci când mergi, ai prins obicei să calci pe rama pantofului. Ai să-ţi strâmbi picioruşul.

— Da, mamă, ai dreptate, surâde mezina. Mă voi controla. Nu numai că nu-i frumos dar se și strică încălţarea.

— Așa e, puică. Iar tu, Tănţoaia mea mare și scumpă, prea te dai cu colonie. O femeie care miroase insistent e suspectă că ascunde altceva.

— Ce? întreabă Tanţa.

— Ceva urât. Nu vreau să fii bănuită.

— Mie nu-mi spui nimic, mamă? întreabă mijlocia. Nu-mi dai niciun sfat?

— Tu, draga mamii de Sofică, ești ireproșabilă. Îţi doresc să fii admirată. Că ai pentru ce să fii admirată.

Prin fereasta deschisă se aude un claxon discret.

Scurt.

— Hai, florile mamei, duceţi-vă. Șoferul e nerăbdător. Are dreptate. E zece.

Fetele o sărută. Mama le mângâie pentru ultima oară. Calcă, toate trei, elegant. Umblă, mlădiindu-se.

Sunt năltuţe, subţirele, cât se poate de drăguţe. Una e castanie, a doua are plete cărămizii, a treia e blondă ca soarele amiezii.

Cea mare se așază în faţă, lângă șoferul tinerel, cârlionţat, care-i sărută mâna gingașă. Celelalte două îl salută graţios și ocupă canapeana din spate. Mașina pornește lin și ia viteză numaidecât.

Prima, coboară Sofica, în spatele localului cu firmă multicoloră, luminată de patru reflectoare spânzurate în salcâmii de pe trotuar: „Striptease. Local Intim.

Numai cu invitaţii. Orele 0 — 4”. A doua iese din limuzină — după vreun sfert de ceas — Marina, scuturându-și copilărește buclișoarele de lângă urechi. E picoliţă la „Night Club”-ul hotelului „Protoplasma”. Ea e cea care aduce gheaţă pentru băuturi cu o căldăruşă de argint și un cleștișor din același metal. Servește cu bustul gol. Cine-i atinge sânișorii, ca niște ieduţi cu corniţe, lasă să cadă în căldăruşă o monedă de o sută — ori mai multe. Fata scutură căldăruşă de atâtea ori câte mone zi i s-au dat. Zgomotele mult repetate atrag aplauze.

Ultima ajunge la serviciu Tanţa cea roșie. Serviciul ei e într-un cartier mai excentric. Acolo unde coboară ea, e o casă veche, cu grădină, marchiză și scări de piatră albă, arcuite.

Urcă zveltă treptele, sună, ușa se deschide fără zgomot și portarul galonat, care are doi metri și spatele cât un dulap, o salută cu mâna la cozoroc.

Îi iese în întâmpinare doamna Roza. Doamna Roza e îmbrăcată toată în moar violet, cu o diademă în părul proaspăt coafat și cu tocuri foarte înalte. O bate pe umăr, afabilă.

— Astă-seară ești norocoasă, draga mea. Ai un ambasador!

— Oh! suspină Tanţa. Ce bine!

Și urcă scările cu pas măsurat, către camera ei, ca să se pregătească.

Căci doamna Roza a descoperit un sistem original.

Nu lucrează decât cu o singură fată, dar ce fată! Și cu un singur client pe noapte. Dar ce client! Numai diplomaţi, miniștri, parlamentari, prefecţi, patroni de mari întreprinderi bancheri, directori de gazete; rar câte un primar, ori vreun ofiţer superior — și atunci doar după stăruinţa excepţională a câte unui bun cunoscut. Cu înscrieri în avans de cel puţin zece zile.

Acasă, mama stinge veioza și adoarme, conform cu propriu-i principiu: nu-și pierde nopţile, și astfel nu capătă riduri și nici pungi sub ochi.

NEGOŢ RAPID

— Dumneavoastră staţi acia?

Bătrâna se uită, apos, la bărbatul cu barbișon negru și haine albe și dă din cap. Da, ea locuiește aici.

— Este și bărbat la dumneavoastră?

— Da' ce treabă aveţi?

— Dacă este bărbat, vreţi să chemaţi?

— Torna! strigă bătrâna spre fundul casei. Ia vino-ncoa!

Bătrânul apare în târlici și pijama, cu ziarul în mână.

— E de la ICRAL? se interesează. A venit pentru ţeava aia?

— Nu știu. Ești de la ICRAL? Sau cum dracu' se mai cheamă acuma!

— E harap, îi explică bărbatul nevestei. Nu-i de-ai noștri. Dă-i un scaun.

Se aduce un scăunel cam clătinitor.

Vizitatorul îşi spune numele. E arab, într-adevăr.

Ce vrea el? El vrea să cumpere casă, ca să facă aici o agenţie de schimb valutar și alte câteva „afaceri micuţe".

— Cum să vindem casa? Atâta avem și noi: unde să murim?

— Nu vindem, zice bătrânul. E casa noastră. Proprietatea noastră.

— E foarte bine acia, stăruie, liniștit, vizitatorul. E central. Rămas așa, uitat, între blocuri. Facem noi frumos, mai mare. Etaj deasupra, birouri. Și voi, apartament nou. Dam bani foarte mulţi. Lire.

— Adică să fim chiriași în casa noastră?

— Nu chiriași, proprietar. Noi, chiriași. Voi, aici, per totdeauna. Nu plecaţi. Noi plătim totu'.

Bătrânii se uită unul la altul. Nu știu ce să zică.

— Noi, cumpărăm și pe voi, adaugă, îmbietor, ca spetele.

— Da' ce, suntem ridichi? se burzuluiește bătrânul.

Ia vezi-ţi de treabă!

— Cumpărăm, adică greșit spus. Asigurare la viaţă. Pensie de la noi.

Portiţa de intrare e trântită cu putere. O doamnă scurtă de stat, durdulie, mătăsuri ușoare, pășește apă sat pe dalele potecii.

Îşi sărută, duios, părinţii.

— Ea e Duda. Fiica noastră — e recomandată.

Arabul se ridică, se înclină, spune un nume nelămurit.

— Auzi, o informează bătrâna. Vrea să ne cumpere casa. Și pe noi.

— Ăștia au sclavi la ei, acolo… bodogănește bătrânul.

— Ia s-auzim, se aşează Duda, picior peste picior. Ia ziceţi, domnule, care-i problema? Că eu sunt singur ra moștenitoare.

Discuţia e lungă, complicată. Bătrâna intră în casă.

Bătrânul se duce și el, să-și pună pantalonii — cum l-a îndemnat fata:

— Se poate, tată? Primești oaspeţi străini în izmene?

Peste două săptămâni, chestiunea e tranșată. Contractele făcute. Notariat. Tribunal. Secţie financiară.

Etc.

Firma „Sheherezada", „Import-Export" va consolida, supraetaja, mări casa. Dna Mariana și Dl. Toma Copită, proprietari, acceptă reconstrucţia și închiriază firmei parterul și etajul. Dna Duda Copită e angajată ca secretară cu relaţiile publice, la firmă (100.000 lei salariu lunar). Chiria se plătește în lire sterline și se indexează lunar.

Bătrânilor li se amenajează, în condiţii de confort maxim, pivniţa. Ca demisol.

— O să putem mirosi florile direct prin ferestruică, zice bătrânul.

— Ne și obișnuim cu răcoarea de sub pământ, observă bătrâna.

— Dacă nu v-o plăcea… îi liniștește fiica.

— Ce facem dacă nu ne-o plăcea, puica mamei?

— Mă mut eu în locul vostru.

— Și noi unde ne ducem? La locul de veci? De vii?

— Hai, mamă, cum poţi vorbi așa? Crezi că n-am prevăzut în contract să vă construiască un cavou de marmură? Da' ce? Ne jucăm?

— Este găsit, de-acuma, marmora, îi asigură, îndatoritor, patronul.

— Vezi, Mariano? surâde, acru, bătrânul. Un singur lucru am uitat să-i cerem…

— Ziceţi voi, ziceţi, îi îndemnă arabul.

— Să ne cumpere sicriele, dricul și-un popă. Să fie toate pe-aici, pe-aproape.

— Vreţi la voi popă? se interesează, culant arabul.

Doamna Duda îşi boscorodește părinţii că fac glume proaste și-l supără, de pomană, pe chiriaș.

DRESURĂ DE CRAPI

Directorul Circului, nebărbierit, mahmur, fumând o ţigară „Carpaţi" care răspândește în încăpere un parfum de grajd, ascultă fără interes peroraţiile solicitantului. În faţa lui e un tânăr dezinvolt, cu cămașă cadrilată și părul creţ adunat în mijlocul capului, într-un fel de creastă. Vorbește dând din mâini ca o elice și bate din când în când cu muchia palmei în măsuţa din faţa biroului.

— Dresură de crapi, vă daţi seama? Premieră mondială absolută. Nu s-a mai văzut!

— Ai informaţii precise în direcţia asta? Întreabă căscând, directorul, scuturând scrumul sub masă.

— Sigurisime.

— Zău?

— Zău.

Omul din spatele biroului începe să se enerveze.

Voia și el să se întindă, un ceas măcar, pe canapea, și individul îl ţine în loc cu prostii.

— De unde știi? Ai citit ziarele din Singapore și din insulele Aleutine? Cunoști tu situaţia crapului în Islanda? Sau la Tombuctu?

— Tombuctu? se miră, aiurit, dresorul. Ce-are a face aici Tombuctu? Eu vorbesc de Paris, New York.

Viena, Milano, marile centre circărești din lume…

Celălalt ricanează, plictisit.

— Milano, centru circăresc! I-auzi! Să le scrii și lor, probabil că nu știau.

Tânărul cadrilat nu obosește deloc. O ia de la capăt:

— Să vă spun cum voi lucra…

Dar trebuie să se întrerupă, fiindcă secretara îi aduce la cunoștinţă șefului instituţiei că foca doamnei Clotilda, poloneza, a mâncat prea multă ciocolată și i s-a avariat stomacul, nu va putea juca deseară.

— Băgaţi porumbeii! strigă directorul. Sunt idioţi, dar măcar fac economie.

Dresorul o ţine pe-a lui; nici nu s-a uitat la șoldurile de șalupă ale secretarei, care-a ieșit legănat.

— Îmi trebuie doar un acvariu de cristal, uite-așa (și arată cu mâinile întinse) de vreo trei metri. Ca să-i vadă bine spectatorii.

— Să vadă ce?

Și iar scutură scrumul pe propriii pantofi.

— Dresajul. Cum stau în cap. Pe urmă în coadă.

Cum se hârjonesc. Dansează rumba. Să vedeţi ce de-a drăcii îi învăţ!

— Și eu de unde să-ţi iau acvariu? Știi că nu mai am carne pentru pumă? Ce să-i ofer la menu? Fasole ţucără? Știi că poneii nu mai mănâncă fân, ci pufuleţi pisaţi?

— Vreţi să spuneţi șpriţaţi…

— Da’ eu cum am zis? Ori încerci să mă dresezi și pe mine? Eu nu-s crap, știi?

— Dom director, nu vă ieșiţi din fire…

— Cum să nu mă enervez când eu trebuie să pun o femeie de serviciu să piseze pufuleţi ca să-i poată înghiţi poneii și tu, care n-auzi bine…

— Ba aud. Iertaţi-mă. Acvariul nu vă costă nimic.

Directorul se aşază. Devine ceva mai atent.

— Nimic? Cine ţi-l dă?

— Mi-l aduce soru-mea.

— Face acvarii de lung metraj?

— Nu ea. Se are bine cu un importator de ţigări din Arabia Saudită şi ăla are un

sponsor la Veneţia…

— Şi-o plimbă cu gondola, iar ea prinde crapii cu mâna, în lagună…

— El o duce mereu la Murano. La Murano e sticlă de fină. Arabul comandă un acvariu cum am eu nevoie și mi-l aduce protos, la scară.

Șeful îl privește lung.

— Și peștii?

— Îi am, dom director, lucrez cu ei acasă, în cadă.

Dacă aţi vrea să veniţi la mine odată, să-i vedeţi… trei am: Tanţa, Costel și Bărbuncu.

— Bărbuncu!…

— Da, că ăsta joacă cel mai abitir.

— Joacă bărbuncul, ca la Cluj, da?

— Joacă după muzică populară. Să-mi sară ochii dacă vă mint.

— Bine, mă. Bine. Vii cu ei aici, cu acvariul, cu soră-ta, cu sponsorul ei, îi atragi atenţia că trebuie să ne sponsorizeze și cu vreo cinci mii de dolari și eu te las cu crapii în arenă.

Dresorul rămâne căscat, precum crapii săi dacă ar fi zvârliţi pe mal.

— De unde să mai dea și cinci mii? Ce-i, nebun?

— Dar eu ce-s? Nebun? Să te bag în spectacol cu trei pești? Să mă huiduie spectatorii și să mă cheme pe urmă la poliţie, să dau explicaţii? Barem să avem și noi un profit. Să știu de ce-mi pun fundul la bătaie…

— Dom director, se înfurie, în sfârșit, tânărul creţ, eu, dacă mă frecaţi așa, fac greva foamei. Sunt hotărât, să știţi!

— Hai, lasă… Uite că mi-ai dat o idee… Cât de mare e crapul?

— Costel are opt kilograme, e foarte viguros.

— Bine, dă-i drumul, să te văd. Și dacă iese cum trebuie, pe ăsta îl prăjim după premieră și-l mâncăm amândoi aici, în birou. O sticlă de Fetească aduc eu…

EXAMEN CU TESTE

Se pune problema angajării unei domnișoare prezentabile la Serviciul de protocol al întreprinderii de sticlă pisată, centuri de castitate electrice, piese de schimb pentru tărăboanţe și înlocuitori de capete de fosfor la chibriturile defecte — pe numele ei prescurtat

ROMCRAFTPORIMEX S.A. Întreprinderea se ocupă, de fapt, sub această firmă, cu contrabanda de uraniu înnobilat dinspre România spre ţările care vor să-și facă bombă atomică proprie, cum ar fi insula Pitcairn din Oceanul Pacific — dar eu n-aveam de unde să știu când m-au poftit să fiu examinator principal la concursul de admitere. Și nici nu m-ar fi interesat, la drept vorbind.

M-au rugat să examinez pretendentele în mod modern, cu teste. „Eu, mi-a spus directorul coordonator, dl. Ilie Gangea Abdulrahid Mehmet Olaf (cetăţean de origine română, adoptat de o familie norvegiană, dar trecut și la mahomedanism, în Liban, pentru eventualităţi neprevăzute), eu le voi aprecia din punctul de vedere al

prezentabilităţii. Adică să fie chipeșe, elegante, distinse; fiindcă Protocolul e extrem de pretenţios în privinţa aparenţelor.

— Ce ar urma să facă ele. Practic, în acest serviciu?

— Servicii… a răspuns vag domnul Ilie, cu un gest la fel de imprecis.

Am convenit că le voi da un test de etică și de inteligenţă în același timp.

S-a produs un anunţ la televiziune, în urma căruia s-au prezentat două mii șapte sute nouă candidate între 12 și 78 ani.

Am cerut să se alcătuiască ad-hoc o comisie de triere formată din paznicii de noapte ai firmei, care să reţină, pentru prima zi, doar cinci persoane.

După o operaţiune anevoioasă, în care s-au folosit propoziţii, interjecţii, bastoane de cauciuc și lupte greco-romane au fost aduse în sala de examen cinci tinere cu rochii sfâșiate, feţele pline de tumefacţii, iar călcătura afectată de dificultăţi locomotorii. Zâmbetele lor erau sincere, dar semănau cu cele ale gorilelor de la Centrul de cercetare a sindromului imuno-deficitar.

— Sunt drăguţe! a apreciat, în surdină, patronul.

Daţi-i drumul. Pe mine să mă scuzaţi, am treburi.

Le-am înmânat câte o foaie de hârtie ștampilată.

Le-am scris pe tablă cele trei chestiuni la care trebuia să răspundă prin eliminări:

1. Aveţi un soţ, un iubit, un prieten platonic? Tăiaţi ce nu corespunde.

2. În situaţia când un străin venit să semneze un contract important cu firma vă face o propunere erotică: a) o acceptaţi; b) o respingeţi; c) căutaţi să vă eschivaţi în așa fel încât să nu periclitaţi interesele întreprinderii. Subliniaţi ce vă convine.

3. Dacă vi se face o ofertă bănească importantă, ce depășește de câteva ori salariul dv., ca să divulgaţi un secret economic al firmei, cum procedaţi? a) primiţi; b) refuzaţi și înștiinţaţi conducerea; c) refuzaţi și nu înștiinţaţi pe nimeni; d) găsiţi altă soluţie pentru situaţia dată.

Le-am cerut să fie oneste, fiindcă vom introduce răspunsurile în detectorul de minciuni. Le-am oferit o oră de gândire și elaborare.

Rezultatele m-au interesat.

Spicuiesc.

La prima problemă: „Am de toate, și soţ. şi amant, și prieten de inimă. Hotărâţi dv. La ce să renunţ”. „Am fost căsătorită legal de cinci ori. Acum am opt prieteni stabili de inimă și corp. Nu știu ce-aș face cu unul platonic. Poate să-l trimit pe la cozi”. „N-am nici soţ, nici în bit, nici prieten. Sunt în foarte strânse legături cu o feţi că delicioasă, dacă nu vă deranjează”. „Pot avea orice ar fi în interesul firmei. Sunt complet disponibilă”.

Problema a doua: „Dacă un străin îmi face o propunere erotică, o accept, în cazul când e generoasă. N-o accept dacă e calică. O resping cu indignare dacă personajul e handicapat sau pretinde perversiuni pe care nu le cunosc încă”. „Caut să procedez în așa fel încât să armonizez interesele mele cu acelea ale întreprinderii, în părţi cel puţin egale”. „Daţi-mi dumneavoastră străinul pe mână și dacă nu v-o plăcea ce iese de-aici…”

A treia: „Depinde numai și numai de sumă”. „Dacă mi se cere să vând secrete,

refuz, cu condiţia să mi se dea o primă specială pentru că am refuzat”. „Cum o să refuz? Ce, sunt alienată?” „Accept propunerea și înștiinţez conducerea după ce trec graniţa”.

Unul din teste mi s-a înapoiat cu notaţie unică, ciudată, scrisă de-a curmezișul foii, cu un ruj de buze violet. Era ai unei fete înalte și suple, care-și acoperise, neglijent, unul din sânii mici, dezgoliţi în luptă.

Avea un păr aprins, foarte inelat și o faţă de medalie, cu nas acvilin. Ochii erau de un verde intens. Ce scria ea, violet pe alb? „Puteţi dispune de mine, ca să mă te staţi direct, în toate problemele, la orice oră din zi și din noapte, dacă sunaţi la telefonul…” și dă un număr.

Am strâns colile, le-am urat șansă tuturor și am dat o pauză de un sfert de oră, ca să comentez testele cu directorul firmei.

Le-a citit cu luare-aminte, și-a făcut niște notaţii succinte pe calendarul de birou și mi-a spus bucuros:

„Sunt foarte bune. Continuaţi. Mâine vă voi da și notele mele — hotărâtoare”.

Și mi-a înapoiat hârtiile, cu excepţia uneia: „De asta mă ocup eu personal. E foarte inteligentă. Vă mulţumesc”.

APA ÎN PIUĂ

— Trenul ăsta merge, nu glumă…
— Da, umblă bine.
— După cât se vede, pe aici a plouat.
— A fost bună pentru grâu, ploaia.
— Dacă și la porumb…
— Se zice că vom importa…
— Dar cum e posibil? Noi, o ţară agricolă…
— N-aţi citit ce panamale sunt cu cerealele?
— Și mai ales cu ăla de la…?
— Dar parcă numai acela e?…
— Dacă citești ziarele, îţi vine să…
— Noroc că nu le mai putem cumpăra pe toate…
— Mai ales dacă li se și scumpește preţul…
— Credeţi că se vor scumpi?
— Oricum…
— Sigur, economicul primează…
— N-avem noi încă economiștii care…
— Da’ ce, politicienii mi-i rușine?
— N-aţi văzut ce e la Parlament?
— Ce să mai vorbim!…
— Omul și partidul lui…
— Nici nu mai știi care, cu partidele astea…
— … Unde-i rămas întreg, unde se sfarmă…

— Sunt și câte trei-patru cu aceeași denumire…
— Și-i mai arată și la televizor!
— Lasă, că și televizorul ăsta!…
— V-a plăcut filmul de ieri? Cu fata aia goală care se bagă în pat peste ăla îmbrăcat?
— Mă întreb până unde se va merge…
— Și copii se uită, se uită…
— Iar profesorii, în loc să… Intră-n grevă.
— Parcă numai ei?
— A, da, și ăia cu…
— Ba chiar și ăia de la…
— Nu-i vorbă că sunt și în străinătate greve, dar parcă-s altfel, nu știu cum să spun…
— O să râdeţi, dar sunt și ţări unde oamenii se omoară între ei!
— Da, da, de aia s-au pus și șalupele alea pe Dunăre.
— De la americani, săracii…
— Cică ni le-au dat gratis.
— Cu împrumut.
— Dacă-i împrumut, e cu dobândă.
— Dobândă, da, însă nu ca la noi, unde crește de te sperie…
— Cică se fac bănci noi…
— Vă referiţi la Cişmigiu?
— Vorbeam de astea… bancare. Dar n-ar fi rău da că primăria…
— Ce primărie, domnule? N-aţi văzut cum e cu chioșcurile?…
— Aoleu ce se mai ceartă și acolo!
— Ca la guvern.
— Eu nu cred că se menţin ăștia patru ani întregi.
— Și pe urmă, vezi și Europa…
— Europa ca Europa, dar eu mă tem de galbeni, de negri…
— Sunt mulţi. Foarte mulţi.
— Vor veni peste noi, într-o bună zi, să vedeţi…
— Dacă apucăm anul două mii…
— Știţi ce scrie în horoscopul chinezesc?
— Eu, să mă iertaţi, nu prea ţin la chestiile astea bioenergetice.
— Nici eu, dar zice că e totuși una în Crângași căreia i se lipesc lingurile de fund.
— Și s-au descoperit și niște extratereștri la Strehaia, pe-un câmp…
— Dacă n-avem poliţie!…
— Omul, domnule, e foarte primejduit.
— Aveţi dreptate. Uite, eu, când am fost alaltăieri la secţia financiară, cu mașina…
— Știţi cât s-a făcut benzina?
— Da’ noi nu scoatem petrol la Videle? Ori se fură?

— Mai știţi, cu hoţii ăștia…
— Nu numai că te fură, dar te și violează ziua-n amiaza mare.
— Iar noaptea…
— Însă…
— Evident…
— Așa e…
— Și pe urmă…
— Ehei…
— Vai de capul nostru!

SEMNĂTURĂ CU COPITA

Funcţionarul stă cu creionul în aer și cu gura căscată, privind la omul din faţa lui ca la o curiozitate exotică:

— Cu cai?

Petentul netezește frumos coala de hârtie și o așază pe birou.

— Da, cu doi cai. O trăsură cu doi cai.

Funcţionarul nu-și revine.

— Să umbli cu trăsura cu cai prin București?

— De ce vă miraţi? N-a mai fost? O înregistrez ca taxi, dacă vreţi, îi pun și aparat. Cer aprobare și pentru o căruţică trasă de doi măgăruși. Pentru copii. Și pentru o cabrioletă miniaturală, la care e înhămată e că priţă. Pentru cei mici.

— Măgăruși, căpriţe…? Dumneata ai timp de glume… Cum să umble măgărușii printre autobuze, microbuze și alte vehicule?

— Foarte bine. Respectând regulile. După legea circulaţiei pe drumurile publice.

— Înseamnă că acei conducători trebuie să dea examen ca să capete permise de conducere.

— Nu mă opun.

— Le pui și claxoane trăsurelelor?

— Evident.

Funcţionarul nu știe ce motiv să mai invoce ca să-l descurajeze pe solicitant. Nu-i place deloc cererea.

Mai bine să-l trimită în altă parte.

— La poliţie ai fost?

— Am fost. Ei n-au nimic contra. M-au îndreptat spre dumneavoastră.

— Animalele sunt înregistrate?

— Unde să fie înregistrate?

— Ar trebui înregistrate și ele undeva. Poate la Grădina Zoologică de la Băneasa.

— Sunt ale mele, ce să caute la Grădină?

— Va trebui să plătești impozit.

— Plătesc. Ce? Căruţașii, care transportă lemne în București, cum fac? înregistrează căruţa, caii, achită taxele și gata.

— Și capra? Unde s-a mai văzut capră la tracţiune?

Pe ea natura a creat-o pentru altceva.

— Pentru ce, dacă nu vă supăraţi?

— Să dea lapte, carne… Și pentru reproducţie. Să aducă iezi pe lume, ca să mărim șeptelul.

— E-adevărat. Dar nu le poate face pe toate de-o dată.

— O duci și pe ea la examenul de circulaţie?

— Nu pe ea, ci pe birjar. Examenul la mașini nu-l dă mașina, ci șoferul. Am și aici un vizitiu.

— Și cum o să-i zici? Căprist?

— Asta-i problema?… O să-i zic Melinte. Că așa îl cheamă.

Tac amândoi. Solicitantul zâmbește de încurcătura celuilalt. Funcţionarul se scarpină în cap cu creionul.

— Când vor vedea dihăniile astea pe carosabil, toate celelalte vehicule se vor ciocni între ele. Îţi iei răspunderea?

— Mi-o iau.

Funcţionarul oftează adânc.

— Trebuie să treci și pe la dom primar al sectorului. Pe urmă pe la cel al Capitalei, iar dacă vrei să folosești atelajele și în Sectorul Agricol Ilfov trebuie să te prezinţi și la prefect.

— Trec eu. Dar înainte de asta, am uitat să vă spun: taxele de călătorie se vor percepe în valută.

— Ei, asta-i bună! Măgari pe valută!

— Nu silim pe nimeni. Dar atracţia va fi foarte mare. Astfel că ne-am gândit să depunem și garanţia iniţială pe valută.

— Garanţia?

— Da. Ca în Madagascar. Știţi cum e în Madagascar? Pentru vehiculele cu tracţiune animală se cere o garanţie: că nu vor face mizerie pe străzile orașului, nu vor rage, nu vor behăi, nu vor necheza în orele de odihnă etc. Așa că vom depune și noi, odată cu o cerere, 50 de dolari americani și 50 de mărci germane.

— Și eu cum să înregistrez valuta asta?

— N-o înregistraţi. O ţineţi la dvs. în cazul când vi se reclamă că vreunul din măgărușii s-a comportat ne civilizat, o confiscaţi din oficiu, ca amendă.

— Și cine…? Cine predă? Cine dă, adică, dezlegare…?

— Chiar măgărușul. Îl aduc aici, de urechi, dumneavoastră faceţi procesul-verbal și el pune copita pentru conformitate. De altfel, toate patru vietăţile au copite, așa că, la nevoie, fiecare poate confirma. Poftiţi banii, ca să vă convingeţi că vorbesc serios și că eram pregătit.

— Mda… Văd. Bine. Îi iau. Îţi aprobăm cererea provizoriu: pentru șase luni. Pe urmă, mai vedem noi.

— Vă mulţumesc mult.

— Dom-le… Dar ce idee grozavă ai avut! auzi: să plimbi oamenii cu trăsura prin București, pe scumpetea asta cu benzina?! Zău, câte mai născocește mintea

omenească… Și românul nostru… plin de idei!… Felicitările mele! Să vă trăiască animalele!

MORALA ȘI CATRAN

Doamna Fani Gloabă, femeie liberă, în vârstă de un număr de ani corespunzător, remaieuză artistică de ciorapi, reclamă secţiei de poliţie că a apărut o inscripţie injurioasă la adresa ei pe zidul blocului în care locuiește, la etajul patru.

Deplasându-se un subofiţer la faţa locului, el constată, într-adevăr, că pe o porţiune de zid dintre fabrica de sifoane, de la parter — pe ușa căreia sunt carto nașe cu „N-avem capsule", „Primim marfă", „Gestionara în concediu de maternitate" și „închis pentru inventar" — și prăvălioara de la o gură de pivniţă — unde se vând skiuri, deodorante și pălării de cow-boy — e scris stângaci, cu catran: „Doamna F. se culcă cu toţi vecinii de pe palier, numai pe mine mă refuză, fiindcă locuiesc la un etaj inferior".

Subofiţerul emite părerea că „Doamna F". Nu trebuie să fie numaidecât doamna Fani. Iar în al doilea rând, ar fi bine ca administratorul să șteargă această inscripţie, folosind o soluţie adecvată. Chemat la faţa locului, administratorul, care eln același timp vicepreşedinte al Partidului micilor producători de varză murată și poartă pe flanelă, pe piept, cu mândrie, o înaltă decoraţie germană și una tot atât de înaltă, rusească, întrucât fusese plutonier de intendenţă în ambele cam panii, declară că nu există o soluţie adecvată pentru șters catranul. Dar dacă Parlamentul va vota, în sfârşit, legea investiţiilor pentru străini, el e gata să trateze cu o firmă italiană — căreia, de altfel, i-a închiriat apartamentul său pentru ca reprezentantul aceleia să facă un curs de calificare seral cu viitoarele angajate — atunci el e în stare să rezolve problema în mod chimic.

În orice caz, e de părere că trebuie să se ajungă la rădăcina lucrurilor, adică doamna Fani să ducă o viaţă morală, caz în care nimeni nu va mai avea ce să-i reproşeze pe ziduri.

Doamna Fani cere explicaţii cu privire la pretinsa ei imoralitate. Administratorul spune, rece, că e mai bine să nu se discute problema; el, personal, a văzut intrând în locuinţa doamnei pe cineva în uniformă.

Doamna Fani amintește „ceea ce știe toată lumea", că acela fusese de la Garda Financiară; anchetase un caz de contrabandă libaneză cu lulele de spumă de mare.

care se face în podul blocului — sub privirile aparent neștiutoare ale administratorului — și trecuse și pe la ea să solicite lămuriri suplimentare. Cu această ocazie îi cercetase registrele de încasări de la cliente. Administratorul întreabă câte registre are ea, cu remaiatul, de a fost nevoie ca omul în uniformă să le cerceteze până spre ora cinci dimineaţa?

La acest punct al discuţiei, doamna Fani îl pocnește scurt pe administrator cu poșeta în cap. Administratorul îi smulge obiectul și o lovește zdravăn cu el în partea opusă a corpului. Ea îi dă un picior, iar el o palmă.

Subofiţerul îşi pune tacticos carnetul cu însemnări în geantă și rostește tare, pentru ca să fie auzit de combatanţi — acum angajaţi în repriza a doua a confruntării: „S-ar putea rezolva și cu lipirea unor afișe apolitice peste inscripţia cu catran”.

Și se îndepărtează liniștit, deoarece el nu are misiunea de a interveni fizic în procesele morale intentate de unii altora și de alţii unora. Asta e treaba tribunalului.

De undeva, de la fereastra unei clădiri de vis-à-vis, un maniac sexual eliberat provizoriu din spital, deoarece acel spital urmează să fie vizitat — pentru a fi ajutat umanitar — de o comisie a ţărilor scandinave, rânjește sardonic.

Nu scrisese cu catran pe zid, ci cu o vopsea scoasă dintr-un butoi german pe care era notat: „Nu atingeţi!

Deșeuri toxice, în curs de returnare în anul curent”.

SICRIUL DE FAG

Sub frunzișul nucului e răcoare iar, pe banca largă și lungă încăpem toţi patru. Așteptăm, în Pajurei, troleibuzul 87, care vine cam din 80 în 80 de minute, că și autobuzul de Tâncăbești. În afară de mine, mai e aici o bunică ţinând în braţe o nepoţică adormită, un bătrân ţeapăn, cu pălărie albă de pai și papuci de pâslă și un altul scund, grăsuţ, cu nas roșu, proeminent.

Grăsunul se uită foarte atent la cele trei decoraţii pe care bătrânul cu pălărie le poartă pe reverul cam soios al hainei.

— La decoraţii te uiţi, da? La decoraţii?

Celălalt nu ascunde că la ele se uită, ba chiar cu admiraţie.

— Asta, arată bătrânul, mi-a dat-o Hitler.

— Personal? se interesează scundul.

— Nu, prin generalul Weber. Am pus mâna, singur și fără armă, pe două partizane, lângă Bug.

— I-auzi!

— Singur le-am prins. Pe-amândouă odată. He-he!

Eram fain pe-atunci. Dormeam cu oghealul cortel, dar acuma îi mănâncă raţele marginea.

— Și cealaltă decoraţie?

— Asta? Asta mi-a dat-o Stalin.

— Tot atunci? se interesează grăsunul, naiv.

— Ei, aș! M-au înhăţat la cotu’ Donului. Ca pe un măcăleandru m-au prins. În trestii. Și dac-am văzut eu cum stau lucrurile, am venit în ţară cu Divizia. Cu „Tudor Vladimirescu”.

— Știu! confirmă, bucuros, interlocutorul.

— Și când eram la Oarba de Mureș, am căzut din căruţă. În drum am căzut, și-au trecut peste mine nemţii. C-au crezut că-s mort. Da!… Și eu am crezut. Nu mai că pe urmă m-am trezit și-am azvârlit în urma lor toate grenadele pe care le aveam. Mai mult de frică le-am azvârlit. Dar ei au zis că-s atacaţi din spate. Și s-au

risipit. Colonelul Vladimirov mi-a pus-o în piept. O vezi? Asta e.

— Foarte frumos. Ai fost viteaz la viaţa dumitale, apreciază scundul.

— Și dacă a fost? Ce-a ajuns? comentează, imperso nal, bătrâna cu fetiţa.

— În două lagăre am stat, zice, mândru, bătrânul.

Întâi la fraţi, la Smerdovo, și pe urmă la noi, la Călărași.

— Dar a treia decoraţie? e întrebat.

— Asta mi-a dat-o Iliescu, după Revoluţie. Nu-i decoraţie, e o insignă. Că am fost și eu la Televiziune.

Și m-a lovit nu știu care cu o scândură în cap. Iar el, când a ieșit cu ai lui de-acolo, era să mă calce, că zăceam. Și-a zis: „Vedeţi ce-i cu bietul bătrân. Iar după un an, m-am dus la ei și mi-au dat o insigna.

— Cam puţin! oftează bătrâna.

— Nu, că am mai multe, se laudă pălăria de paie.

Da' nu le port, că n-am răbdare să tot explic la orișicare.

— De pe unde sunt? întreb și eu.

— Ehe, de pe la partide. Că eu am fost întâi cu Petrică. Și m-am dus după el. P-ormă am trecut la ţăraniști, că așa m-am înţeles cu unul din bloc, care s-a făcut ajutor de primar. Și p-ormă am ajuns la ăștia cu iarba verde.

— Ce fel de iarbă? întreb, nedumerit.

— Cu bradul, cu copăcelul, cu dom ministru ecologistu, cu dom' profesor… Cu deșeurile. Dar mă cam plictiseam pe-acolo.

— Și-acuma la cine te-ai aciuat?

— Acuma mi-i bine. Îs la democraţii de dreapta stânga. La ei am gratis la video. Mai văd și eu o femeie goală…

— Ptiu! scuipă bătrâna.

— … O cafteală chinezească, un bal cu ăia de beau sânge… Mai sug și-un sirop când mi-i sete…

— Hai, că vine troleibuzul, sare scundul.

— Mergi sănătos! i se urează. Că eu stau aici nu pentru troleibuz, ci ca să mai povestesc cu unu, cu altu', până dă drumul acolo, la video.

Nu mă îndur să-l las singur.

— Câţi ani ai, nene? întreb.

— Merg pe 78.

— Totuși, în inima dumitale, de care, dintre toţi câţi i-ai cunoscut, te-ai simţit mai legat?

— Eu?… Eu, dom'le, mi-am făcut politica mea, dacă vrei să știi. Cea mai bună. Asta-i cea mai bună. Nevastă n-am, copii n-am. Certificat de luptător mi-au dat. Pensia-i bună. Loc de veci mi-am luat. Și dacă închide dom Leon video, mă mut unde-oi vrea, că partide sunt și de alegători e oricând nevoie. Mă dau și cu ăștia de la guvern, dacă văz că e căzu', și-mi cumpără un sicriu de fag.

FIECARE FACE CÂTE CEVA

Am scris o piesă de teatru: o comedie în unsprezece acte, al cărei erou e un terorist ce se deghizează în femeie ca să scape de urmăritorii săi în neuitatul decembrie, și a cărei eroină e o miliţiancă ce se preface a fi femeie de stradă pentru a-l atrage pe erou pe turnul

Televiziunii, unde, ca să-l imobilizeze, îl conectează prin surprindere la reţeaua electrică fatală a transmisiei jurnalului de actualităţi din studioul patru. Numeroase peripeţii îi apropie pe cei doi unul de altul, până într-atât încât fug amândoi în Austria, pe Dunăre, cu un vas-cisternă, acolo izbutind să întemeieze o societate mixtă de comercializat batraciene românești și se întorc la București cu un camion de ajutoare, printre care papuci de casă, pastă de dinţi și bureţi pentru șters tablele negre din școli. Prinși și judecaţi, sunt scoși din cauză și eliberaţi la intervenţia unei comisii parlamentare, ai cărei membri devin toţi acţionari ai noii întreprinderi de import-export „Broasca natală”.

Secretarul literar al teatrului a citit-o cu atenţie, timp de șapte luni, după care m-a convocat ca să discutăm. Era un băiat plinuţ, cu feţișoara roșie ca un ardei și ochi senini; nicio cută nu-i brăzda fruntea. Mi-a mărturisit că a făcut școala populară de artă la secţia ţambale, dar că încearcă să devină actor de estradă și, oricum, e mai ușor să intri acolo pe ușa de din dos.

— Aveţi cam multe personaje, a oftat. Nu le-aţi mai putea reduce? Economia de piaţă ne dictează montări cu personal strict și mobilă de carton gofrat.

— Cam câte figuri consideraţi că ar fi nimerit să rămână?

— Acuma, câte-s pe-aici? se interesă, bătând cu pixul în lucrare.

— Fără figuraţie, ar fi vreo 34. Mai am, cum aţi văzut, un cor de pietoni la o intersecţie periculoasă și un ansamblu de cântece și dansuri oșenești care evoluează pe acoperișul unei biserici de rit copt din secolul al XVIII-lea.

Secretarul conveni că nu-s chiar atât de mulţi, dar dacă aș păstra doar patru eroi „mari și laţi” aș avea șansa ca piesa să fie jucată în holul teatrului, la matineele de joi pentru handicapaţi — cu care teatrula încheiat un contract de întrajutorare.

— La urma urmei, ar fi bine să-l vedeţi și pe directorul nostru, îmi mai spuse. Fiindcă, orice-aș zice eu, tot el hotărăște. Știţi că acuma, în democraţie, nu mai umblăm cu prostiile din trecut, consilii, referate…

Unul decide, ceilalţi execută.

Directorul mă primi de îndată, dar cam pieziș. Era într-o stare febrilă. Palid, cu părul șuviţe în neorânduială, rar spre frunte, lung pe spate și cu urechile clăpăuge, avea un chip încreţit care, când se desfigura la câte o încercare de zâmbet, semăna cu un cearşaf după o noapte de insomnie.

M-am înclinat ceremonios, avansându-i presupunerea că e gata să sprijine un autor nou și o piesă nouă.

Mă privi tulbure și-mi replică împleticit, dar fără echivoc:

— Eu că e… în dramaturgia originală. O tâmpenie rămasă de pe timpuri. Eşti

bun, te joc — fie că te cheamă Molière sau Ghiţă Coacăză. Nu eşti bun, îţi f… Muma-n c…

Am îndrăznit să-l corectez oarecum:

— Totuşi, literatura naţională e aceea care…

Omul era însă ţeapăn şi neînduplecat:

— Eu mă e… în literatura naţională. Ce-i aia literatură naţională? Uite: am succes cu *Suie-mă-n pat, dacă vrei să faci filosofie cu mine* de Krompit şi Bubelbank, care a triumfat la Amsterdam, la Catania, în Bavaria şi dracu' mai ştie pe unde — e naţională. N-am succes cu piesa dumitale, te trimit în… cu ea împreună şi gata. Nu mai umblaţi cu gogoriţe de-astea.

M-am simţit ofuscat, firește, dar nu voiam să rup relaţia. Am insistat, în timp ce directorul îşi turna ceva dintr-o sticlă neagră, dintr-un vechi dulap, într-un păhăruţ de plastic galben.

— Ştiţi, cred că publicul ar vrea să vadă şi ceva actiual, iar actualitatea…

— Eu mă c… în actualitate. Vin toţi tâmpiţii în dramaturgie şi mă înghesuie cu actualitatea. Ce i aia actualitate? Ce, fără actualitate sughiţi? Sofocle e actual? Să admitem că mâine îl joc pe Sofocle — răsuflat, aşa cum e. Vii să-mi pretinzi că nu-i actual? Şi pe urmă, uite ce e, se ridică de pe scaun: Eu trebuie să plec în Olanda, pentru două luni. N-am vreme să citesc toate prostiile. Sunt ocupat: directorat nu înseamnă să stai de vorbă cu toţi ageamiii.

Aici am simţit că-mi sare ţandăra:

— Eu mă c… în directoratul dumitale, i-am strigat, dacă nu eşti în stare nici măcar să citeşti piesa unui au tor care ţi-o aduce pe tavă.

Am crezut c-o să-mi dea cu ceva în cap.

Aş!

S-a aşezat din nou pe scaun, strâmbându-se ca de-o crampă.

— Vasăzică, vrei să ţi-o joc, da?

Am confirmat că asta voiam.

— Regizor ai?

— De unde să am? Teatrul trebuie să-mi dea regizor.

— Dar eu de unde să-ţi iau? Mă c… în capul lor, că toţi vor marea cu sarea. Să zicem însă că ţi-o pun în scenă chiar eu. Sponsori ai?

— Sponsori? m-am minunat.

— Da' de unde vrei să-ţi plătesc montarea?

Am luat binişor piesa, am pus-o în mapă şi am pornit spre uşă, de unde i-am transmis, aţos:

— Nici nu ştiţi ce pierdeţi. O piesă ca asta nu se scrie decât o dată într-un deceniu.

— Eu mă c… în deceniu şi mă mai şi p… pe piesa dumitale. Nu mai pot eu de ea. Mă doare în c… de toate piesele voastre. Acolo, în Olanda, unde mă duc…

— Fac ceva pe Olanda dumitale! am zbierat.

— Bine, bine, a sughiţat, fără să se scandalizeze.

Şi s-a prăbuşit, — cu scaun-cu tot.

Secretarul literar a apărut calm, în ușă:

— Nu vă alarmaţi. I se mai întâmplă. Și mai treceţi pe la noi, când se întoarce. Cine știe? Poate că nu mai vine…

DESPRE CAIMAC

Lacul e îngheţat, vrăbii dolofane caută câte ceva pe luciul lui. Copii înfofoliţi, în cărucioare pe patru roţi, trag după ei mame îmbujorate ori bunici tacticoși.

Un mops duce de curea o damă cu cizme mușchetar și fular de culoarea sfeclei, oprind-o din loc în loc pentru numărarea copacilor. Doamna privește cu interes acţiunile de stropire a fondului arboricol de către patruped.

Pe banca aurită de un soare totuși livid, trei bătrâni și o bătrână îşi fac siesta, pălăvrăgind ușor amuzaţi.

— Sunt multe cuvinte, zice unul cu blană de lutru, care au ieșit din uz. Cuvinte vechi.

— Ca de pildă? întreabă bătrâna, cu ochii sticlind sub ochelarii foarte bombaţi.

— CLONDIR. Nu mai zice nimeni clondir. Sau ZAPIS. Ori ŢIDULĂ. Sunau frumos. Vorbe cu par fum vechi.

— Dacă-i chestiune de parfum, intră în vorbă și al treilea, înalt, ciolănos, povârnit, aș adăuga și TESCOVINĂ. Pe urmă, SMOTOCEALĂ.

— ŞI FLEICĂ…

— Ehehe, cine mai frige azi fleică!…

— Sau CARAFĂ…

— Ori SUGIUC…

Fiecare îşi amintește de câte ceva. Surâzând. Ori cu duioșie. Și cu câte un amănunt adiacent.

— Zic, ăstuia, de la snack-bar…

— Nu se pronunţă snack, ci snack.

— Dar bar e corect? Sauber?

— Ber e masculinul de la bere, behăie, înveselit de propria-i glumă, blană de lutru.

— Zic, deci, ăstuia de la snack: „Îmi dai un ŢOI de ţuică?” Se uită prostit la mine: „ŢOI? Ce-i aia ŢOI?”

Nu știa ce-i ŢOIUL!

— Inculţi! apreciază doamna, cu vădită silă. Tot așa am intrat și eu la alimentara aia siriană, de lângă ambasada aia, cum naiba îi zice, care-i pe strada aceea ce duce spre…

— Lasă, dragă, detaliile pe care le-ai uitat. Ciri pește esenţialul.

— Așa, esenţialul. Întreb: „Conservă de NISETRU aveţi?” Și fata, în loc să-mi răspundă „da” sau „nu”, ori „ne vine săptămâna viitoare”, strigă: „Şefu’!” Îl cheamă, adică, pe Şefu’, ca să afle de la el ce-i aia NIESTRU.

— Și a venit?

— Nu că era plecat după scorţișoară și vanilie în Turcia.

— NISETRU… NISETRU, caută să-și amintească lutrul, când am mâncat eu ultima oară NISETRU?

— Ce să mai vorbim despre CAIMAC… vrea bătrâna să continue, dar în faţa lor, între ei și soare, s-au interpus doi vlăjgani întunecaţi și o fată cu părul în ochi.

— Auziţi, fraţilor… la eliberaţi voi locu' ăsta, că avem noi o trebușoară acilea.

Flăcăul e calm, dar autoritar. Are o mină crispată.

Și sprâncenele îmbinate. Poartă, la încheieturile mâinilor, brăţări de piele neagră, bătute în ţinte de nichel.

— Dar de ce ne goniţi, voi, băieţi? întreabă, cântat, al patrulea bătrân, care până atunci tăcuse, sub cozorocul larg al șepcii de lână seină.

— Hai, hai, fără discuţii, că se răcește ciorba. Roiu', copii, să n-apucăm să vă sculăm noi.

— Scandalos! se supără bătrâna.

— Ce nerușinare? protestează, răgușit, și ciolănosul.

— Măi băieţi, voi nu vă gândiţi înainte de-a vorbi?

Îngaimă și lutrul.

Cei doi fârtaţi apucă banca, fiecare de câte un capăt. Intenţia, clară, e să-i răstoarne pe ocupanţi. Fata privește nepăsătoare. Pe băncile alăturate, privitorii sunt sau furioși, sau trag cu coada ochiului, indiferenţi.

Bătrânii se ridică greoi, bodogănind:

— E banca voastră personală? întreabă al patrulea, de-o luaţi în primire așa de hotărâţi?

Flăcăii și fata se așază confortabil, îşi întind picioarele, râd mânzește. Îl privesc fără să-l vadă pe bătrânul scund, în scurteică de piele îmblănită și bocanci cu talpă de cauciuc.

— N-aţi auzit ce-am întrebat? insistă omul.

— Du-te, mă! i se transmite.

Și cel cu trimiterea ridică și un picior, ca să-i indice direcţia spre care preopinentul ar urma să se îndrepte.

Ori poate voia să-l lovească.

Se aud, indistinct, câteva murmure de prin preajmă.

— Lasă, Tudorele, îl trage de mânecă bătrâna pe cel cu bocanci. Hai! Stăm altundeva.

Ceilalţi doi îndeamnă și ei la părăsirea spaţiului.

Ciolănosul a și pornit-o, aplecat și trist.

— Întâi vreau să aflu motivul, se îndărătnicește scundul.

Flăcăii se privesc. Fata rânjește.

— Îi dai tu una? Sau îl ating eu?

— Du-te, mă!… e invitat din nou, cu lehamite.

Pleacă d-acilea. Valea… Că altfel o iei pe cocoașă.

Bătrânul n-are însă chef s-o ia pe cocoașă. Mai ales că nici nu posedă. Spatele e drept. Ceafa, ţeapănă.

Cel cu braţele ţintate se ridică agale în faţa moșului, pe care-l depășește cu

două capete. Dar în aceeași clipă sare, ca aruncat de un resort, însă cu spatele, peste spătarul băncii, în tufișul proxim. Al doilea s-a ridicat brusc și el, dar e zvârlit peste celălalt. Fata e apucată de braţ și rotită ca un obiect de joacă, apoi prăvălită peste ceilalţi doi, care n-au apucat încă să se ridice.

Reapar toţi trei, ca de după un parapet. Privitorii de prin preajmă sunt în picioare. Cei trei nu îndrăznesc să iasă din tufiș. Li se văd doar feţele.

— Ce-ai nene, cu noi? întrebă unul; dar sfios. Ce ţi-am făcut?

— Nimic, spune scundul, sec. Dar eu ce v-am făcut?

— Lăsaţi-ne, domnu' să plecăm, scâncește fata, care pare vag accidentată.

— Nicio problemă. Dar întâi ștergeţi banca.

Ies, toţi trei, nu prea siguri pe picioare, cu ochii ţintă la cel din faţa lor. Unul șterge, vag, ostreţele băncii cu palma.

— Mai apăsat! i se poruncește.

Al doilea scoate fularul de la gâtul fetei și freacă, mai convins, locurile pe care au stat.

Așteaptă aprobarea izbăvitoare.

— Da, zice bătrânul. Binișor. Vedeţi că am o școală de giudo în Ferentari. Când vă face plăcere, treceţi pe la mine, să vă arăt câteva procedee. Gratis — ca pentru cunoscuţi.

Tinerii se retrag precauţi, întâi de-a-ndărătelea, apoi cu vădită grăbire. Bătrânul îşi invită prietenii să se reașeze. Privitorii aplaudă.

— HAIDAMACI! spune scundul. Cuvânt vechi.

Fără parfum…

— Începusem să vă zic de CAIMAC… reia doamna.

Vrăbiile nu par mirate. Ele au văzut multe.

MOȘTENIREA ȘI TRIBUNALUL

— Dom-le, eu am o problemă, zice moșul lângă care m-am așezat pe banca din compartimentul trenului spre Ploiești. Poate mă ajuţi.

— Te ajut dacă pot și dacă mă pricep.

— Trebuie să te pricepi, fiindcă te văd îmbrăcat și bucureștean. Eşti învăţat, eu nu-s prea pricopsit cu cartea. Am numai patru clase.

— Bine, dă-i drumul.

— Sunt din Valea Lată și am moștenit de la tata o juma de hectar în comună, pe-un deal. M-am dus la

Comisie și mi-a dat o adeverinţă de proprietate. Înseamnă că pământu' e-al meu, cu act doveditor.

— Da, așa e.

— Așa ar fi, îşi dă moșul căciula brumărie pe ceafă, dar tatii i-a plăcut de-o muiere, care nu era mama mea. Și i-a făcut ăleia o fată. Anuţa. Vine, vasăzică, Anuţa la Primărie și dovedește că-i fata tatii, fiindcă el a recunoscut-o. Primaru' îi dă și ei adeverinţă, tot pe pământu' meu, din care reiese că-i și al ei.

— Așa.

— Bun. Mă duc la dânsa și-i spun că actu' ei e falș.

Ea, că nu. Mă duc la primar, el zice că a greșit, iartă-mă, zice, dă-o în judecată! S-o dau în judecată pe soră-mea vitregă. Dar uite că vine și bărbatu-său, care mă dă el pe mine în judecată, că am făcut falș în acte. Nu mai că, înainte de proces, mă cheamă nevasta primarului și-mi suflă la ureche două lucruri de să te cruce și; „Vezi, zice, că Anuţa trăiește cu bărbatu-meu, și el i-a făcut hatâru' ăsta de drag' fundului ei, fiindcă, de fapt, ea nu de taică-tu a fost produsă cu mă-sa, ci de bunicu-tău, care, deși bătrân, tot se mai ţinea de șotii și atunci, de rușinea familiei, s-au adunat ei toţi și i-au dat un bou lui taică-tău, ca să recunoască precum că fata ar fi a lui. Dar nu e. Știe multă lume din sat". Bun.

Mă duc la primar și-i spun: „Bine mă, nu ţi-i frică de Dumnezeu, de ce-ai făptuit, că de-abia acum am aflat cum stă treaba pe-adevăratelea… De ce mă trimiţi tu la tribunale, în loc să dregi ce-ai stricat?"

— Și el ce ţi-a răspuns?

— Că am dreptate, într-un fel, dar că actu' e act și degeaba povestesc eu ce-a fost din bătrâni, că justiţia judecă numai după acte, nu după amintiri, care pot fi dubioase. Așa a zis: dubioase.

— Care-i problema, deci? întreb. Cu. Ce să te ajut eu?

— Stai să vezi, e o încurcătură blestemată. Pentru că în timp ce noi ne certam ca la ușa cortului, ne trezim într-o dimineaţă cu unu care, împreună cu alţi oameni, sapă gropi pe bucata mea de pământ, ca să bage stâlpi de casă. Adusese și lemnărie. „Ce faci, mă, ai cea? strig. Îţi ridici bordei pe pământu' meu?" și l-am și pocnit cu băţu. El îmi ia băţu', mi-l rupe, și zice:

„Nu-i pământu' tău, e-al meu, fiindcă atunci când s-a măsurat, la reforma agrară, tata l-a luat de la taică-tău, pe un butoi de rachiu și acela i-a dat un act că i-l cedează lui. Uite-aici actu', l-am tras la xerox. Și ţi l-am adus ca să-l pui în ramă, de vreme ce eu am originalu' și am fost la Comisia comunală, iar ei mi-au atribuit mie pământu'. Am hotărât, ca urmare, să-mi fac aici o casă". Fug la bărbatu' Anuţei — Chelbe îl cheamă, că neam de neamu' lor n-au avut păr în cap — îl iau și pe el, și mergem la primar. „Ce-i asta, măi primare? La câţi dai tu pământ' ăsta al meu?" „Ba și-al meu", zice Chelbe. „Mă rog", zic și eu, provizoriu, ca să nu sporim daravela". „Apoi s-a schimbat treaba, zice primar', el a adus un act din care reiese". „Dar din ale noastre nu reiese?" „Ba da, zice, trebuie să vă judecaţi cu el, fiindcă numai judecătorii pot hotărî. Pentru noi, aici, pe teritoriu' comunei, toţi trei sunteţi valabili".

„Luate-ar dracu', zic. Eu te reclam, să știi". „Reclamă-mă, zice, că mai e una care v-a amenințat. Și v-a și dat în judecată pe câteși-trei. A fost azi, la mine, cu un avocat de la Curtea de Argeș; și a prezentat un document că ea e nevasta primului născut al lui taică-tău, care a fost frate cu ăsta de-a înfipt parii în glie; atâta doar, că acela a murit la Revoluţie, a căzut într-un șanţ, cu căruţa peste el, când treceau tancurile spre Pitești și i-au speriat caii, iar ea, nevastă-sa, l-a declarat martir și acela e moștenitor de drept, nu al doilea, adică ăsta de-și face casă, care era mai

mic”.

— Moșule, zic, mai sunt cincisprezece minute și mă dau jos. Ce ajutor îmi ceri, că problema, după cum văd, e lungă și capătul departe.

— Înţeleg că n-ai răbdare să mă asculţi. Degeaba am pornit vorba cu dumneata, se supără bătrânul. Eu, de fapt, la al cincilea voiam să ajung, fiindcă ăsta, al cincilea, care a intrat pe fir, e o femeie, lucrează la Parlament, la bufet. Acuma, ea pretinde că a trăit ne legitim — dar a trăit, are martori — cu martiru’, iar ăla i-a făcut și doi băieţi; de fapt, ei ar fi moștenitorii legali, nu nevasta, chiar dacă-i legitimă. Or eu ce-am vrut să te întreb: acolo, la Parlament, cum dau eu de bufet, pe care ușă intru, la cine mă adresez, s-o găsesc pe năroada asta, care a căzut și ea în problemă ca piatra-n baltă, de ne face pe toţi ceilalţi patru să umblăm brambura prin lume, după dreptate?

ADIO ŞI N-AM CUVINTE!

„Draga mea prietenă, am impresia că proiectul nostru de căsătorie se apropie de finalizare. Tata pare să fie de acord cu unirea noastră; mama șovăie, dar cred că nu pentru mult timp. Când să ne întâlnim cu ai tăi?

Te îmbrăţișez nespus de strâns, Stelică”.

„Iubitul meu logodnic, părinţii mei privesc cu bunăvoinţă proiectul. Totuși, orașul nostru nu e atât de mic, încât să nu ne știm unii pe alţii. Mama a întrebat de trei ori până acum dacă ai tăi sunt liberali — și de ce nuanţă anume? Sigur, pe mine chestiunea mă lasă rece. Dar le-am face o plăcere alor mei dacă le-am da un răspuns convenabil. Xeniuţa ta, care te adoră cosmic”.

„Frumuseţea vieţii mele, Xenia dragă, îţi răspund de îndată. Nu l-am întrebat direct pe tata în ce partid e înscris, m-am jenat, dar l-am chestionat direct pe un chiul Silvuţ, care mi-e ca un frate mai mare. El mi-a spus două lucruri certe: 1) Tata e liberal-liberal fără alte marafeturi. 2) Taică-tu pare să fie socialist, sau social-democrat, sau mai știu eu ce varietate. S-ar putea deci ca unele divergenţe să apară. Dar nouă ce ne pasă? Stelică al tău, plus o mie și una pupături”.

„Dragostea mea infinită, eu n-am avut niciodată secrete faţă de părinţi, așa că le-am spus tot. Ei nu doresc decât ca tatăl tău să declare limpede ce fel de liberal e: C.D., ’93, PNL, Cataramă, Câmpeanu, Patriciu etc. Poţi să realizezi aceasta pentru noi? Pe de altă parte, tata zice că nu e în PSM, nici în PSDR și nici în ăla cu Titel Petrescu, dar că intrând de curând într-o Alianţă (?) nu mai știe exact „încotro bate acul busolei”. Dacă ai fi lângă mine, te-aș sufoca…”

„Xeniuţa nepreţuită, iubiţico, splendido: tata pretinde, sincer, că nu-și poate defini precis apartenenţa întrucât acum se duc tratative multiple. Au avut e întrunire, recent, și președintele lor, care e și un om spiritual, la o întrebare pusă (public): „Prin ce se deosebesc, în fond, ceilalţi de noi?” ar fi răspuns, melancolic: „Dac-aș ști!” După care ar fi adăugat: „Dacă ei ar ști!” Oare crezi că e o problemă esenţială? Cum te sărut eu, nimeni pe lume n-o poate face”.

„Stelică al meu unic! Chestiunea politică ia o turnură neașteptată. Tatăl meu îl

întreabă pe tatăl tău următoarele: dat fiind că ne aflăm într-un oraș nu foarte mare și, după știinţa lui, partidul tatălui tău are 5 ori 6 membri, iar ei, cu alianţa socialist-democratică, au, se pare, vreo sută, nu s-ar putea gândi tatăl tău la o fuziune, ce ar precetlui și căsătoria noastră, cu o nuntă ca-n povești? Te iubesc dincolo de fire, ca o nebună!"

„Xenia dragă! Ce e cu prostia asta? Tata pretinde că în toată ciorba aia socialistă plutesc doar trei-patru bucăţele de carne. Liberalii sunt cel mai vechi partid politic român și vor guverna, la un moment dat. Dacă așa zișii social-democraţi vor să adere la PNL, organizaţia îi poate primi — dar individual. Pa, Stelică, ai căpiat? Ai căpiat singur sau cu întreaga familie? Numești „organizaţie locală" cei câţiva pensionari cu care joacă taică-tu table duminica (printre care și bătrâna aceea zăludă, ce umblă veșnic cu o umbrelă deschisă?) și care nu știu pe ce lume se află? Social-democraţia e, în ţara noastră, mai veche decât cea europeană. Poate nu cunoști, dar printre membrii noştri din oraș sunt doi care au participat la congresele internaţionale de la Basel și de la Klagenfurt, în anii 1906, și respectiv, 1912. Tata e gata să-l primească la noi pe tatăl tău, cu sau fără doctrină, cu sau fără alţi membri, dar numai de hatârul legăturii tale cu mine".

„Xenia! Corespondenţa noastră devine ridicolă.

N-are niciun rost. N-aș putea trăi cu niște socri de o culoare atât de suspectă, pe care văd că o capeţi și tu.

Mai bine uitarea! E o tragedie pesimistă. Trăiască adevăratul liberalism! Jos social-democraţia! Adio și n-am cuvinte! Stelică D".

FARAFASTÂCURI

TENTATIVA DE DEFINIRE

Ce înseamnă farafastâc? După L. Șăineanu, e sinonim cu moft — lucru de nimic, dar cu o alură pretenţioasă — și cu zorzoană, ornamentaţie disproporţionată, inutilă. Moft provine, după Al. Graur, din persanul miift, trecut ulterior în turcă, miift, ceva neînsemnat, care se poate căpăta gratis, bagatelă. Pentru Eminescu, moftul „e cea mai comică noţiune românească. I. L. Caragiale a contribuit la încetăţenirea termenului în literatură, precum și a substantivelor moftangiu, moftangioaică, el fiind și autorul celei dintâi tentative de creare a unei Moftologii. A fi mofturos — analog cu a avea toane, ori hachiţe, a face nazuri, a fi apucat de bâzdâc, a face fiţe, a se izmeni, a se sclifosi, a avea ifose (din greacă — pretenţie), a se fandosi, a face fasoane (fason, din francezul *façon* — mod de a croi, de a purta un veșmânt), a se fasoli (alteraţiune populară din „fasoane", după Dicţionarul actual al limbii române), a fi apucat de nacafale (nacafa, metateză din *nafaka,* arab, trecut în turcă pentru a denumi leafa zilnică, probabil prea mică, a ienicerilor, iar în sârbă, cu semnificaţia de soartă măsteră), a avea capricii (din francezul *caprice,* la rândul lui din italianul *capriccio,* venit de la latinul *capra,* definind, după Larousse, decizii negândite, subite, amintind de inconstanţa animalului în chestiune), a se alinta,

răsfăţa, răzgâia.

Farafastâc, în ultima accepţie (foarte recentă, adi că de azi) — scriere umoristică de proporţii reduse, consemnând, parodistic, ştiri, întâmplări, noutăţi, care ieşind de sub pana prea uşurică a unor gazetari capătă un damf moftologie.

ÎNTRE MAMA LUI BACH ŞI FIUL EI

Cantata a cărei partitură a fost găsită în clopotniţa bisericii greco-catolice din M., şi despre care s-a crezut că fusese compusă de mama lui Johann Sebastian Bach, s-a dovedit, după o muncă îndelungată şi migăloasă de investigaţie, a fi fost scrisă, de fapt, de fiul ei.

MATRIMONIU ÎN CONTEXT LITERAR-ARTISTIC

O frumoasă ceremonie matrimonială a avut loc în comuna L. din judeţul Teleorman, în iulie a.c., în grădina restaurantului comunal. Întrucât atât tinerii căsătoriţi cât şi socrii, şi cuscrii sunt oameni cu stare, având bune rezultate obţinute prin muncă, şi deoarece rubedeniile ambelor familii reprezintă, practic, cam trei sferturi din populaţia satului, la nuntă a participat aproape întreaga aşezare, cam o mie de persoane, festivităţile depăşind cadrul grădinii, revărsându-se — dacă putem zice aşa — pe ambele maluri ale gârlei din spatele stabilimentului.

Partea cea mai interesantă a acestei nunţi a constituit-o programul cultural, la care au ţinut foarte mult mirii, amândoi artişti amatori, sculptori în ipsos de urşi carpatini şi creatori de flori din material plastic.

Astfel că pe tăpşanul de pe — malul drept al apei au fost instalate o baracă de tir, căişori şi un circ mic, cu atracţii, adică femeia Lelia de 200 kilograme, atletul Ţopel, care rupe lanţuri cu dinţii, o dresură de raţe şi o înghiţire de flăcări de către indianul Flory. La masă au cântat arii populare din bătrâni cimpoierul Costică Breza, oier, şi a fredonat melodii folcloristice picante solista Lămâiţa Clonţuc, colaboratoare a Radioteleviziunii, ieşită pe locul doi la „Floarea din grădină" în 1976.

Între ciorbă şi friptură s-a produs şi un amuzant turnir epigramatic cu membrii cenaclului „Matei Basarab şi Vasile Lupu" din capitala judeţului. Focul satiric s-a înteţit într-atât, spre bucuria oamenilor, încât epigramiştii au azvârlit, la un moment dat, unii în alţii, cu copane de pui fripţi. În sfârşit, la desert, adică la brânzoaice şi clătite, poeţi din localitate au citit cu glas tare un imn închinat tinerilor căsătoriţi, redactat în colectiv şi care a fost acompaniat la ocarină şi tulnic de acelaşi Vasile Breza, oier. Imnul a smuls lacrimi şi aplauze.

La căderea nopţii s-a făcut foc de tabără în jurul căruia s-au jucat dansuri locale şi de salon, cu orchestra „Floricica din hogeag" sub conducerea maestrului Luţă Paltin. Dezlănţuindu-şi şi aici floretele acide, epigramiştii au făcut furori cu recitalul colectiv intitulat „Pe şleau, măi frate! Că se poate!" Socrii mici, entuziasmaţi, le-au dăruit în plus, peste tariful stabilit la început, un porc.

S-A TERMINAT CU CEFALEELE!

Știţi cum se poate scăpa de migrenele supărătoare din partea posterioară a capului? Doctorul Alois Dietrich din Tubingen (Germania) a ajuns la concluzia că lovindu-se ușor capul, de aproximativ 25 — 29 ori, de un zid de cărămidă simplă ori refractară sau beton prefabricat, se obţine un efect imediat și surprinzător, în sensul că durerea trece la frunte, de unde poate fi înlăturată cu antinevralgice obișnuite. Dacă suferindului i se pune, în acest timp, la patefon (ori la magnetofon) un disc adecvat (ori o bandă) de pildă cu *Aleluia* de Schubert, numărul de contacte între craniu și zid poate fi redus la 14 — 17.

CUM S-A STINS UN LUNG LITIGIU

În litigiul dintre Vasile P. și Ileana D. din orașul P. s-a ajuns la o înţelegere între părţi, după un proces care a durat opt ani, a comportat 104 înfăţișări și audierea a 76 martori. Cauza a fost stinsă prin aceea că Ileana D. a consimţit să renunţe la soţul ei, Sotir D., cu care conlocuia în apartamentul comun cu numitul Vasile P., și să-l ia în căsătorie pe acesta din urmă.

URARE PRELUNGĂ

O frumoasă, exemplară inscripţie la rubrica „Diverse" de la „Mica publicitate": „Tănţică scumpă, Bulicuţă și Ţăţica, fraţii tăi dragi din copilărie până azi, Bursucel și Coţofănica, pe care-i iubești atât, cumnaţi, Marghioliţa, Ciocănel, Cuţulache, Dodișor, Lăbărcuţă și Măgărel — cum îţi place ţie să-l alinţi — veri, Buflei, Căpriţa, Decebalaș și Afrodiţuca, nepoţi, precum și familiile înrudite Trocănescu, Hasmaţuchi, Porceanu Vodimirești se constituie azi, zi însorită de toamnă, cu adieri blânde în părul tău argintiu, într-un cor unanim pe multe voci pentru a-ţi ura cu lacrimi de fericire la mulţi ani și viaţă cât mai lungă și rodnică".

ANUNŢ LA „MICA PUBLICITATE"

„Ţăran din comuna Bragadiru angajez femeie menaj cu studii medii, eventual germana, pentru copil grădiniţă, grupa mare, sau balet pentru fetiţă 2 ani și 5 luni. Se asigură locuinţă, aprovizionare legume, fructe, lactate, salariu bun, vacanţă în Bulgaria".

DUBLU RECORD NEOBIȘNUIT

Un dublu record neobișnuit a realizat Vicu Măţău din Ţ.: participând, în cursul zilei de 28 august crt., la campionatul intercomunal de popice a reușit să obţină titlul suprem și o minunată cupă din stejar pirogravat, pentru ca, în chiar ziua următoare, în aceeași localitate, să ajungă cu echipa sa pe locul întâi la concursul

de pescuit, realizând în 4 ore 8 020 puncte, cu 518 bucăţi peşte. De notat că soţia sa, Elisa Măţău, s-a situat pe locul secund la aceleași concursuri, categoria femei, ea reușind și performanţa extraordinară de a bate re cordul stadionului comunal la cursa de 200 metri garduri, în întrecerea atletică din după-amiaza zilei de 29 august. Dar șirul recordurilor familiei Măţău nu se oprește aici. Fetiţa acestor soţi atât de sportivi a cucerit trofeul „Igliţa de nichel" la concursul de ţesături în șinet pentru juniori, desfășurat în paralel cu campionatele sus-amintite, ea isprăvind, cu succes, în 2 ore și 18 minute, carpeta educativă cu inscripţia: „Frumoasă e veaţa, frumos e să trăiești, dar dacă ai pe cine să iubeşti și cu care să te căsătorești", pe un desen care arată doi tineri înlănţuiţi în faţa unei mașini de gătit cu petrol lampant.

CADOURILE, SĂ LE FACI DIN BUZUNARUL TĂU!

Surprins de organele de poliţie în timp ce deșuruba buloanele de ceramică de la o instalaţie de purificare a apelor reziduale, numitul Creţănel P. din Făgă raș a pretins că dorea să-i confecţioneze din ele logodnicei sale, Luchiana V., o pereche de cercei. Interogată, numita a confirmat că acele obiecte i-au fost promise, dar și-a arătat dezamăgirea faţă de gestul logodnicului, întrucât promisiunea fusese făcută pentru cuprul ce urma să fie sustras de la o instalaţie de transformatori ai curentului de înaltă tensiune.

ANTICIPĂRI VINOVATE

În urma publicării anunţului funerar al unei îndurerate familii din S. privitor la dispariţia tatălui, socrului, cumnatului iubit Alecu Petrăchescu, acesta s-a prezentat a doua zi la redacţie, în persoană, informând că anunţul e prematur. El avusese, într-adevăr, un leşin prelungit, în urma unui chef cu niște prieteni din satul aparţinător B., dar își revenise și aprecia drept pripită vestea decesului său. A cerut să se dea o dezminţire, informând că e și rugămintea tuturor membri lor familiei, pe care-i bătuse personal toată ziua anterioară.

CAUZĂ GINGAȘĂ

Comisia de judecată din R. are pe rol un proces gingaș: între Ion M. și soţia sa Ecaterina M. s-a încheiat o convenţie tacită, la cununie, ca în fiecare seară el s-o treacă puntea din faţa casei ţinând-o în braţe.

Convenţia a fost în genere respectată, însă la împlinirea vârstei de 66 ani soţul pretinde că nu-și mai poate îndeplini acea obligaţie și se oferă s-o treacă puntea pe consoartă ducând-o de după umeri sau de-un cot. Nu mita refuză, susţinând că omul ei e încă în putere și că reţinerea sa „bruscă" ar proveni „din alte cauze". Ca atare, ar dori să se despartă.

Membrii comisiei de judecată au cerut o probă la faţa locului. Soţul a cerut și el, drept expertiză, ca preşedintele comisiei — a cărui vârstă e apropiată de a sa —

să încerce s-o ridice pe braţe pe doamna Ecaterina M. și s-o ţină așa măcar cinci minute.

Chestiunea e în studiu.

AUTOACUPUNCTURĂ

Luxându-i-se un picior, care s-a și umflat, Toni M. din Sebeș și-a făcut singur tratament de acupunctura cu andrelele mamei sale, urmând sugestiile unui am col publicat în revista *Magazin.* Ca urmare, a căpătat o infecţie generalizată care a necesitat o cură spitalicească de aproximativ trei luni. El a adresat o reclamaţie fabricii de andrele cerând ca, pe viitor, în prospectul de utilizare, să se specifice dacă sunt potrivite sau nu și pentru scopuri medicinale.

O IDEE ȘTIINŢIFICĂ

Niculiţă V. a sugerat, în scris, Institutului de cercetări etnologice, dialectologice și folcloristice să editeze o culegere de înjurături bucureștene practicate pe stradă, în timp de ploaie, în vehiculele de transport în comun de către șoferi la adresa pietonilor, în incintele comerţului de către vânzători și la ghișeele policlinici lor de către persoanele puse să dea informaţii. Propunătorul crede că e vorba despre o mare și expresivă bogăţie lingvistică. Cercetarea va dovedi că orașul nostru e, din acest punct de vedere, mult deasupra tuturor celorlalte localităţi de pe hartă (harta Europei).

A CUI EȘTI TU, ZENOBIA?

Maricica P. din Făcăeni a ajuns, prin împrejurări greu de descris, ajutor de motopompist într-o comună cu ogoarele irigate din judeţul I. Aici a contactat diverse legături în urma cărora a rezultat fetiţa Zenobia.

Când copilul a împlinit trei ani, mama a dispărut din localitate, lăsându-și pur și simplu progenitura în seama familiei D.P., la care stătuse în gazdă.

În urma unei duioase relatări a cotidianului local, care cerea celor ce știu ceva despre ingrata mamă să anunţe autorităţile, trei fraţi ai Zenobiei — Dicu, Vaier și Nastratin, în vârstă de 12, 19, 26 ani (ultimul căsătorit) — au sosit din orașele Zalău și Măcin și din comuna Tânja să-și ia surioara. Ei fuseseră abandonaţi în condiţii asemănătoare de aceeași mamă fugitivă. Micuţa e, acum, în mâini bune. Dar gestul mamei rămâne, în continuare, discutabil. Pe când, oare, reîntregirea familiei, cu toţi părinţii în cauză?

VITEZĂ POȘTALĂ

Scrisoarea recomandat-expres prin care Viorel P. din Tușnad o cere în căsătorie pe Meline D. din Cornu a ajuns la destinaţie după ce tânăra născuse al doilea copil

din căsătoria contractată între timp cu alt bărbat.

Atât destinatara cât și părinţii ei i-au cerut scuze telegrafic expeditorului și l-au sfătuit să facă reclamaţie la Oficiul poștal din Tușnad pentru ca pe viitor să nu se mai întâmple.

PENTRU PLĂCEREA TURIȘTILOR

Soţii Laudica și Domintan P. din S. au propus cooperaţiei pentru sezonul de vară pe litoral, următoarele obiecte concepute de ei pentru înfrumuseţarea locuinţelor, a unor spaţii publice, pentru plăcerea turiștilor: 1. „Pisică siameză cu coada *încolăcită",* din gips vopsit cu zingweiss, în lungime de 11 centimetri. 2. „Căprioară cu pui", din lemn dat cu baiţ, în greutate de 200 grame. 3. „Măgăruș *cu saboţi,* ducând în spate un căţel", primul având și samar dublu, lungime 11 centimetri, lăţime 8 cm. 4. Bibelou din sticlă mată „Leu fioros *răgând*".5. „Câine foxterier adulmecând în iarbă", animalul fiind *încastrat* într-un tăpșan verde. 6. Bibelou din vitrus „Sfârciog de boschet" *cu ochi foarte mari.* 7. Răţoi privind la o veveriţă", gips *lăcuit.* 8. Suport lumânare de cameră „Cai în bătălie", trei cai înșeuaţi, *ridicaţi în două picioare.* 9. Vază decorativă din ceramică, având buchete de flori pe dreapta și pe stânga și în rest frunze în relief, iar pe toarte naiade *decente,* privind în sus, fiecare decoraţie fiind altfel colorată, adică mov, verzuliu-oranj, cafeniu-negru, azur, argintiu sclipitor.

Comisia judeţeană de avizare a acceptat produsele, respingând doar ultimul obiect, cu indicaţia ca totuşi naiadele să fie îmbrăcate.

O FIZICIANĂ PRECOCE

O inteligenţă precoce, care a surprins părinţii şi rudele, a vădit fetiţa Lămâiţa Doncela Petrache din F.

La 3 ani și 5 luni ea a realizat, singură, cu o instalaţie rudimentară, electroliza apei, iar la 4 ani și o lună a izbutit să creeze o baterie mică pentru lanternă de 2 volţi folosind doar ustensile și săruri aflate în bucătăria părintească. De curând, la 5 ani și jumătate, Lămâiţa a indicat unei comisii de specialiști uimiţi termenul de înjumătăţire a unui izotop al elementului numit californiu și a descris cu precizie structura cristalului de carbonat de calciu. Însușirile extraordinare ale micuţei fiziciene au pus problema dacă nu cumva copilul trebuie înscris la Politehnică fără examen de admitere.

Deocamdată, ea urmează cursurile grădiniţei nr. 235 din orașul natal, la grupa mare. Mama, de profesie casieriţă la întreprinderea de argăsit piei de bovine, a declarat că ar fi dorit ca unica ei fiică să urmeze baletul. Tatăl, însă, economist la Secţia Spaţii verzi, parcuri și distracţii, și cimitire a primăriei, a fost de acord ca tânăra să-și urmeze vocaţia atât de timpuriu demonstrată.

COLECŢIA DE PIERDERI

Din rubrica de „Pierderi” la „Mica publicitate”: caniche maro, părul scurt, botul alungit, ochii mari și umezi. Contract de închiriere cu I.C.R.A.L. Berceni, nr. 368 718 pe 1964. Inel de aur (dublu) cu două inscripţii pe verso: „Te iubesc în veci, Mișu”, „Nu ne vom despărţi nicicând, Maricica”. Parafă de medic, Zinaida Ţuţu, ginecoloagă la Spitalul „Dimitrie Cantemir”. Abonament pe troleibuzul 84, luna octombrie.

Autorizaţia de vânzare momeli, râme și mormoloci emisă de Consiliul sectorului 2. Bon de garanţie de la cooperativa Radio pentru reparaţie televizor la tubul catodic, valabilă 6 luni. Buletinul de identitate Ac 138 719 eliberat de Secţia 14 pe numele Văleanu Adelaida. Pisică Angora, complet albă, cu coada ușor accidentată, exemplar rar. Fișa suprafeţei locale ocupate de Vincenţiu Dobrotescu în imobilul AY 17 din cartierul Soculu. Saxofon în husă, uitat probabil în tramvaiul 15, în ziua de 14 octombrie a.c. Adeverinţă de stare mintala normală, cu certificat de ieșire din Spitalui nr. 9 (în zona Gării de Est). Copilul în vârstă de trei ani, brunet, în chiloţei oranj și bluziţă bej (maiou) cu un tigru desenat pe faţă, plete până peste urechi răspunde la porecla de Pișpirică”.

În general, obiectele pierdute se declară nule; ori se promit recompense aducătorilor; sau se precizează că e vorba de „amintiri scumpe de familie” etc.

STICLEŢI ȘI DALMATIENI

În faţa unuia dintre completele de judecată ale sectorului 5 a venit spre dispută judiciară un proces mai puţin obișnuit. Mandache Tudor, pensionar, a observat că, de la un timp, păsările sale de colivie, doi sticleţi și un scatiu, refuză mâncarea, dau semne de oboseală, aproape că nu mai zboară. Povestind acestea la o masă din ceainăria situată în Piaţa Rosetti, unde obișnuiește să-și ia în fiecare zi ceaiul preferat de troscoţel, a fost abordat de numitul Ilie Petre, care i sa recomandat „specialist în zoonoze”, cu studii complementare la Pokrovice, în fosta Cehoslovacie, și care s-a oferit să examineze păsările pentru a le vindeca de boala ce spunea că ar avea-o.

Sosit în apartamentul lui Mandache Tudor, el a remarcat imediat cei doi căţei dalmaţieni pe care stăpânul casei îi cumpărase spre creștere și revindere — cum a făcut și cu alte animale de rasă. A cerut, deci, drept de plată pentru lecuirea păsărilor din colivie cu medicamente fabricate chiar de el, unul din căţei. Întrucât Mandache Tudor ţinea foarte mult la sticleţii și scatiul său s-a învoit, cu condiţia ca specialistul medicinist să-i mai dea 5.000 lei.

Tratamentul administrat de Ilie Petru n-a dat însă roade. Păsările ajunseseră într-o stare aproape de agonie. Disperat, proprietarul lor s-a adresat Facultăţii de Medicină Veterinară. Aici s-a constatat că zburătoarele se îmbolnăviseră din cauză că seminţele ce li se oferiseră de proprietar — și constituiau hrana lor obișnuită — fuseseră stricate, adică atinse de o boală specifică, ceea ce a deteriorat grav

sistemul digestiv al acelor păsări. Normal, Ilie Petre a fost somat de Tudor Mandache să restituie dalmaţianul, cu atât mai mult cu cât între timp se aflase, prin terţi, că el nu numai că n-are nicio cunoștinţă de medicină veterinară, dar fusese de profesie pantalonar la cooperativa „Sporul”, de unde plecase prin desfacerea contractului de muncă pentru delapidarea manșetelor la circa optzeci de perechi de pantaloni. Primea comenzile însoţite de menţiunea „cu manșetă”, după care spunea clienţilor că n-a mai ajuns materialul, în fapt el însușindu-și-l.

Tudor Mandache aflând, tot prin terţi și la aceeași ceainărie, că suspomenitul căţel dalmaţian fusese vândut de Ilie Petre cu 8.000 lei i-a cerut înapoi fie animalul, fie suma dobândită prin vânzare. Reclamantul a oferit doar opt sute de lei, pretinzând că timp de două luni cât a durat toată tura-vura, atât întreţinerea vietăţii la domiciliul său cât și creșterea aceleia, petrecută în timpul scurs, au modificat costul animalului în favoarea noului proprietar.

Din păcate, cu toate îngrijirile calificate pe care le-a căpătat, scatiul suferind a decedat (sticleţii au fost salvaţi prin spălături stomacale și o dietă alimentară severă). Atunci, Tudor Mandache a mai adăugat 700 lei — Costul păsării — în sarcina falsului specialist „în zoonoze”.

Ilie Petre refuză să ia în seama lui și decesul scatiului, deoarece nu el le-a procurat zburătoarelor hrana necorespunzătoare. Acceptă, în schimb, să-i confecţioneze gratis lui Tudor Mandache o pereche de pantaloni cu materialul clientului.

Mâine va avea loc audierea martorilor: asistentul de la Facultatea de Medicină Veterinară, secretarul Asociaţiei kinologilor din sectorul 5, ospătăriţa Burilete Alexandriuţa de la ceainăria din Piaţa Rosetti și șeful secţiei comerciale a cooperativei „Sporul”. O dificultate o constituie faptul că persoana căreia Ilie Petre i-a vândut dalmaţianul, l-a revândut unui debitam de tutun cu 9.500 lei, ceea ce-l face pe Tudor Mandache să sporească pretenţiile sale. În același timp, Ilie Petre a recuzat-o pe ospătăriţa sus-numită ca „Intrigantă de profesie” și întreţinând relaţii notorii cu reclamantul.

Se crede că procesul nu va putea fi stins aici.

DIVORŢ RESPINS

La una din judecătoriile de sector din București a fost respinsă cererea de divorţ a lui Caras Fane din strada Libertăţii 189, pensionar, care, la vârsta de 81 ani, a încercat să se despartă de soţia sa Caras Maria Rodica Ileana, născută Dâmbu, în vârstă de 83 de ani, argumentând că se plictisește cu ea și că dorește să-și refacă viaţa cu pensionara Luteţia Stupinescu, în vârstă de 76 ani, aceasta distrându-l zilnic prin povestirea de amintiri din al doilea război mondial, unde a luptat ca sanitară pe toate fronturile.

ÎNLOCUIRE SUSPECTĂ

La bazinul de înot pentru nevârstnici, din B., profesoara care-i călăuzea pe învăţăcei a căzut în apă, de pe marginea bazinului, fiind în pericol de înec. Scoţând strigăte disperate și făcând gesturi tot atât de di sperate, ea a beneficiat de ajutorul copiilor care au izbutit s-o salveze.

La ancheta întreprinsă de conducerea ștrandului s-a constatat că era vorba de soţia profesorului și antrenorului Vladimir Tărtăcuţă, care, în anumite zile, când are alte treburi (el fiind și cultivator de pătlăgele vinete pe lotul său de la marginea orașului), îşi trimite ca suplinitor nevasta. Ea fiind de profesie casnică și obeză, neștiind să înoate, se mulţumește doar dă dea indicaţii de pe mal școlarilor, conform unui prospect întocmit de soţul său.

Vladimir Tărtăcuţă a primit un sever avertisment verbal. D-nei Otilia Tărtăcuţă i s-a interzis categoric accesul la bazin.

CE SPUNE CEL MAI BĂTRÂN OM DIN LUME

Recordul mondial absolut de longevitate pare să fie deţinut de Makuli L'Zomboveli Papaka din insula Madagascar, care a împlinit de curând 182 ani. El e în deplinătatea facultăţilor mintale, merge fără sprijin, înoată, pescuiește şi-şi lucrează singur mica plantaţie de vanilie. Declară că a mâncat și a băut întreaga viaţă tot ce i-a plăcut, a avut 19 soţii și a fost îngropat de trei ori din greşeală sau intenţionat, reușind tot de atâtea ori să dejoace planurile celor ce au încercat în felul acesta să-i întrerupă arbitrar cursul existenţei.

Numeroasa sa familie are peste 400 de membri, dintre care unii sunt incapabili să-l mai recunoască de strămoș din cauza senilităţii, alţii fiind, în majoritate, decedaţi.

SUMAR

Ambarcaţiuni pe apa sâmbetei
Reclamaţie contra lui Ţuţi 4
Ţurţurele 6
Paznic la bostănărie 8
Patrulaterală 10
Ciochinuţa 13
Cu trenuleţul 16
Dans de societate 22
Unde-i lege nu-i tocmeală 24
De la vecin la vecin 26
Tentativa 33
Moartea lui Dănilă 37
Lecturi la gura caloriferului 41
Codul manierelor parlamentare 43
Casa cu trei fetiţe 44
Negoţ rapid 46
Dresură de crapi 47
Examen cu teste 49
Apa în piuă 51
Semnătură cu copita 53
Morală și catran 55
Sicriul de fag 56
Fiecare face câte ceva 58
Despre caimac 60
Moștenirea și tribunalul 62
Adio și n-am cuvinte! 64
Farafastâcuri
Tentativă de definire 65
Între mama lui Bach și fiul ei 66
Matrimoniu în context literar artistic 66
S-a terminat cu cefaleele 67
Cum s-a stins un lung litigiu 67
Urare prelungă 67
Anunţ la „Mica publicitate” 67
Dublu record neobișnuit 67
Cadourile, să le faci din buzunarul tău! 68
Anticipări vinovate 68
Cauză gingașă 68
Autoacupunctură; 69
O idee științifică 69
A cui ești tu, Zenobia? 69
Viteză poștală 69
Pentru plăcerea turiștilor 70
O fiziciană precoce 70
Colecţia de pierderi 71
Sticleţi și dalmaţieni 71
Divorţ respins 72
Înlocuire suspectă 73
Ce spune cel mai bătrân om din lume 73

HUMOR

CÂTE ORE
DE LECTURĂ,
ATÂTEA ORE
DE RÂS

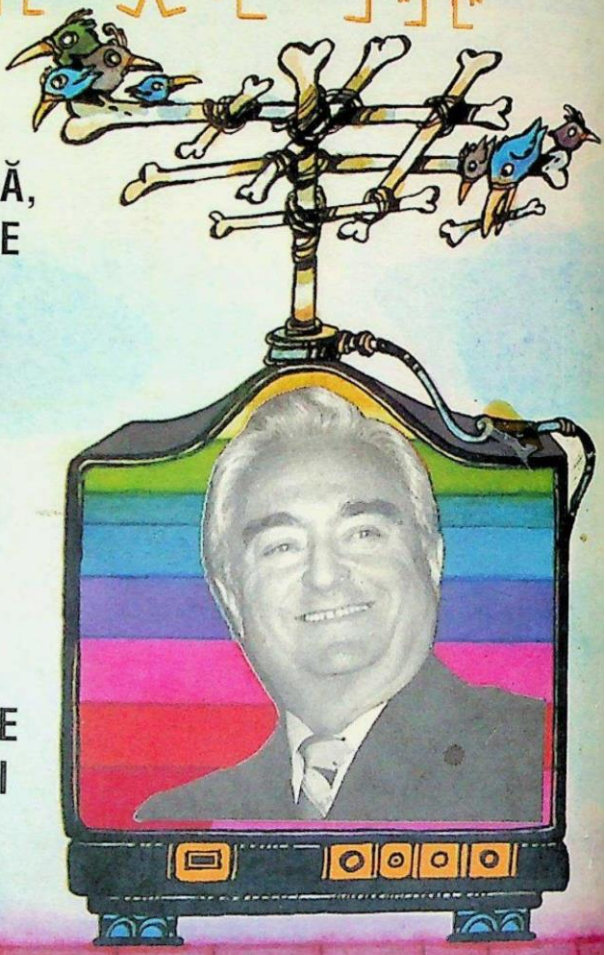

SCHIȚE
UMORISTICE
DESPRE NOI
CEI DE AZI!

I.S.B.N. 973-96199-1-6

PREȚ 698+2TL=700 LEI